

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 390

Setmana de 15 al 21 de
març del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"L'Esperit ens
introdueix en el silenci
de Déu, del qual ha de
brollar la paraula de
vida que l'Església i el
món necessiten".

Muñoz Palacios

AFINANT

Coerció o alliberament

JOAN E. JARQUE
I JUTGLAR

La norma i la vida vénen a ser com la quadratura del cercle: sempre en quedarà quelcom a dins o a fora. L'Església no pot deixar d'assumir el paper ingrati de ser la defensora d'una certa visió de l'home. Les advertències que farà, els consells que proposarà i sobretot les normes que es sentirà obligada a dictar per complir amb aquesta missió tindran sovint l'aspecte malagraït de la coerció —el semàfor vermell no plau al conductor, malgrat que sigui allí per protegir-lo.

Ara, apurant aquest símil, caldria escatir què és el quadrat i què el cercle. Si l'home és l'ésser paradoxalment fugisser, caduc i alhora sobirà de la naturalesa, sense més amo i senyor que el seu poder-voler i el seu caprici, la seva imatge ve a ser la del quadrat, més o menys boterut. Mentre que si l'home, també paradoxalment, és la imatge i el col·laborador del Creador, i per assolir la perfecció feliç té per model un Home en el qual habita la plenitud de la divinitat, aleshores li està bé la norma que, com a un cercle de caires infinits, li assenyala un horitzó divinal vers el qual podrà desplegar harmoniosament el seu ésser veritable.

**Tarancón fa
una crida a la
responsabilitat
dels pares**

Pàg. 9

**Al món hi ha
900 milions
d'analfabets**

Centrals

En el document que ha fet públic el Vaticà sobre bioètica

L'Església vetlla per la dignitat de l'home

Un document de prop de quaranta pàgines on s'exposa la posició de l'Església Catòlica sobre temes de bioètica, que van des de les noves tècniques artificials de fecundació fins a la manipulació d'embrions, va ser presentat oficialment dimarts passat al Vaticà.

Aquest document, sobre el qual "CATALUNYA CRISTIANA" donarà àmplia informació i valoracions adients, tant des del punt de vista moral com tècnic, en els pròxims números, no pretén altra cosa que posar per damunt de qualsevol consideració la necessitat de mantenir en tot i en tot moment la dignitat de cada persona humana, individualment considerada.

L'Església Catòlica, en tant que defensa el dret de l'home a esdevenir una persona responsable, i això ho fa des del mateix moment de la fecundació, rebutjà l'avortament, llança un crit d'alerta contra quelcom que ja és a hores d'ara una possibilitat manifesta, és a dir, que de certes manipulacions genètiques se'n derivin, inqüestionablement, accions en les quals està en joc la mateixa dignitat humana.

El que en definitiva ens adverteix l'Església, és que no tot allò que tècnicament és al nostre abast, és acceptable des del punt de vista moral; aquest és un aspecte de la qüestió en el qual hi convergeixen, fins i tot, científics no cristians.

El Dr. Jubany:

Tingueu més incidència en l'església i en la societat

BARCELONA.— Les paraules del Sr. Cardenal a la trentena d'associacions que formen la Conferència de les Organitzacions Catòliques Diocesanes (COCD) varen ser un estímul i un programa. "Ens calen aquesta mena de trobades", "cal que us preocupeu per augmentar els vostres efectius", "que us decidiu a tenir membres alliberats", "que la vostra incidència en l'Església i en la societat sigui més efectiva", "que ens atrevim a crear les institucions que ens fan falta, en l'ordre educatiu i en altres ordres", "que fem el pas vers una economia suficient", "que la veu de l'Església arribi a tothom a través dels mitjans de comunicació que ja tenim o que hem de crear". Amb un to col·loquial però incisiu el Dr. Jubany es va adreçar a les organitzacions que aplegades en Conferència celebraven el diumenge passat la seva diada anual i que, entre totes, sumen uns quants milers d'adherits.

Abans, els assistents havien escoltat els testimonis de cinc laics, un científic, un matrimoni, una mestra, un farmacèutic i un jubilat. L'exposició de la vocació laical de cada un d'ells i de la seva activitat en l'Església i el món varen ser d'un gran interès, així com el col·loqui que en seguí. La diada es va cloure amb l'Eucaristia celebrada pel Sr. Cardenal i un acte de confraternització.

NORMAFARM

COMISSIÓ DEL CONSELL DE COL·LEGIS DE FARMACÈUTICS DE CATALUNYA

Aprofitant l'ocasió del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, un grup de farmacèutics ens hem cregut en el deure de fer quelcom de positiu per a la normalització de la nostra llengua. Entre tots hem de fer un esforç perquè estiguin en català la retolació de les nostres farmàcies, els nostres dictàmens, el paper d'embolicar, les bosses, etc. També voldríem, en aquesta tasca de normalització, estimular les empreses que col·laboren amb nosaltres a utilitzar el català en totes les ocasions possibles. Per això, **sol·licitem públicament l'ús del català sempre que les circumstàncies ho permetin, als laboratoris farmacèutics i magatzems de distribució, als prospectes, publicitat, estudis científics, albarans, factures i, en definitiva, en totes les relacions escrites i orals.**

Acosta, Ma. D.
Aguilar, F.
Aguilar, Ma. V.
Aguirre, M.
Aiguadé, C.
Alberti, R.
Alegre, J.
Aliberch, T.
Aliberch, T.
Almerich, A.
Almirall, F.
Alsius, J.
Alsius, P.
Aluja, M.
Ametller, M.
Andreu, S.
Arbestain, I.
Arbolí, M.
Arderiu, J. Ma.
Ardèvol, Ma.
Arales, C. J.
Argelaguet, J.
Arimany, A.
Armengol, A.
Arner, M.
Aroztegui, M.
Arqués, J.
Artés, P.
Artigas, E.
Ayat, Ma. R.
Badia, C.
Badia, J.
Balaguer, J.
Balaña, P.
Balcells, R.
Ballestà, R. Ma.
Balsalobre, J.
Baradad, J. Ll.
Barnadas, E.
Baró, F.
Barrí, I.
Bartrina, A.
Basora, C.
Bassedas, J.
Bassó, Ma. S.
Bastardas, D.
Bastons, Ma. T.
Batlle, A.
Bea, T.
Bel, E.
Bellera, Ma. R.
Bellet, Ma. R.
Berenguer, A.
Berga, C.
Berga, V.
Beringues, Ll.
Bernabeu, I.
Bernat, Ma. M.
Bertran, R.
Besora, J.
Blanchart, M.
Blanco, A. Ma.
Blasi, A.
Bobet, M.
Bofarull, A. Ma.
Bonet, B.
Bonmati, A.
Bonmati, P.

Borrell, F.
Borges, F.
Borges, J.
Boronat, M.
Bossey, R. Ma.
Bové, Ma. A.
Bramon, J.
Broggi, A.
Brosa, S.
Bru, J. Ma.
Brufau, A.
Bullich, M.
Butiña, Ma. T.
Cabanas, F.
Cabanas, J.
Cabrè, M. M.
Cairo, P.
Calvo, J.
Camba, M.
Cambrodi, A.
Camos, J.
Camos, M. R.
Campins, A.
Camprodon, a.
Camps, P.
Canadell, Ma. A.
Canals, Ma. T.
Capdevila, J. Ma.
Capdevila, M.
Capellades, A.
Caralt, C.
Carapuig, F.
Carbonell, J.
Cardona, M.
Cardona, Ma. J.
Carreras, E.
Casamitjana, N.
Casanoñas, Ma. R.
Casas, C.
Casas, C.
Castañer, S.
Castell, Ma. C.
Castellà, Ma. C.
Casulleras, M.
Català, F.
Català, R. C.
Cavallé, F.
Cavallé, J.
Cedó, Ma. R.
Chanut, A.
Ciurana, De D.
Ciurana, T.
Clairès, V.
Clanxet, P.
Clapés, J.
Clemente, M.
Coll, J.
Colom, Ll. Ma.
Coma, I.
Comas, M. T.
Conte, O. De
Corredor, Ll.
Cortés, M.
Cortit, J.
Costa, C.
Costa, Ll. Ma.
Costas, J.
Crusafont, A. Ma.

Crusellas, A.
Cucarull, A.
Cucarull, Ma. T.
Cullell, P.
Cullell, R.
Culleré, J.
Cunillera, J. Ma.
Daunas, I.
Demestre, I.
Dolcet, Ma. E.
Domènech, J.
Domingo, C. Ll.
Draper, M.
Eritja, R.
Escófet, Ma. T.
Escuè, M.
Essuin, M.
Español, E.
Espinàs, E.
Espuñes, M.
Esteve, J.
Esteve, J. A.
Estivill, Ma. E.
Estruch, J.
Fàbrega, J.
Fàbregas, M.
Fàbregas, R.
Fabregat, R.
Fajula, J.
Fajula, Ma. D.
Falcó, Ma. N.
Farré, J.
Febrer, Ma. De
Felip, Ma. C.
Fernández, Ma. A.
Fernández, Ma. E.
Fernández, Ma. P.
Ferràs, J.
Ferrer, D.
Ferrer, E.
Ferrer, F.
Ferrer, J.
Ferrer, M.
Ferrer, Ma. R.
Figa, M.
Figols, R.
Fiol, M.
Fiol, M.
Fitè, B.
Flaquer, C.
Foix, Ma.
Font, Ma. T.
Font, P.
Font, R.
Font, R.
Foraster, Ll.
Forcadell, A. J.
Fornell, R.
Fornés, M.
Fornos, Ma. C.
Forrellad, R. Ma.
Franquesa, J.
Freixas, M.
Fuentes, L.
Fuentes, X.
Gamundi, C.
Gamundi, Ma. C.
Garcia, A.

Garcia, J.
Garcia, Ma. C.
Garrabou, M.
Garriga, J.
Gaspa, Ma. A.
Gay, Ma. A.
Gayà, M.
Gener, J. Ma.
Genís, I.
Genís, J. Ma.
Gimbert, F. X.
Giró, J.
Gispert, J. Ma.
Gispert, M.
Gorchs, J.
Gorgas, Ma.
Goula, M.
Gras, J. M.
Gratacós, J.
Grifoll, C.
Grimalt, Ma. Ll.
Guàrdia, M.
Guasch, A.
Guasp, L.
Guañabens, J.
Guerra, E.
Guitart, M. C.
Guiu, R. Ma.
Guix, E.
Guixa, J. O.
Hernández, J.
Hernández, J.
Hernández, R.
Herrera, M.
Homedes, Ma. C.
Homs, E.
Huerta, N.
Humet, M.
Ibàñez, Ma. C.
Isern, Ll.
Izard, A.
Jené, F.
Joch, A.
Jordana, R.
Jornet, A.
Julve, J.
Juvé, M.
Juvé, P.
Kirchner, V.
Lafarga, F.
Led, J. Ll.
Liadó, A.
Llambí, F.
Llansó, O.
Llanta, Ma. M.
Llarena, J.
Llavadot, Ma. D.
Llobet, Ma. C.
Llobet, Ma. J.
Lluís, M.
López, J. Ma.
López, J. Ma.
Ma. B. Gonzalez
Macià, A. Ma.
Macià, T.
Magrinyà, R.
Manent, Ma. D.
Manero, Ma. N.

Maragall, G.
Mariné, A.
Marquès, J. Ma.
Marquès, M.
Marquès, Ma. R.
Martí, M.
Martín, J.
Martín, R.
Martínez, A.
Martínez, J.
Mas, M.
Mas, Ma. J.
Masana, J. Ma.
Masgrau, A.
Masip, A.
Masoliver, N.
Massagué, J.
Massana, J. Ma.
Massaneda, J.
Maymó, J.
Mayor, J.
Mañé, S.
Mercader, E.
Mesguer, M.
Mestre, E.
Mestre, J.
Mestre, M. C.
Mestre, M.
Mestres, R.
Mias, Ma. D.
Milà, Ma. A.
Mimó, Ll.
Miralles, J.
Miró, A.
Miró, J.
Miró, R. Ma.
Monico, A.
Mont, N.
Montañà, E.
Montserrat, M.
Monzó, I.
Móra, J. Ma.
Morales, Ma. D.
Moré, R. Ma.
Morell, A.
Morer, Ma.
Morera, J.
Morera, J. Ma.
Morera, N.
Moretó, J. Ma.
Moya, A.
Mumbru, Ll.
Muntalt, A. Ma.
Muntané, J.
Muñoz, Ma. M.
Nadal, G.
Nadal, M.
Naudín, A.
Navarro, A.
Navarro, J.
Nebot, A.
Nebot, J.
Nialet, B.
Niubó, Ma. E.
Nogueras, M.
Nogués, Ma. R.
Nualart, Ma. N.
Núñez, N.

Obach, D.
Ollus, J.
Oliva, E.
Olivella, R.
Oliver, B.
Oliveras, J.
Oller, F.
Oms, F. X.
Oriol, M.
Padró, Ma. C.
Pagès, A.
Palau, A.
Pàmias, F.
Pardo, Ma. C.
Parera, Ma.
Pascual, J.
Pellejà, Ma. E.
Peras, J. Ma.
Perera, Ma. J.
Pérez, A.
Pérez, Ma. P.
Peri, J.
Permanyer, C.
Pero, E.
Pi, F.
Pich, M.
Piera, M.
Piferrer, Ma. R.
Pineda, I.
Piqué, J.
Piqué, R.
Piquer, Ma. R.
Piquet, R.
Pla, Ma. A.
Pla, R. Ll.
Planas, R. de
Pomes, N.
Pons, J.
Pons, Ma. P.
Ponsati, J. Ma.
Poy, R. Ma.
Prat, F.
Prat, J.
Prat, J. Ma.
Prat, R.
Prats, J.
Prats, M.
Prats, Ma. M.
Pruna, Ma. P.
Puig, J. Ma.
Puig, Ma. C.
Puigdueta, I.
Puigvert, J.
Pujadas, J.
Pujadó, M.
Pujol, A.
Pujol, C.
Pujol, F.
Pujol, J.
Pujol, M.
Pujol, M.
Pujol, Ma. D.
Pujol, Ma. T.
Pumarola, A.
Quadrás, E.
Queralt, M.
Ramis, Ma. T.
Ramoneda, J.

Razquin, A. Ma.
Recort, J.
Relat, A.
Relat, J.
Relat, Ma. E.
Renau, A.
Renau, M.
Ribera, M.
Rispau, M.
Riu, A.
Rius, E.
Rius, J.
Robinat, F. X.
Robuste, T.
Roc, J. Ma.
Roca, A.
Roca, M.
Roca, R.
Roca, R. Ma.
Rocamora, J. Ma.
Rocamora, J. Ma.
Roig, A. Ma.
Roig, M.
Roqueta, R. Ma.
Rosell, Ma. T.
Rosique, P.
Roura, I.
Rovirosa, A.
Rovirosa, Ma. C.
Rui, Ma. D.
Ruiz, M.
Rull, L.
Rull, R. Ma.
Sabanès, R.
Sala, Ma. C.
Sala, N.
Salabert, A.
Sales, A.
Sales, Ma. A.
Sales, Ma. A.
Salla, J.
Salom, A.
Salvans, J.
Sánchez, E.
Sancho, P.
Sangenis, J. C. de
Santacana, J.
Santed, A. Md.
Santos, M.
Santos, M.
Sarrocà, Ma. D.
Saus, M.
Segarra, A.
Segarra, P.
Segon, E.
Segura, N.
Selva, I.
Sendra, A.
Seró, P.
Serra, B.
Serra, M.
Siles, M.
Silvestre, J.
Simeón, Ma. L.
Sindreu, R. Ma.
Sitjà, J.
Sola, M.
Solans, P.

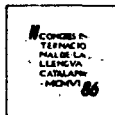
Solé, C.
Solé, J.
Solé, N.
Solé, P.
Subirà, M.
Suriñach, M.
Sust, F.
Tarín, Ll.
Tarradas, F. X.
Tarrats, A. Ma.
Taña, A.
Térmens, N.
Termes, J.
Tico, E.
Tobella, R.
Torné, P.
Torné, P.
Torrens, D.
Torrent, E.
Torres, De Ll.
Torres, E.
Torres, J.
Tous, A.
Travé, P.
Trepal, F.
Trias, Ma. P.
Trull, J.
Trull, M.
Trullàs, Ma. T.
Tubella, Ma. R.
Turell, J. A.
Turu, Ma. T.
Tusell, Ma. C.
Urgell, M.
Urpina, I.
Valentines, Ma. T.
Valls, G.
Valls, J. de
Valls, Ma.
Vega, Ma. T. de
Vergés, G.
Vianya, A.
Vicente, S.
Vidal, J.
Vidal, O.
Vidal, R.
Vidella, G.
Vila, A.
Vila, G.
Vila, M.
Vila, Ma.
Vilades, J.
Viladot, F.
Viladrich, P.
Vilamala, J.
Villardell, J.
Villarroya, T.
Vilaseca, I.
Vilaseca, Ma. A.
Viles, A.
Vives, J.
Vives, Ma. E.
Viñas, J.
Viñeta, J.
Yagüe, Ma. M.
Yscla, Ma. C.

OMNIUM CULTURAL
ASSOCIACIÓ D'ENTUSIASTES
DE LA LlENGUA CATALANA

amb la col·laboració del
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Editorial

Del capellà al prevere

El "Dia del Seminari" que celebrarem el proper dia de sant Josep a Barcelona i el diumenge dia 22 a la resta de Catalunya, ens invita a pensar, i a preocupar-nos, sobre aquesta institució bàsica de la nostra Església, aquella a la qual el bisbe confia la formació dels seus futurs col·laboradors immediats, els preveres. Tots ho farem de gust i d'una manera eficaç i generosa sens dubte.

Aquesta diada, però, ens estimula també a reflexionar sobre la "situació" i la "funció" del prevere en l'Església d'avui; situació i funció que certament han canviat molt en aquests darrers temps, i ens atreviríem a dir que ho han fet d'una manera molt positiva.

Un primer senyal del caràcter positiu d'aquesta evolució el trobem ja en els mots mateixos que emprem. Avui ja quasi no ens atrevim a parlar del "capellà" quan, fora del llenguatge col·loquial, ens referim al prevere. Vol dir que, en graus diversos sens dubte, però d'una manera certa, va prevalent entre els fidels la noció sacramental i intra-eclesial d'aquests ministres arraconant-ne la imatge "professional", sociològica. La "carrera de capellà", que abans es feia al seminari —i després seguia per les parròquies— ja no descriu avui amb propietat la formació i la preparació dels preveres, i la seva posterior missió en l'Església, tal com es viu avui i com la van constatant els fidels. I això és positiu. Ha costat passos en fals i relliscades doloroses però ens ha portat, creiem, a unes relacions prevere-fidels més autèntiques, més vives, més eclesials i no dubtem que els fruits no trigaran a veure's. Un d'aquests fruits ens sembla ser que, cada vegada més, s'espera del prevere allò que li és propi: la seva funció litúrgica —ser el conductor de la pregària, el servidor de la paraula, el ministre dels sacraments, i la seva missió eclesial, ser l'artífex de la comunió dels fidels entre ells i de tots plegats amb el bisbe—. En aquest punt s'insinua un tema complex, que només podem encetar: el de la situació ambigua en què es poden trobar alguns "capellans" —i no pocs religiosos— en la mesura en què la seva vida, per les raons que sigui i certament meritòries, no respongui, almenys en certes circumstàncies, a aquesta imatge, repetim més eclesial, que avui es va tenint del prevere.

Un altre indicatiu, de retop si voleu, d'aquest canvi positiu que senyalem és la maduresa que va adquirint el laïcat dins de l'Església. El proper Sínode en podrà enumerar i valorar amb goig els trets més significatius. Cada dia són més els laics que assumeixen "naturalment" i amb prou competència les responsabilitats que els són pròpies. Sovint, després d'haver sentit parlar un "seglar", hem sentit el comentari: "abans només els capellans parlaven així". L'apostolat i l'evangelització, el testimoni valent de Jesucrist va sent patrimoni de tota l'Església.

Aquest comentari apressat podrà semblar a algú excessivament optimista, sobretot davant la mitjana d'edat i l'escassetat dels preveres; creiem tanmateix que no és forassenyat esperar que l'Església renovada pel Concili tindrà els preveres que li calen.

Entrevistar Jesús

HILARI RAGUER

M'inspiren un gran respecte les persones que no volen ocupar-se de la guerra civil, quan ho fan per una autèntica motivació pacifista. Personalment, sóc del parer que els nostres conciutadans necessiten encara ser il·lustrats sobre la realitat d'aquella tragèdia, i d'una manera especial sobre el caràcter religiós que se li va donar. Per això me n'ocupo. D'altra banda, em sembla clar que molts dels qui diuen que de la guerra civil no en volen ni sentir parlar es mouen pel despit de veure com s'ensorra el mite que havia imperat sense contradicció pública durant tants anys. Però, repeteixo, m'inspiren gran respecte els qui senten un horror invencible pel tema del nostre conflicte.

Una d'aquestes persones és Domènec Pastor i Petit. Home d'exquísida sensibilitat i d'una rectitud insubornable, penso que la seva decisió li deu haver portat un considerable perjudici professional, i per tant econòmic. Després de molts anys de recerques i de publicacions, havia arribat a ser un gran especialista en qüestions d'espionatge, no sols bèl·lic sinó també l'industrial, i és indiscutiblement la primera autoritat pel que fa a l'espionatge i el contraespionatge durant la guerra civil espanyola. Sé que de cara al 1986, any del cinquantenari del començament del conflicte fratricida, li havien plogut encàrrecs substanciosos de llibres, articles, conferències i congressos, que ell sistemàticament ha declinat. En lloc de parlar de la guerra, el 1986 va publicar un llibre sobre Jesús. "Escorcollar a nivell mundial les lluites de la guerra secreta —va dir— m'ha dut a escorcollar la figura de més potència i misteri en la Història: Jesucrist".

Objectiu: entrevistar Jesús (Editorial Por·tic, Barcelona, 1986) es presenta com una novel·la històrica. El protagonista, Damià Berenguer, és un barceloní que l'any 2285 és enviat, a través del túnel del temps, a la Palestina de l'any 29, amb la missió d'interrogar Jesús de Natzaret sobre els greus problemes que afligeixen la humanitat en el tercer

mil·lenni després de Crist. És la clàssica temptació de demanar a Jesús, o potser a la doctrina de l'Església, receptes ja fetes per a les qüestions que ens toca a nosaltres de resoldre. O la temptació, molt pitjor encara, de posar en boca de Jesús o de l'Església respostes que en realitat són purament nostres. Pastor i Petit no

ha pas incorregut en aquest frau. Hi ha teologies que no passen de novel·la, mentre la seva novel·la té un innegable gruix teològic, per més que aquesta afirmació meva potser esverarà l'autor si la llegeix. El llibre es presenta, pel que fa al gènere literari, com una novel·la històrica, de manera que el lector ja sap d'entrada que es tracta d'una ficció, cosa que certs teòlegs haurien de reconèixer per als papers que publiquen, i no ho fan. Per si no bastés, unes reflexions de l'autor intercalades en lletra petita acaben de distanciar la trama novel·lesca de la reflexió ideològica i religiosa.

La reconstrucció ambiental de la Palestina del temps de Jesús deu haver demanat un esforç seriós de documenta-

ció, en la línia del que Pastor i Petit havia emprès quan estudiava l'espionatge. Però el que m'ha interessat més i fins m'ha intrigat d'aquest llibre és que l'entrevista amb Jesús, que semblava que era el rovell de l'ou de l'argument, queda diferida de capítol en capítol dins al fons del sac, fins a les darreres pàgines; i encara aleshores la tan anhelada revelació del Messies no és pas cap codi dictat a la societat que l'interroga per boca d'en Damià, sinó més aviat una sèrie de pistes fecundes, que cadascú haurà d'aprofundir i aplicar pel seu compte i risc.

Tot el llibre és una recerca. En Damià —que, evidentment, encarna la inquietud religiosa de l'autor— és projectat vers el lloc i el temps de Jesús de Natzaret, i efectivament arriba fins a ell, però se li esmuny: li diu que haurà d'acompanyar un xicot que es troba amb un problema familiar —busca el seu pare perdut—, i després ja parlaran ells dos. Comença una aventura inacabable, de cap a cap de la Palestina. Enmig de formidables perills, Damià, cada cop més obsessionat per desempallegar-se d'aquell jove i de les altres persones que se li interposen i arribar a l'encontre de Jesús amb la seva llista de qüestions, s'ha d'oblidar d'ell mateix i dels seus problemes, i fins de la gran missió que té encomanada, i ajudar la gent del seu voltant. El vol atènyer Jesús, i Jesús, per missatges que de tant en tant li fa arribar però sobretot per la força dels esdeveniments, el remet un cop i un altre a la gent que l'envolta: al proïsme, per dir-ho amb el mot bíblic precís. El camí que mena a Jesús són "els altres". I quan l'entrevista sembla ja imminent, les grans revelacions sobre Jesús i sobre el seu missatge no li vindran pas del Senyor mateix, sinó dels seus deixebles: Joan i Pere. I què és el Nou Testament, sinó allò que els deixebles de Jesús ens revelen sobre llur Mestre?

Vindrà un dia que descobrirem, com en Damià —com en Domènec— que Jesucrist, el nostre Salvador, no era pas lluny de nosaltres quan el cercàvem desesperadament.

RESPIR

DE GRAMÀTICA, I MÉS!

El sentit intransitiu de moviment del verb **tornar** demana l'existència del verb **anar**: tornar significa venir d'un lloc on havíem anat. Amb el substantiu **tornada** passa el mateix: un viatge de tornada en suposa un d'anada. La locució **estar de tornada de tal cosa**, caldrà entendre-la de la mateixa manera, talment que, si no és possible tornar d'un lloc sense haver-hi anat, tampoc no ho deu ser estar de tornada d'unes conviccions, posem per cas, que hom mai ni de lluny no ha tingut. Per això em desconcerta que algú em respongui a voltes: D'això, ja n'estic de tornada! Li podria replicar: Si encara no hi has anat! És com dir que no t'agrada una cosa que mai ni t'has atrevit a tastar!

MIQUEL ESTRADA

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Juglar
Sots-director: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
Francesc Malgosa i Riera
Edita: C/. València, 244, 2on.
Edicions Terra Nostra, S.A. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Gerent: 08007 Barcelona
Jaume Roigé i Torrentgenerós **Impressora:** Publiograf, S.A.L.
Disseny: Consell de Cent, 224,
Josep Samper i Aledo Barcelona. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal, 3.900 Ptes.

Europa: 7.800 Ptes. □ Amèrica: 9.750 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 10.500 Ptes. □ Filipines: 10.500 Ptes. □ Àsia (més oriental): 13.300 Ptes. □

En aquest temps en el qual sembla habitual l'oblit de Déu, encara Déu apareix com una preocupació latent. En les converses que els periodistes tenen amb els personatges que estan en el primer pla de l'actualitat i que surten en els periòdics, la qüestió religiosa és una pregunta gairebé obligada. Les respostes són molt reveladores.

Certes persones encobreixen la seva inseguretat sota afirmacions ridícules d'irreligió. Com aquell escriptor —ex frare— que s'ufanava en la T.V.E. d'haver tingut una relació sexual amb la seva companya a les escales d'una de les torres del Temple de la Sagrada Família. Memorable proesa que sens dubte li donarà l'admiració d'altres més totxos que ell.

Però com més gran és la categoria humana del personatge interrogat, la qüestió capital de Déu si a vegades la soluciona amb una afirmació o negació rotundes, en d'altres deixa en suspens el judici amb paraules que expressen el dolor de no poder resoldre un dilema. D'altres, en canvi, la seva condició històrica consisteix a banalitzar les qüestions serioses, se surten del problema de Déu afirmant a tort i a dret el seu agnosticisme. Però, en realitat, és una frívola negativa de reflexió, o una excusa per a viure sense traves morals.

Una periodista espanyola en les seves entrevistes amb personatges polítics de l'actualitat, introdueix amb habilitat el tema religiós i obté declaracions, com la que segueix, d'un polític socialista:

"...La mort és un misteri que legitima tota creença... Fa temps que vaig deixar-me de plantejar la qüestió de la fe en l'esperit i en la vida transcendent... Vaig anar perdent la fe, o abandonant-la, d'una manera suau, esvaïda... Però sé que hi ha realitats, que ens excedeixen, que no sabem explicar. Existeix el misteri. O una realitat espiritual indesxifrable... Jo no tinc respostes satisfactòries".

Un jove polític català, ex scout i brancadier, li respon fent la següent professió de fe expressada amb sobrietat: "...Pctser, molt en el fons sóc social democrata. I sens dubte un cristià sòlid que, des de la política i l'economia, defensa la llibertat i la justícia perquè creu en la dignitat transcendent de l'home..."

Déu en una revista de premsa

LLUÍS SERRALLACH

Un altre periodista pregunta a un publicista català que s'autodenomina "menjacapellans" i és del PSUC: "Vostè és ateu?" Resposta: "Sí. L'home ha fet els déus. Encara que per mi, el veritable ateu és el que no creu en si mateix". Inesperada aproximació al papa Pau VI. "Per conèixer l'home és necessari conèixer Déu. Per conèixer Déu és necessari conèixer l'home". (Disc. de clausura del Concili, 7 des. 1965).

Els evadits/expulsats de l'URSS, gent notable en les ciències i les arts, també fan declaracions en les quals Déu apunta en un moment o altre. I no solament els convertits, com una Tatiana Goritcheva o Alexander Soltjenitzin. També aquells que nascuts en el marxisme, no s'han després encara del materialisme d'una manera radical, com per exemple Alexander Zinoviev.

Doctor en filosofia, ha estat catedràtic de Lògica a la Universitat de Moscou i actualment resideix a Múnic. Dissident paradoxal es declara ateu i al mateix temps "profundament creient", fent seva la queixa del poeta Essenin: "M'avergonyeix haver cregut en Déu i em sap greu no creure més en Ell". Zinoviev diu que és ateu perquè no accepta Déu en el sentit que el presenta la Bíblia... "Però com a ésser moral, sóc profundament religiós... hi ha per a mi un cap suprem que veu tot allò que faig i jutja no solament les meves accions, sinó que també els meus pensaments. És a dir, que visc com si Déu existís..."

Andrei Tarkoski, el gran cineasta soviètic que va fer l'obra mestra absoluta del setè art, el grandios "Andrei Rublev" l'any 1966, estigué per ordre del règim rus, en atur forçós durant disset anys. Ara, ha mort fora del seu país després d'haver rebut el Gran

Premi del Jurat de l'últim Festival de Cannes, pel seu film "Sacrifici", que aquí ha passat sense pena ni glòria, silenci per una crítica que no aprecia l'espiritualitat. Tarkoski no va fer mai obres de denúncia antissoviètica. Va fer quelcom més eficaç: art estrictament. Perquè l'art veritablement és dirigeix a l'ànima i interpel·la la consciència de l'individu:..."No he escollit ser això o allò. Faig les meves pel·lícules perquè no puc fer-les d'altra manera. Sóc el que sóc, és qüestió d'honestedat davant els homes. Sobretot davant Déu". "La creació d'una obra d'art és com un acte sant, segons crec jo... Cal enfrontar-se amb la idea de co-creació, junt amb Déu que ens ha creat a la seva imatge i semblança i ens ha donat també la possibilitat de crear un món". Del fred ens arriba la notícia que Déu no ha mort!

Per la seva part, l'exiliat romanès Cioran, "ateu religiós", sospira entre negació i negació. "Em sento devorat per la melangia del Paradís, sense haver conegut mai un accés de veritable fe". No obstant afegeix: "En el fons, només existim ell i jo". I com qui expressa una il·lusió forassenyada: "Si jo cregués en Déu, la meva fatuïtat seria sense límit, seria capaç d'anar nu pel carrer".

L'instint de la transcendència es du a dins i en la primera ocasió que es presenta, Déu aflora en la boca de les seves criatures. L'ateisme de moltes persones consisteix a no deixar de pensar en aquell en qui no creuen. D'altres en aquest "inexistent" descarreguen les seves frustracions i amargures. D'altres, com en diversos salms de l'A.T. es queixen del silenci diví. La negació de Déu significa, més d'una vegada, la patètica expressió d'un buit d'identitat, d'un jo desamparat i estèril.

Qui considera Déu com la seva raó de ser i de pensar, la seva raó de ser i d'estimar, se sent empès a comptar amb Ell en les seves empreses i les seves trobades amb d'altres homes. En Déu fonamenta el seu diàleg, el seu amor i si és necessari el seu sacrifici.

(Declaracions extretes de LA VANGUARDIA, EPOCA, L'HOMME NOUVEAU, LE FIGARO).

Aforismes

Els aforismes tenen molta importància, i els grans mestres que els cultiven els orienten molt. Però ¿què és l'aforisme? Un instant robat al no-res del temps. Un petit poema en prosa. El pensament essencial, embolcallat en l'existència efímera de les paraules.

Hi ha aforismes retòrics, lapidaris; màximes que, com el més reduït breviar, pretenen tancar tota la filosofia en dues línies. Són cites que vénen molt bé en el discurs, en la

conferència o en l'article. Existeixen aforismes sentits, fragmentaris com intuïcions; la inspiració caçada al vol. La mateixa flor de la poesia agençada per l'esclat de la intel·ligència.

El passat

El passat ens predisposa a la generositat i al perdó com la ferida, un dia oberta, es va cicatrizar. Cal, tanmateix, perdó i oblit. El present, irreparable i fugaç, se'ns en va de pres-

Clarícies

LEANDRE AMIGÓ

sa. No obstant això, el qui té la saviesa del temps comprèn que, ben utilitzat, assegura i salva.

No sabem si el dia de demà serà més pròsper o més advers. Allò que amb certesa sabem, és que hi ha coses que no poden morir. I que sobre les runes acumulades, flotarà

sempre l'esperit i l'esperança.

Poesia que emociona

Sense pretensió ni inflors barroques, hi ha versos que ens emocionen. Per exemple, el senzill poema que un dia vaig llegir a "La Guia de Montblanc", d'A. Palau i Dulcet:

"Quines mans que té
[més blanques
el nostre senyor Rector.
Quines mans que té
[més blanques

per tocar nostre Senyor.
Déu li doni zel i gràcia;
Déu li doni zel i gràcia
al nostre senyor Rector;
ell que té les mans

[tan blanques
per tocar Nostre Senyor".

La por

El nostre segle està aclaparant per greus problemes. Malgrat això, somriuen els homes que regeixen el món. Uns somriuen i altres canten. També els infants canten a la cambra fosca; però és per por.

ARA MATEIX

Quaresmal

J. CARRERA PLANAS

No és cap esdeveniment noticable. Dificilment saltarà als espais informatius o de debat dels mitjans de comunicació. Però nosaltres sabem que és quelcom de fonamental: ha començat la quaresma. Milers i milers de cristians, al marge dels avatars de les conferències episcopals, oblidats de les trifulgues de monsenyor Marcinkus, il·lustrats respecte de la lletra petita dels teòlegs i de les encíclics, senten l'encís de Jesús i s'hi volen tornar a convertir. Molts omplen les esglésies, amb força més vibració que no suposen alguns periodistes que en parlen, potser, després de massa temps de no haver-hi estat. Altres, no tants però amb convicció, participen en sessions de reflexió, en conferències, en actes de pietat. El goig de la Pasqua que preparem es farà especialment lluminós en els nois i noies que rebran el sagrament de la confirmació. Sé de doscents joves que han estat reunits aquest cap de setmana preparant-s'hi, només d'un indret limitat i sociològicament poc propici com és l'Hospitalet. A l'altre cap obrer de Barcelona, Poble Nou i Sant Andreu enllà, sota el lema de "Fem camí", tot d'equips populars d'homes i dones, rejuveneixen la seva fe "en el Déu que Jesús ens comunica —copio d'un resum dels seus treballs— i concreten "la voluntat de crear vertaderes comunitats eclesials que manifestin l'amor de Déu, i de viure i de testimoniar la relació amb Déu".

No al·ludeixo a aquesta petitíssima mostra de fets vius amb la intenció de dir que es fan moltes coses, sinó per a subratllar la mena de coses que creixen a la nostra Església i que tal vegada l'ull sociològic —avui tan determinant— no percep. Llegeixo al diari: "Mentre els ciutadans vegin en l'Església més una organització que una explicació entenedora de l'existència distanciant-se'n..." (W. Espina, "La Vanguardia", 8/3/87). D'acord. Però és el cas que, mentre molts fan qüestió, com a condició prèvia per a un atansament, de tota la problemàtica que gira al voltant de l'organització i l'estructura, altres se'n passen i troben aquella "aigua viva que fa viure per sempre..."

No abono cap simplisme. Hi ha un temps per a la vida i un temps per a l'organització que hauria sempre de servir-la i fer-li pas. Però la quaresma propicia, sobretot, una atenció preferent a les grans preguntes i les grans respostes, al neguiteig del cor humà que la felicitat que la societat prefabrica no sacia, al tresor amagat de la paràbola evangèlica. Si ens enderiàvem massa en els defectes d'estructura i en la recerca d'alternatives, ens podríem distreure d'allò —l'únic necessari— que en legitima la crítica i la reforma. En canvi, si la nostra experiència del do de Déu és viva, ens hi mourem amb la l'alegria de Sant Francesc, amb el bon humor de Chersteston o, per esmentar un contemporani, amb la lúcida esperança de l'arquebisbe actual de Bolònia Giacomo Biffi. Recullo d'aquest darrer dues reflexions prou adients al tema. Als atabalats per la idea que cal fer l'Església creïble els diu: "L'Església ha d'esforçar-se a ser cada dia més creient; així esdevindrà cada vegada més creïble als ulls dels no creients ben disposats, que cerquen la veritat, i cada vegada més increïble als ulls dels no creients que no tenen cap voluntat de creure". I als temerosos del fracàs de la fe i, per tant, massa sol·licitos dels recursos humans els recorda: "Jesús de Natzaret, el fill de Déu mort en creu i ressuscitat, és el Salvador del món i no el que ha de ser salvat pel món. És Ell el vencedor, i nosaltres hem de ser la seva victòria".

CATALUNYA

S'inaugura un jardí botànic de muntanya a Olot

Els primers dies de la pròxima primavera s'inaugurarà oficialment el primer jardí botànic de muntanya de Catalunya, que l'Ajuntament d'Olot ha instal·lat en el recinte ampliat del Parc Nou. Les seves obres finalitzen aquests dies.

Aquest jardí botànic allotjarà una selecció completa de les espècies autòctones del Pirineu i Prepirineu, degudament senyalitzades i amb els elements informatius vàlids tant per a visites organitzades per a escolars com per a adults.

Amb els seus actuals 45.354 metres quadrats (sense l'esmentada ampliació), s'ha convertit, a poc a poc, en parc urbà a mesura que l'expansió de la ciutat ha avançat al seu voltant.

Precisament per garantir aquest equilibri, l'Ajuntament accepta una cessió d'espais immediats al parc, que permet aquesta ampliació que augmenta el seu caràcter didàctic i al mateix temps, evidència la riquesa botànica de la zona, en haver-se reunit aquesta selecció de totes les varietats de la flora d'aquesta àmplia zona de Catalunya.

Els japonesos han invertit 70.000 milions

En aquests darreres anys s'han produït importants inversions industrials japoneses a Catalunya fins a totalitzar més de 70.000 milions de pessetes. La majoria d'aquestes empreses estan radicades a Barcelona i a les seves rodalies, encara que també n'hi ha a Tortosa o a Celrà. Uns catorze mil treballadors en depenen i s'hi construeixen des de camions fins a sofisticada electrònica. Les primeres inversions daten del 1970 i no sembla que per ara vagin a aturar-se, ans al contrari.

ESPANYA

Recurs d'empar del PNB pel patrimoni incautat

El PNB presenta un recurs d'empar davant el Tribunal Constitucional contra la decisió del ple del Congrés de refusar una preposició de llei perquè el Govern procedís a la devolució del patrimoni incautat després de la Guerra Civil als partits polítics.

Conflictes durant la investidura de Willy Brandt a Granada

Uns 300 estudiants universitaris intentaren sense èxit, boicotejar l'acte d'investidura com a doctor Honoris causa per la universitat de Granada, del polític alemany i president de la Internacional Socialista, Willy Brandt. La policia va muntar controls als accessos al rectorat, on es desenvolupa la investidura i va dissoldre els concentrats.

Els presos de Liria celebraren el Nadal a casa seva

Tots els presos de Liria (València) estigueren per Nadal a casa seva. L'Institut Penitenciari de Joves de Liria (València) va estar buit durant les festes de Nadal en gaudir del permís els 74 presos que allí compleixen en règim obert. Aquesta és la primera vegada que tots abandonen el centre a la vegada. Aquesta presó registra una mitjana de fugides molt inferior a qualsevol presó espanyola.

MÓN

França abandonarà el Txad si marxen els invasors libis

El Cap d'Estat francès, François Mitterrand, ha manifestat que les tropes franceses abandonaran el Txad "quan se'n vagin els ocupants".

Mitterrand refusà qualsevol comparació entre les tropes libies i franceses, ja que "no hi pot haver

paral·lelisme entre un exèrcit d'ocupació, com el llibi, i unes tropes franceses cridades per un Govern d'un país sobirà i amic com el Txad".

Les operacions en el nord del Txad oposen txarians que estan en el seu territori a forces estrangeres que no tenen cap dret a estar allí", subratllà el president francès.

Nou estatut per als 35.000 jueus d'Itàlia

El president de la comunitat hebraica d'Itàlia ha signat un conveni amb el Govern d'aquesta República que regula les relacions d'aquesta comunitat amb l'estat italià.

Després d'evocar en el preàmbul els drets dels individus així com la llibertat de pensament, consciència i religió, reconeguts per la Constitució italiana, l'acord fixa en 34 articles els drets i els deures de la comunitat jueva italiana. El president del Consell de Ministres italià, ha qualificat aquest acord "d'històric", mentre que el president de la comunitat jueva italiana ha manifestat que cap comunitat jueva del món no és beneficiària d'un estatut millor.

Enhorabona al Dr. Tena!

D'ençà que el Dr. Pere Tena —liturgista de fama internacional— té cura com a primer responsable de la litúrgia que se celebra a la catedral de Barcelona, s'han incrementat les misses en català. Ja era hora! Fins ara s'havia protestat i s'havia demanat i suplicat que en el primer temple de la diòcesi es fes més ús de la llengua vernacle. Tot inútil i el mutisme per resposta. Ara hi ha, però, qui posa en pràctica les advertències del cardenal Jubany en el sentit que cal, introduir més el català en la litúrgia, a casa nostra.

JOSEP PUIGDOLLERS

Els preus del "Full diocesà"

A la vista del "Full diocesà" i seguint algunes esglésies de Barcelona, hom pot constatar.

En primer lloc, els seus diversos preus de venda. Mentre a la catedral hi ha un rètol que el fixa en 5 ptes., en altres llocs posen 10 i no en manca algun que diu 15.

Després resulta que a la catedral, els festius a la missa de les 10, ja no el trobes. S'ha acabat tant pels que van a la "conventual" com pels qui assisteixen a les quatre o cinc misses de la resta del dia. En canvi, a la parròquia on hi ha el rètol de 15 ptes. les tenen tota la setmana i acaben llençant-les com a paper vell.

Finalment, tampoc no veig clar el bilingüisme de l'actual full. Crec que seria millor un totalment en català i un altre tot en castellà, a fi que cada feligrès pugui triar.

Conclusions: Si es vol que el "Full diocesà" sigui formatiu i informatiu, cal que sigui a l'abast de tothom, gratuït i en la llengua que hom desitgi. Els fidels, a mesura que s'acostumin a llegir-lo, seran cada vegada més generosos envers el sosteniment de l'Església local, diocesana i universal.

Com a cas exemplar, em permeto difondre el fet que la Parròquia de Sant Francesc de Tarragona, a més del full, regala 100 exemplars de CATALUNYA CRISTIANA (50 en cada idioma) als seus feligresos, si bé reserva "L'Eixerit" que contenen per als assistents a la cate-

quesi. "I els comptes surten", segons paraules del seu rector Mn. Josep Rué.

JOSEP PONS

El Vaticà i les classes de religió a Catalunya

M'ha impressionat i m'ha dolgut, la nota publicada a la premsa —possiblement punta d'iceberg d'una situació encara més ampla i més fonda— destacant l'alarma del Vaticà per l'absència de classes de religió a Catalunya, sobretot, a la diòcesi de Barcelona.

Però també m'ha produït una sensació de confiança veure que el Vaticà es preocupa de nosaltres i que els que no hem compartit mai certes teories d'excessiva avançada, no anavem tan equivocats, per més que hàgim estat —i aquí sap si seguirem essent-ho!— víctimes del menyspreu i falta d'atenció dels qui ens consideren "retrograds".

Tot depèn de la reacció que es produeixi en els qui porten el timó de la pastoral...

MONTserrat FERNANDEZ

La Federació de Joves Cristians i la guerra del 36

A l'exemplar del 8/14 de febrer publico l'extracte de la conferència que Antoni Dalmau i Jover donà el 25/1/87 a la Balmesiana, de la ciutat comtal, sobre la persecució soferta per la F.J.C. els anys 1936/39.

El conferenciant es fa una pregunta: "¿De què érem culpables nosaltres, els feijocistes, perquè ens destruïssin... i ens perseguïssin amb folia...?", que també me l'he plantejada semblantment, com molts. Malgrat que al 36 sols tenia 13 anys, també m'he preguntat: "¿per què havien de matar els meus professors, Germans de la Doctrina Cristiana, que sols feren que ensenyar-me i donar-me bons consells?".

Darrerament, sense que representi justificar res d'aquella "fira sagnant", com titula Dalmau aquella guerra incivil, la revista montserratina "Qüestions de Vida Cristiana" ha dedicat els seus exemplars 131/132, de 1986, a la mateixa temàtica, revista que recomano a tots els qui tinguin posicions interrogatives, i voldria sols remarcar una cita de l'article de Mn. Casimir Martí rubricat "Una Església bel·ligerant: els antecedents", del qual copio unes paraules escrites pel bisbe Morgades, al 1885, en el seu original castellà: "Si en todas partes es siempre un gravísimo inconveniente que el clero se afilie a un partido político y haga de esto pública manifestación, en España lo es doblemente, porque en el período de cincuenta años ha habido tres guerras civiles (les anomenades carlistes: I, 1833-1840; II, 1846-1849 i III, 1873-1876) que forzosamente han debido

causar sobre muchos pueblos grandes estragos y causado grandes escándalos, y por lo mismo es inconvenientísimo que el clero se asocie al Partido que los ha causado... Este inconveniente sube de punto si se atiende que la Revolución en España va adelantando: que cabe en lo posible ocasione una nueva guerra civil y tenga entonces especioso pretexto para perseguir el Clero que anticipadamente se declaró partidario suyo".

Són paraules d'un il·lustre Bisbe, que han resultat profètiques, i que són un motiu de reflexió per part de tots els que ens interroguem.

ANTONI VERGE

Pacte de silenci

Aquests dies, en voler denunciar el mal que sembren certs mitjans de comunicació, en aquest cas, pel·lícules de vídeo, que la societat distribueix impunement, ens hem quedat sorpresos de com bastants cristians, comprenent que s'atemptava contra Déu i contra els homes, no han volgut col·laborar en la denúncia, ni tan sols amb una signatura, ¿serà que la seva fe i la doctrina de Déu els demana de quedar bé amb tot, o no lluitar quan es presenten dificultats?. Certament que l'Evangeli i les recomanacions de l'Església i dels sants van per un altre camí, que és el contrari de l'evasió.

El cardenal Jubany ha dit fa poc: "Hi ha molts catòlics en la política, però no ho demostren"; igualment podríem dir: "i molts que van a l'església i no ho demostren", perquè deixen córrer l'escàndol pels seus barris, per les seves bo-

tigues, per les seves cases veïnes i no ho denuncien, deixant perdre així el talent de la fe i la doctrina de Déu que han rebut. Recordem quan Jesús va dir: "Ai d'aquell per causa del qual ve l'escàndol". Si, hi ha aquell que sembla l'escàndol, però a llavors hi ha aquell que el tolera, que el permet, que amb el seu pacte de silenci i covardia es torna col·laborador i fa la tasca més fàcil al blasfem, car no troba oposició. A vegades callar és atorgar, i aquesta n'és una. Quantes tortures no es fan impunement en dictadures, per el pacte del silenci? Quantes injustícies en els llocs de treball pel pacte del silenci?. Quants atemptats als manaments de Déu i a la vertadera llibertat de l'home pel pacte del silenci?. Quants favors es deixen de fer pel pacte del silenci?.

El consell és clar: "No us feu solidaris de les obres estèrils dels qui són tenebres, més aviat denuncieu-les". (Ef 5,11).

JOAN I ALBA

Una bona idea

Quan a casa hem llegit ja CATALUNYA CRISTIANA, en lloc de vendre-les com a paper vell, les tiro a les bústies de les cases i, mira, penso que sempre hi haurà qui la fullejarà i fins i tot potser l'interessi llegir algun article o notícies. Crec que així també es pot fer un bé als altres tot donant-los a conèixer un altre aspecte de la vida que els pot ajudar, i que potser ignoren.

Oi que vosaltres podríeu fer igual?

L'Àvia Maria

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Redacció i Administració: c/ València 244, telèfon: 215 27 39.

Nom i cognoms .....
 Adreça .....
 Població ..... D.P. ....

- Trameto les 3.900 ptes. per gir postal.
- Incloc un taló barrat per aquest import.
- Prego al Banc/Caixa.....
- Agència.....
- que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta/compte n.º .....
- Lloc.....Data.....

Signatura .

Amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, l'11 de febrer

Joan Pau II als malalts

“Els valors transcendentals, la conversió, la penitència i l'oració”, constitueixen el nus del missatge marià de Lourdes, segons el papa Joan Pau II. Amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, l'11 de febrer, el Papa celebrà l'Eucaristia a la basílica de Sant Pere de Roma, davant d'una multitud de malalts. Publiquem els fragments més importants de la seva homilia que no perden interès ni actualitat.

La primera lectura ha proposat a la nostra consideració les paraules del Profeta Isaïes, que durant l'exili consolava el poble d'Israel amb la perspectiva de la tornada a Jerusalem, la Ciutat Santa, i amb la certesa que, malgrat tots els dolorosos successos esdevinguts, Déu no havia abandonat el Poble de l'Aliança, de manera que la seva alegria i consol continuava sempre: “¡Com a un infant a qui la seva mare consola, així jo us consolaré! En veure'l s'alegrarà el vostre cor!” (Is 66, 13-14).

En recordar les aparicions de la Mare de Déu de Lourdes, podem aplicar-nos a nosaltres i a la nostra història les paraules de l'antic Profeta: Déu ha volgut que Maria Santíssima aparegués divuit vegades a la

petita Bernadetta, des de l'11 de febrer al 16 de juliol del 1858, per deixar un missatge de consolació i d'amor a l'Església i a tota la humanitat.

Orientació cap al cel

A Lourdes, Maria recordà al món que el sentit de la vida en la terra és la seva orientació cap al cel. Com el poble d'Israel, també la humanitat està en camí i la seva fita és la Jerusalem celestial. Les paraules del Profeta Isaïes valen per als homes de tots els temps, també serveixen per a nosaltres: “A Jerusalem sereu consolats”. La perenne temptació de l'home, una temptació que el progrés d'avui fa especialment subtil i atraient, és circumscriure dins de la terra to-

ta la perspectiva, concentrant tots els esforços en la construcció d'una llar terrenal cada vegada més confortable i segura. La fe no condemna certament l'engatjament per millorar les condicions de vida sobre la terra. Al contrari, ensenya que aquest engatjament s'ha de veure i interpretar en la perspectiva de la tasca de dominar la terra, que Déu confià a l'home des del començament de la seva història. Allò que la fe no admet és que l'home entengui

el moment terrenal com la fase definitiva de la seva història, quan no és més que una fase provisional, que cal viure en funció del veritable punt d'arribada, situat més allà del temps, en l'àmbit de l'etern. La Mare de Déu, a Lourdes, va venir a parlar a l'home de “Paradís”, perquè aquest sense deixar de comprometre's activament en la constitució d'un món més acollidor i més just, no oblidés d'aixecar els seus ulls per obtenir orientació i esperança.

da interior cap a la veritable i total felicitat, que el mateix Jesús ens ha assegurat i preparat més enllà de la vida i de la història.

Invitació a l'oració

Finalment el missatge de Lourdes es completa amb la invitació a l'oració: Maria s'apareix en actitud orant, vol que Bernadetta reciti el rosari amb el seu propi rosari personal, demana que es construeixi en aquest lloc una capella i que s'hi vagi en processó. També això és un avís per sempre. La Mare de Déu de Lourdes va venir a dir-nos, amb l'autoritat i amb la bondat d'una Mare, que si volem realment mantenir, reforçar, dilatar la fe cristiana, és necessari l'oració humil i confiada.

Que Maria, auxili dels cristians, estigui sempre al vostre costat en qualsevol circumstància de la vostra vida, per sostenir-vos en el camí de la Providència us marca per endavant, dia rera dia, en un disseny d'amor, la seva revelació final serà motiu d'alegria per a tota l'eternitat.

El valor de la conversió i la penitència

La Verge Santíssima va venir, a més a més, per recordar el valor de la conversió i de la penitència, tornant a proposar al món el nucli del missatge evangèlic. Repetí tres vegades: “¡Penitència, penitència, penitència!”.

A Lourdes, la Mare de Déu ensenya el valor redemptor del dolor; dona coratge, paciència, resignació; il·lumina el misteri de la nostra participació en la passió de Crist; aixeca la mira-

Missatge del Papa amb motiu de la 24 Jornada Mundial de les vocacions

“Resar per l'augment de les vocacions, un deure de tothom”

S'ha fet públic el missatge del papa Joan Pau II amb motiu de la 24 Jornada Mundial de Plegaria per les Vocacions, que se celebrarà el pròxim 10 de maig.

Joan Pau II dirigeix especialment aquest missatge als laics, als quals serà consagrat el pròxim mes d'octubre el Sinode dels bisbes. “En l'Església, tots hem rebut una vocació segons la mesura del do de Crist” — escriu el Papa—. Per això m'adreço abans de tot als pares cristians, que tenen una missió de primera importància en l'Església i en la societat. Efectivament, és en el si de la família on sorgeixen la majoria de vocacions sacerdotals i religioses. No fou per atzar que el Concili Vaticà II definí la família com el primer seminari”.

Al mateix temps —afegeix el Papa—, l'Església espera molt d'aquells que tenen una responsabilitat en el camp de l'educació dels joves: catequistes, professors, etc”.

Joan Pau II demana que es resi per les vocacions: “No podem estar passius davant la disminució del nombre d'aquells que es consagren al sacerdocí i a la vida religiosa. La pregària pel sacerdocí i la vida consagrada és un deure de tots, un deure de sempre. El futur de les vocacions està en mans de Déu, però en certa manera, també està en les nostres mans”.

El missatge duu la data de l'11 de febrer, aniversari litúrgic de la Mare de Déu de Lourdes.

ES POSARÀ ATENCIÓ ESPECIAL A LES DISCOTEQUES I SALES DE FESTES

La Direcció General del Joc i l'Espectacle de la Generalitat de Catalunya està realitzant una sèrie d'activitats, la finalitat de les quals és la seguretat i protecció dels menors d'edat. Aquest seguit de mesures s'ha originat a partir d'una renovació en el titular d'aquesta Direcció General, Francesc Xavier Patxot que té previstes una sèrie d'inspeccions a totes les discoteques de Catalunya, a càrrec dels mossos d'esquadra, el principal objectiu de les quals és la vigilància de la cabuda de públic, sortides d'emergència i, en una paraula, la seguretat i la vigilància estricta de no permetre l'entrada en aquests locals a menors d'edat. Per això és necessari que tots els ciutadans ens mentalitzem i estiguem atents que aquestes normes es compleixin i que cal denunciar totes les irregularitats que s'observin, amb la seguretat que seran ateses. Aquesta col·laboració ciutadana pot donar fruits en aquesta tasca d'estricta compliment legal, empressa per la Conselleria de Governació de la Generalitat de Catalunya.

VATICÀ DIA A DIA

Programa de les emissions a "Mundovisió" amb ocasió de les festes pasquals

Moltes de les cerimònies de les pròximes Festes Pasquals en les quals participarà el Papa, seran retransmeses per "Mundovisió". El 17 d'abril pròxim, Divendres Sant, d'un quart de vuit a dos quarts de nou del vespre "Viacrucis" al Coliseu de Roma presidit pel Papa. Diumenge de Pasqua, 19 d'abril, Joan Pau II celebrarà una missa a la Plaça de Sant Pere, que serà retransmesa a dos quarts de nou del matí i, a continuació el tradicional missatge pasqual i la benedicció "Urbi et Orbi".

Joan Pau II i la legítima defensa contra la injustícia

Joan Pau II justificà el diumenge 22 de febrer, el recurs d'una "defensa enèrgica" contra certes violències. A vegades, ha dit, és l'únic mitjà que es pot i s'ha d'oposar a aquestes violències. Als fidels de la parròquia romana de Santa Clara, Joan Pau II els ha explicat la recomanació del Crist de no oposar-se als dolents. "Crist no volia que se cedís al mal, i tampoc no volia prohibir la legítima defensa contra la injustícia, l'abús de poder i la violència.

Mèxic, Argentina i Perú ja envien missioners

L'església mexicana, pionera en la tramesa de missioners a d'altres parts del món, compta ja amb un total de 258 evangelitzadors en el Tercer Món, sobretot a Àfrica, Perú, per la seva part, n'ha enviat ja 130 i Argentina 127. En el pròxim mes de juny se celebrarà a Colòmbia el III Congrés Llatino-americà de Missions, amb objecte d'intensificar la tramesa de missioners i missioners d'Amèrica llatina a d'altres continents i celebrar d'aquesta manera el V Centinari de l'Evangelització d'Amèrica llatina.

Tots els cardenals espanyols i 40 bisbes en les pròximes beatificacions

Tots els cardenals i prop de quaranta bisbes espanyols s'espera que participin en la beatificació que portarà terme el Papa, dels espanyols Manuel Domingo i Sol, el cardenal Spínola i les tres religioses carmelites del convent de Guadalupe, assassinades durant la guerra civil. Aquesta beatificació es considera un cas únic des que en el segle XVII es va canonitzar al mateix temps santa Teresa, sant Isidre, sant Ignasi de Loiola i sant Francesc Xavier.

El Sant Pare amb la senyora Muzeysen Agca, mare del jove turc que va disparar i ferir greument Joan Pau II, la tarda del 13 de maig del 1981 a la plaça de Sant Pere. La trobada tingué lloc el matí del 20 de febrer. El Papa donà a la senyora una miniatura que representa la Mare de Déu.

En l'Església anglicana

Les dones accedeixen a l'ordenació sacerdotal

La difícil qüestió de l'ordenació sacerdotal de dones pot tenir conseqüències imprevisibles en el si de les esglésies cristianes. En primer lloc frenaria la marxa vers la unitat entre catòlics i anglicans; suposaria un cisme en la pròpia església anglicana i podria provocar —paradoxalment— el pas a l'Església catòlica d'alguns bisbes, sacerdots, i fins i tot fidels, oposats a aquesta determinació.

En el Sínode anglicà del juliol del 86

Ja se sap que dins de la comunió anglicana, quatre de les seves províncies eclesiàstiques —Estat Units, Canadà, Nova Zelanda i Noruega— han passat ja als fets i són unes set-centes les dones que exerceixen el ministeri sacerdotal.

Els anglicans discuteixen l'ordenació de les dones sacerdots des de principis de la passada dècada. En l'últim Sínode anglicà celebrat el juliol del 1986, s'estudià un informe elaborat per la comissió de bisbes recomanant l'ordenació de dones, però la votació s'ajornà davant l'oposició per part del clergat i dels fidels.

L'Església d'Anglaterra, que és la primada, amb una responsabilitat moral, no té jurisdicció sobre les restants esglésies anglicanes. El Sínode no va voler dir l'última paraula, però donant-se la contradicció que dones que han rebut els ordes clericals, en el si d'aquesta església, no poden exercir el seu ministeri a Anglaterra. Malgrat això, serà molt difícil, en el futur, donar marxa enrera, perquè hi ha una opinió favorable en més de la meitat dels fidels anglicans. "L'Església sembla que avança en aquesta direcció, però no diré que de forma inevitable", comentà amb certa reserva i prudència el secretari del primat d'Anglaterra.

Diversos bisbes anglicans passarien a l'Església catòlica

El que sembla cert és que si es consumés una opció irreversible en aquest sentit, quedaria molt compromesa la unitat dins de l'Església anglicana i el seu apropament a l'Església de Roma. I això últim malgrat que en els últims anys s'havien donat passos de gegant, sent el més important l'acord sobre "Salva-

ció i Església" —aconseguit per la Comissió Anglicano-política—, on s'afirmà que la salvació no està sols en el si de l'Església catòlica.

Per altra banda hi ha la circumstància singular que si prosperés la decisió a favor de les dones sacerdots en l'Església d'Anglaterra, diversos bisbes han insinuat la seva decisió d'abandonar-la i passar-se i unir-se a l'Església catòlica o ortodoxa. Així el mateix bisbe de Londres, Dr. Graham Leonard, líder del grup que s'oposa radicalment a aquella mesura. La seva intenció la comparteixen diversos membres, clergats i laics entre aquests últims, el Secretari d'Estat d'Agricultura i ex-president del Partit Conservador, John Selwyn Gummer. Tampoc no va rebre de grat la decisió del Sínode el bisbe Kemp, encara

que afirmà que no abandonaria l'Església d'Anglaterra, sino que s'oposaria des de dins, a la legislació que regiria el ministeri sacerdotal de dones". Per un altre costat, Peter Brinveis considerà la decisió com "desastrosa" i reaccionà en el sentit de crear una Església d'Anglaterra a l'exili.

Com es pot observar les reaccions són diferents entre els pastors i fidels anglicans. El que sembla probable és que cap no compleix inexorablement i d'immediat les seves amenaces, ja que la mesura a Anglaterra encara no és ferma. El Primat, Dr. Runcie afirmà pel que fa això que la decisió definitiva no es prendrà fins que el Sínode general no aprovi l'esborrany de la legislació; i no sembla pas probable que això sigui abans del 1988.

Actitud de la Santa Seu

El Vaticà ha seguit amb gran interès la marxa del Sínode general de l'Església d'Anglaterra, que el passat gener aprovà el sacerdoci femení. Ja en novembre del 87, el Dr. Runcie va escriure una carta a Joan Pau II en la qual afirmava entre d'altres coses, que si l'Església anglicana havia admès dones al sacerdoci ministerial, ho havia fet per raons doctrinals". Proposava al Papa un estudi conjunt i aprofundit de la qüestió. Runcie va escriure al mateix temps una altra carta semblant al cardenal Willebrands, President de la Comissió per a la Unió dels Cristians, a la qual aquest li contestà amb una doble afirmació: "La constant tradició de l'Església catòlica i de l'ortodoxa ha considerat la pràctica de Crist i dels apòstols com una norma a seguir que no es pot canviar". Li recorda que ell mateix havia afirmat no estar convençut del fet, "fins que no es produeixi un total consens de les nostres esglésies".

Es obvi que la qüestió està debatant-se en una època en què s'afirma i reclama l'emancipació de la dona, i els drets, missió i responsabilitats iguals a l'home. En el si de l'Església catòlica no hi ha una definició dogmàtica que exclou les dones de ser ordenades al sacerdoci, però pesa una tradició de segles, que abasta des de la formació de les primeres comunitats cristianes fins avui.

FRANCESC GAMISSANS

BARCELONA

RECÉS DE QUARESMA, Fraternitat Franciscana Seglar de Pompeia.- Diumenge, dia 29 de març, a càrrec del P. Mateu Sanclimens, caputxí. Lloc: Convent dels caputxins de Sarrià. Horari: de les 10 a les 6. Tema: "La creu símbol d'esperança". Per informació i inscripció: "Llibreria Blanquerna", tel. 217 64 17.

Assemblea de la Unió de Religiosos de Catalunya.- El dijous, dia 26 de març, tindrà lloc al Casal Borja, de Sant Cugat del Vallès, l'Assemblea General Ordinària de la Unió de Religiosos de Catalunya. Hi participen els Superiors i Superiores Majors dels Instituts de vida religiosa implantats a Catalunya, en el cas que els límits de les demarcacions religioses coincideixin amb el territori de la Província Eclesiàstica Tarraconense, i els Delegats per a Catalunya per a les demarcacions religioses més àmplies. El P. Cebrià Pitarré, benedictí, hi desenvoluparà el tema: "Els religiosos avui, signe i imatge".

Recés. Cap de setmana.- Organitza l'Obra d'Exercicis Parroquials. Se celebrarà a la Casa de Sarrià, del di-

vendres 27 de març a les 8 del vespre al diumenge 29 a les 7 de la tarda. Destinataris: Homes i dones, joves i adults. Dirigeix: P. Muntané s.j. Per informació i inscripcions: O.E.P., c/. Duran i Bas, 9. Tel.: 301 16 26.

Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia. Quaresma 1987.- Tot fent camí cap a la Pasqua, us invitem a les reflexions quaresmals: "Pel canvi encara possible", a càrrec de mn. Joan Esteve Jerez, que tindran lloc del dia 23 al 27 de març, a 2/4 de 9 del vespre, al nostre Oratori, c/. del Sol, 8.

Teologia i Humanisme. PP. Dominics. Schola catechetica bíblica.- Curs del mes de març: "El segon Isaïes", a càrrec del professor Fabian Puerto o.p. Del 24 al 27 de març, a les 19'30 h. Informació i inscripcions: c/. Bailèn, 10. Tel.: 246 53 00.

Fraternitat de Betània.- Proper dia de Desert-Recés, amb el tema: "Conversió a la solidaritat". Dirigeix: Jaume Lagua, salesià. Dia 22 de març, c/. Trafalgar, 70, 1er. 1.ª. Tel.: 302 71 77. Es prega avisar amb antelació.

AVÍS IMPORTANT

Recordem a tots els monestirs, parròquies i llocs de culte en general, interessats a assabentar els lectors de "Catalunya Cristiana" dels horaris de les celebracions litúrgiques de Setmana Santa i Pasqua, que tinguin l'amabilitat d'enviar-nos-els abans del 31 d'aquest mes de març.

SANTA E. CATEDRAL

BASÍLICA DE BARCELONA

predicació quaresmal

Dies 11, 18 i 25 de març, 1 i 8 d'abril

El Rvd. Dr. Joan Guiteras, canonge penitencier de la Catedral, els dimecres de Quaresma, a les 5'30 de la tarda, predicarà sobre el tema:

LA PENITÈNCIA ENS AJUDA A PREPARAR LA PASQUA

Dimecres

- 18 de març Un plantejament correcte del sagrament de la Penitència
- 25 de març La reconciliació en la història de la salvació
- 1 d'abril La Misericòrdia de Déu pel ministeri de l'Església
- 8 d'abril La celebració del sagrament de la Penitència o Reconciliació

predicación cuaresmal

Días 6, 13, 20 y 27 de marzo, 3 y 10 de abril

El Rvdo. Dr. Francesc Camprubí, canónigo de la Catedral, los viernes de Cuaresma después de la misa de las 7 de la tarde, expondrá en unas conferencias cuaresmales el tema:

LA ESPERANZA CRISTIANA

Viernes

- 20 de marzo Dios justiciero y misericordioso
- 27 de marzo ¿Cómo asegurar la felicidad eterna?
- 3 de abril Jesucristo, salvador del hombre
- 10 de abril La Virgen María, medianera y abogada

Unió Espiritual de Mares.- Propera Trobada mensual, dia 18 de març, dimecres, "JOVES I ESGLÉSIA", a càrrec de Jesús Renau. A 2/4 de 5, celebració de l'Eucaristia. A 2/4 de 6, conferència. Lloc: c/. Rosselló, 223.

ORDENACIONS DEL CURS 1986-1987.- Joan Villegas, diaca adscrit a la parròquia de Sant Josep de Badalona i membre de l'equip responsable del Seminari Menor, fou ordenat prevere el 31 de gener pel nostre Sr. Arquebisbe a l'esmentada parròquia. Joaquim Iglesias, diaca adscrit a la parròquia de Sant Isidor de Barcelona fou ordenat prevere a la mateixa parròquia pel nostre Sr. Arquebisbe. Altres 7 diaques estan preparant la seva ordenació sacerdotal per a aquest curs. El 21 de febrer a la capella del Seminari, el Dr. Jubany conferí el diaconat als següents seminaristes: Josep Folqué, Joaquim Mesequer, Miquel Planas i Xavier Sotil. El 19 de març, festivitat de Sant Josep, el Sr. Bisbe Auxiliar, Dr. Ramon Daumal ordenarà de diaca en Jordi d'Arquer a la parròquia del Sagrat Cor del Poble Nou. Altres 5 seminaristes de Barcelona preparen per a aquest curs la seva ordenació de diaques. En total, doncs, s'ordenaran aquest curs 9 nous preveres i 10 diaques.

VIC

Obra d'Exercicis Parroquials de Manresa. QUARESMA, CAMÍ VERS LA PASQUA.- Cicle de 4 CONFERÈNCIES a la parròquia de la Mare de Déu de la Mercè (caputxins), a càrrec del P. Josep M.ª Rambla, s.j. Dies: 24, 25, 26 i 27 de març. Hora: 8 del vespre. Seguidament, celebració de l'Eucaristia. Tema general: PASAR DE LA MORT A LA VIDA: ESTIMAR ELS GERMANS.

Obra d'Exercicis Parroquials de Manresa. Jornades de Reflexió per a seglars.- Se celebraran a la Casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi, del 19 de març a les 8 del vespre al diumenge 22 a les 7 de la tarda. Aquestes jornades, per ajudar a la conversió cristiana de la Quaresma i per a la preparació de la Pasqua, seran dirigides pel P. Josep M.ª Paris, s.j. Per informació i inscripcions: Tel.: 872 04 22.

GIRONA

Curssets de Cristiandat. ULTREIA. La Vall de Llèmena.- Sant Martí de Llèmena, divendres, 27 de març, a les 10 del vespre, a l'església. Programa: Salutació, Vivències d'una dona, Vivències d'un home, Ressonàncies, Notícies, Punt doctrinal. Us hi esperem!

ES CONVOCA

a les Antigues Alumnes de les Esclaves del Sagrat Cor de Jesús a la trobada eucarístico-mariana que tindrà lloc el dimecres dia 25 de març, a les 7 de la tarda, Col·legi Shalom. Rambla de Catalunya, 83.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

"Rebeu la meua felicitació, junt amb el meu agraïment pel setmanari "CATALUNYA CRISTIANA" que periòdicament rebo. Ell porta fins a aquest llunyà Brasil un trosset de Catalunya. Cada un dels bellíssims articles ens ajuda a viure la vida de la nostra Església i de la nostra terra".

Sao Paulo (Brasil)

400 missioneres i missioners, gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció, reben ja el nostre setmanari.

La nostra fita és, que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre'l. La comunicació amoroseix la solitud i dóna el conhort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publicarem una relació, esperant que altres persones es decideixin a ser "padrins" d'aquests germans i germanes nostres.

JOSEP NICOLAU I RAMIS
Avda. Mariscal López, 2725
ASUNCION
PARAGUAY 9.750.— Ptas.

FELIX OLIVERAS PUEYO, S.F.
Parroquia San Vicente de Paul
1.ª Sección Olivar Conde, C/ 6, n.º 17
MEXICO - 19 D.F. 01400 9.750.— Ptas.

JOAN DE LA CREU BADELL
Casilla 227
PARROQUIA DE SAN CLEMENTE
POTOSI - BOLIVIA 9.750.— Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms .....

Domicili ..... Tel. ....

Població ..... D.P. .... Província .....

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner

(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- taló que adjunto
- gir postal
- domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació:

Banc/Caixa .....

Sucursal n.º .....

N.º compte corrent .....

Població ..... Província .....

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població ..... Data .....

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on.
08007 Barcelona - Tel. 215 27 39

TARRAGONA

TARRAGONA.— En l'església dels pares Caputxins, plena de gom a gom de públic, pronuncià una conferència sobre "La família en la societat actual" el cardenal Vicente Enrique Tarancón, organitzada per l'Arquebisbat de Tarragona, l'Associació de Pares d'Alumnes i el Moviment Familiar Cristià.

Presentà el conferenciat, amb breus i elogioses paraules, el Vicari General de l'Arxidiòcesi, mossèn Joan Aragonès.

Les causes de la crisi

Començà el cardenal reconeixent un fet: igual que en d'altres societats, en la societat primera que és la família, hi ha crisi. I tractant de trobar les seves causes es va referir a tres grups principals: l'exaltació desmesurada de la llibertat individual, que per alguns seria coartada per les relacions de família; el poder omnímode de l'Estat, que sent potser que pot afeblir-se si existeixen d'altres cèl·lules aglutinants de les persones; i

el fet que la dona, centre de la unió de la família, havent sortit al món del treball, ha deixat tal vegada el seu lloc vacant.

El moment és crucial, i per això va fer una crida a la responsabilitat dels pares.

Va fer un estudi de la institució familiar, no ja des del punt de vista cristià, sinó des de l'angle natural i humà, ja que des del principi dels temps ha estat una institució bàsica.

Parlà sobre la família en l'Església dels Caputxins

Taracón fa una crida a la responsabilitat dels pares

Defensa de l'amor

I dins de la família, com a punt central, l'amor i conseqüentment el matrimoni. Tingué paraules exaltades de defensa de l'amor, com a sacrifici, com en fer-se dos en un de sol, en la recerca de la felicitat de l'altre. Aquest compartir ha estat i és l'arrel de la família. I no per exigència de la nostra fe, sinó per la pròpia naturalesa.

Si ens oposem a les actuals "novetats", no és per la nostra fe,

sinó perquè van contra la naturalesa. Per això, en aquests difícils moments, necessitem reforçar el nostre coneixement d'allò que és la família.

Després estudià el matrimoni cristià, considerant-lo com una autèntica vocació, com ho pot ser en els estats sacerdotal o religiós. És, efectivament, una elecció de Déu, a la qual els casats responen lliurement.

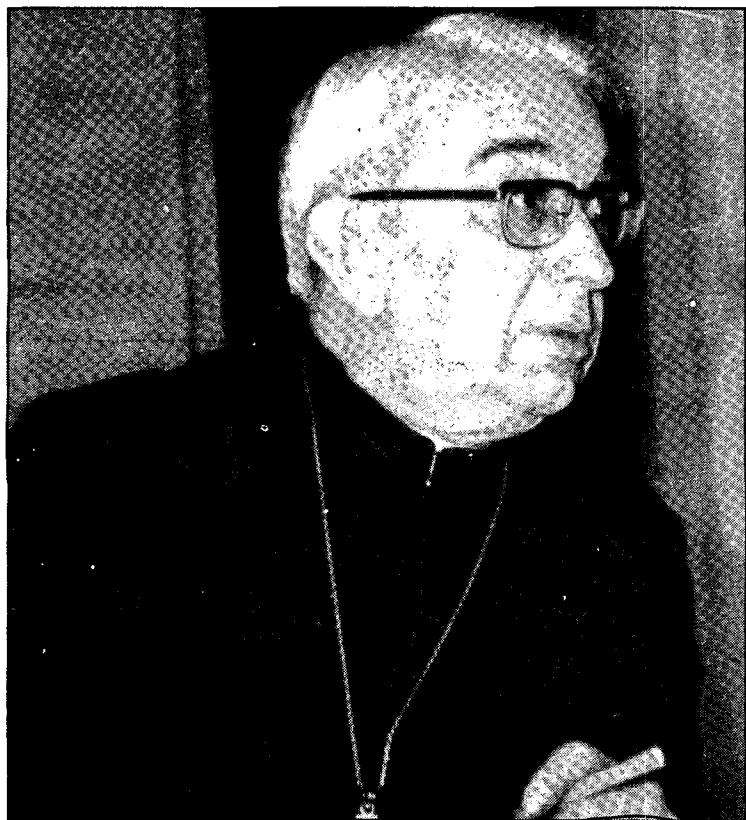
Va demanar a tots que, en aquests moments en què l'am-

bient social, i fins i tot, la legislació positiva fan difícil el reafirmar aquesta vocació, mantinguem el nostre compromís i la nostra vocació familiar i matrimonial. I això vol un clima dins de les famílies, per aconseguir la formació de fills madurs. I també requereix una exigència, un compromís, i encara més en aquesta societat que pretén recloure el cristianisme en el fons dels temples i, fins i tot, en el fons de les consciències.

Els valors permanents

En l'actual situació de la família, és necessari que reafirmem els seus valors permanents, resistint no solament el fet que no rebí l'adequada protecció, sinó també els constants atacs que se li infringeixen.

El cardenal Tarancón acabà amb paraules d'encoratjament per als Moviments Familiars Cristians, que han tractar que no es perdin les essències que els fills es formin i que tots, pares i fills sàpiguen projectar aquestes essències en la societat.

El cardenal Taracón tingué paraules d'encoratjament per als moviments Familiars Cristians.

PENSANT-HO BÉ

Les arracades

XESC SOLIU

D'infant, quan em deien que era "una bona arracada", no acabava d'entendre el perquè. És veritat que, més d'una vegada, quan de totes passades volia obtenir quelcom, em penjava de les orelles de qui fos, i no parava de botzinar i rondinar fins a obtenir-ho. Un prec pesat, enfadós i tossut, pot tenir la virtut de convertir una munió de "nos" en un "sí" lluminós llargament esperat.

Els infants, en general, els agrada jugar amb el moviment de penjolls i penjarelles. Malauradament la meva recordació no pot atènyer els temps en què em delitava agom-bolat en braços de la mare. Tots, però, hem vist molts infants encuriosits i enjogassats amb el moviment, oi més si resulta lluentós, de les arracades de la mare, de la iaia, de la tieta o de la mainadera de torn. De fet, és ben extens el mostrar d'adminicles que la vanitat de la persona s'ha enginyat per donar rellevància i suport a la bellesa natural de la figura humana i desvetllar l'admiració dels congèneres.

També és ben veritat allò de "el presumir fa patir", i costa d'entendre que, al marge de la impossible anuència dels interessats, i malgrat l'estremiment de la mare davant el dolor dels seus fills, per tal cobrir la presumible exigència de la futura vanitat de les filles, consentissin que llurs orelles fossin cruelment foradades. El dolor era inconscient, però el patiment —pobrics— ben real. Sé de mares que s'hi oposaven; el que no sé és la posterior reacció de les filles. Què haurien preferit? Potser el foradament? No us heu trobat mai, a l'hora de voler comprar unes arracades per a regalar, amb el dubte de si podieu comptar amb el forat de les orelles, o calia comprar-les amb un fermall dels que pessiguen? El fet és que així com hi ha ulleres pinça-nassos, hi ha també arracades pinça-orelles. Allò que tampoc no sé (ai, hi ha tantes coses que no sé!), si forat i arracades al lòbul inferior de les orelles, a part dels efectes estètics tenien també efectes curatius, fruit d'una rudimentària acupuntura. Aneu-ho a saber!

El cas és que les dones sense arracades són un percentatge ben limitat; així com els homes amb arracades —sortosament— tam-

bé. Tanmateix, si el seny i el bon gust de tots plegats no actua ben aviat, la impossible pretesa moda "unisex", podria portar-nos que, amb forat o sense forat, arracades i penjolls envaïssin el camp masculí. Home, ja sé que no és cap desgràcia, però em dol que disminueixi allò d'inefable que té el trobament de sexes diferenciats. No es pot tòrcer impunement l'obra de la naturalesa. Hi ha una ecologia antropològica que cal respectar, si no volem aigualir l'encís amb què la natura ha ungit les relacions interpersonals. Voler la igualtat d'allò que mai no serà igual, a part de ser una utopia desraonada, és una tendència totalitària i despòtica. Ui, em sembla que m'he embolicat!

Una pregunta: ¿Qui de vosaltres, un dia o altre, no s'ha vist compromès en la recerca de "l'arracada perduda"? Són dues bessones, però cap de les dues no pot anar sola. Una perduda, l'altra desada i fumuda. Els més fermes fermalls, també s'esgavellen. (Més d'una reunió familiar o d'una sortida al camp, acaba amb la recerca general d'una arracada). De vegades he tingut la sospita de si la periòdica pèrdua d'una arracada no serà un recurs de l'astuta picardia femenina per tal de renovar els seus joiells.

Segons diuen els savis, l'arracada és un element estètic, l'origen del qual es perd en la penombra dels temps. Ves qui havia de dir-li-ho al primer que se li va ocórrer de guarnir-se d'aquesta faisó, que una cosa tan intranscendent havia de tenir una perdurabilitat tan gran. És la persona que dóna perennitat a les coses, i és clar que "la vanitat de les vanitats" és quelcom que ve de molt lluny.

Estimades nenes, noies i dones, no seré pas jo qui, ni que sigui sobre el paper, despenyi de les vostres orelles allò que de segles i segles hi porteu penjat. Encara que, sortosament, la bellesa del rostre femení, i més encara de l'ànima femenina, no rau precisament en el parell d'arracades.

NECESSITEM DIRECTORA

Per a Residència de la Tercera Edat.

Situada a l'àrea Metropolitana de Barcelona. Es requereix:

- Experiència demostrable.
- Edat entre 30 i 50 anys.
- Hi haurà de residir permanentment.
- Condicions a convenir.

Escriviu a Catalunya Cristiana. Referència 175. València, 244 - 08007 Barcelona.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador y vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

VIC

Dues entitats malden per impulsar una afecció que és alhora un testimoni de fe cristiana

Vic, ciutat pessebrística

VIC.— És bo que a manera de balanç de final de curs, vulguem esmentar i fer una remarca a les activitats que, en pro del pessebre porten a terme dues entitats vigatanes que amb la seva dinàmica, constància i bon fer garanteixen la continuïtat de la tradició natalenca del PESSEBRE i avalen possibilitats de futur.

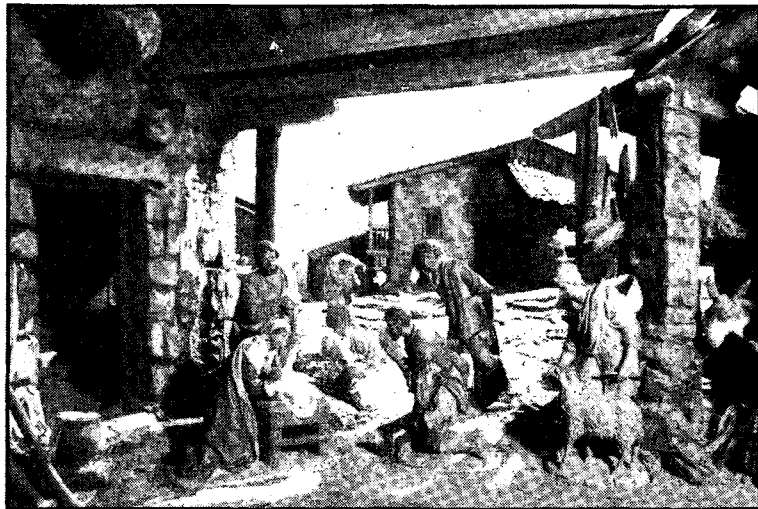
Si fem una mica d'història, veurem que als vigatans ens ve de lluny l'afecció al pessebrisme, puix que ja els anys trenta recordem el pessebre que s'instal·lava als baixos de l'antiga Casa Clariana —local, aleshores, de l'Orfeó Vigatà—. Ja cap als anys quaranta, el pessebre de la Casa de Misericòrdia, amb la figura vivent de "la Mundeta"; el dels Joves d'Acció Catòlica de la parròquia de la Pietat; el de les Congregacions Marianes, i el dels Germans Maristes. Ja més ençà la famosa col·lecció de diorames natalencs de la Casa de Caritat, amb les boniques figures del sacerdot-artista Mn. Jacint Costa.

La Campanya "Camins de molsa" intenta mentalitzar els infants a fi que s'iniciïn en l'art de fer el pessebre

Neix l'Agrupació de Pessebristes

Cap al 1962, un grup d'amants del pessebre instal·len una exposició a la Sala de la Columna de l'Ajuntament, i l'èxit els engresca a constituir-se en entitat la qual cosa té lloc al mes de febrer de 1965 amb el nom oficial de "Agrupació de Pessebristes". Està ubicada en el mateix local de l'Orfeó Vigatà, i l'objectiu principal és "la propagació i enaltiment del pessebre".

De molt meritòria s'ha de qualificar l'activitat constant i il·lusionada de tots els seus membres, que, al llarg dels anys, no sola-

ment han aconseguit acréixer l'interès a la ciutat, creant conjunts de gran qualitat artística, si que també han desvetllat molt interès en entitats o agrupacions de la comarca, donant més vigoria a les festes del Nadal.

Va cooperar durant anys amb el "Centre d'Iniciatives i Turisme" en la campanya "Vic canta el Nadal"; i, actualment, organitza cada any la campanya "Vic fa el Pessebre" amb concursos familiars, curssets per a jovent amb qualificada participació. I, ja des d'anys, amb il·lusió renovada prepara una interessant i ben feta exposició de diorames del pessebre a l'antiga església de la Misericòrdia, a part d'efectuar visites a altres poblacions del País en intercanvis d'experiències i estímuls.

Ben aviat es distingeix per la confecció de pessebres monumentals, molt ben fets, sota un temari d'actualitat. En el primer moment serveix la capella dita de "Sant Antoni" en el mateix local de l'Orfeó; més tard, els baixos de Casa Cortada, i, últimament, en els claustres romànics de la catedral.

Projecció forana

La seva impetuositat pessebrística empeny els seus directius a desplaçaments fora de la ciutat. Primer és la comarca que rep els seus ensenyaments i experiències; i, posteriorment, a Verona (Itàlia) on han participat en la "Mostra Internacional del Pessebre" realitzant tres diorames sobre la Maternitat de la Mare de Déu, amb figures de cinquanta centímetres d'alçària, i omplint un espai de tres-cents metres quadrats.

També a Itàlia en el santuari de La Dolorosa, comarca del Molise —prop de Nàpols— varen confeccionar un diorama natalenc, gairebé tot electrònic, en una superfície de cent metres quadrats, amb figures de trenta centímetres d'alçària i que —segons diuen— ha de durar trenta anys, durant els quals serà visitat per rellevants personalitats.

I tot això —com satisfactòriament ens conten els seus directius—, sempre ha estat fet en nom de Vic, del nostre País i del nostre Estat.

Han promogut per Vic i Comarca la campanya "CAMINS DE MOLSA", la idea mare de la qual és la de mentalitzar els infants dels vuit cursos de bàsica perquè facin pessebre, i, d'aquesta manera, aconseguir que el Nadal arribi a un major nombre de famílies. Enguany han estat prop de 4.700 els infants que han participat en els pessebres i en les Nades. El dia del repartiment de premis, el Teatre Municipal Atlàntida es va omplir de gom a gom de gent jove, en un festival interessantíssim.

El lector ja s'haurà adonat de la vitalitat d'aquestes dues entitats vigatanes, membres de la Federació Catalana de Pessebristes i també de la "Federación Española de Belenistas". I si bé la confecció del pessebre té una clara diferenciació, els principals objectius són comuns: FER PESSEBRE I DONAR AL NADAL LA DIMENSÍO CRISTIANA DE COMEMORAR EL NAIXEMENT DE JESÚS EN EL PORTAL DE BETLEM.

J. CAMPA F.

Dues noves beques per al clergat indígena

VIC.— Un sacerdot diocesà ha fet la donació de 300.000 ptes. per a fundar una beca, a través de l'Obra Pontificia de Sant Pere Apòstol, per a un seminarista de terres de Missions, que portarà aquest nom: "Beca Sant Joan M.ª Baptista Vianney, Rector d'Ars".

Així mateix, un altre donant anònim, tenint en compte la significació que té per a la diòcesi de Vic la figura de Sant Antoni Maria Claret, fill de Sallent i ex-alumne del nostre Seminari, ha fet l'aportació de 300.000 ptes. per a la mateixa finalitat.

Aquesta altra beca, doncs, s'anomenarà: "Beca Sant Antoni Maria Claret".

Commemorat el 71è aniversari de la mort del Dr. Torras i Bages

VIC.— S'ha celebrat la commemoració del 71è. aniversari de la mort del doctor Torras i Bages, esdevinguda el 7 de febrer de 1916.

El senyor bisbe emèrit monsenyor Ramon Masnou va presidir la Concelebració Eucarística que va tenir lloc a la cripta de la catedral (temple on es guarden les despulles del nostre gran bisbe) plena de gom a gom.

En l'homília va ressaltar les moltes virtuts del Dr. Torras, i va convidar a imitar-lo.

Nomenaments diocesans

VIC.— El Bisbe de Vic, Dr. Josep M.ª Guix, ha signat els nomenaments següents: Mn. Agustí Sala i Pagès, capellà de l'Hospital de Campdevànol. - Llic. Andreu Roca i Corbella, delegat diocesà de Santuaris. - Mn. Joan Vila i Costa, administrador del Full Diocesà. - Mn. Joan Auric i Casals, delegat de Joventut de la zona de Bages. - P. Bonaventura Pedemonte i Feu, sch. p., delegat de Joventut de la zona d'Anoia. - P. Joan Codina i Giol, s. d. b., delegat de Joventut de la zona del Ripollès, i Gna. Assumpció Royo i Torrebadella, cooperadora parroquial de la Mare de Déu de l'Esperança de Manresa. Que Déu els ajudi a desenvolupar aquests serveis diocesans.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Gràcies, don Elías!

L'Arquebisbe de Saragossa ha estat President de la Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi aquests darrers nou anys. Li dèiem —li diem— "don Elías". Sempre l'hem trobat disponible i comprensiu, fàcil al diàleg i prompte a l'encoratjament i al suport en les dificultats.

Tots els qui hem seguit de prop l'evolució de l'ensenyament en el nostre país al llarg d'aquests nou anys, des de 1978, hem pogut descobrir en don Elías una sensibilitat fora de mida pels problemes de l'educació en general i, de manera molt particular, de l'educació cristiana. Estima l'escola i els educadors.

A aquesta sensibilitat podem afegir coneixement profund de la situació en què es troba l'educació a Espanya, dedicació generosa al servei eclesial en aquest camp, constància en aquest servei i obertura a la col·laboració amb tots els sectors que hi estan relacionats.

La tasca que ha dut a terme com a president de la Comissió Episcopal d'Ensenyament no li ha estat gens fàcil. En més d'una ocasió no ha comptat amb el suport necessari per fer realitat el programa de la Comissió. La unitat de criteris no ha estat el distintiu de les diverses instàncies d'Església relacionades amb l'ensenyament. Malauradament.

Don Elías sempre ha estat pacient, ha fet propostes, ha escoltat, ha callat i ha patit. Algun dia en veurem el fruit.

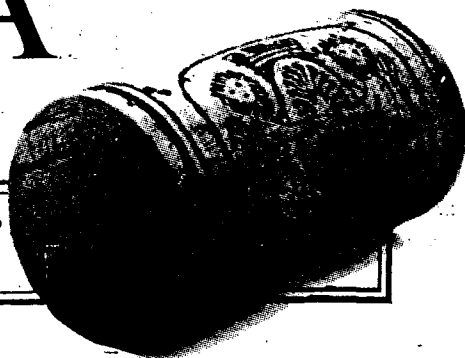
Quant a Catalunya, don Elías ha seguit amb interès el moviment de les escoles cristianes, l'ha valorat positivament, ha tingut en molta estima el treball del Secretariat i ens ha acompanyat en els nostres Congressos. Sempre ha tingut per a nosaltres paraules de comprensió i d'estímul.

Li donem les gràcies de tot cor. I expressem un desig que ha estat una de les seves il·lusions aquests darrers anys: l'acció coordinada de totes les escoles catòliques d'Espanya.

FRANCESC RIU

Des de 1864
PERE ROVIRA
La solera d'una família

Cellers a "Ribera d'Ebre" i "Terra Alta"

FINESTRAL DE LA CARITAT

Situacions infrahumanes

Impotents veuen com se'ls talla l'aigua, la llum o el gas perquè no poden fer front als deutes. A la botiga del barri els diuen que no els poden seguir fiant. Tampoc no els donen les beques necessàries per al menjador escolar dels nens i encara deuen la factura de material i llibres.

Davant d'aquesta realitat que han d'afrontar avui tantes famílies no és estrany l'abandó de la llar, la depressió, la fugida per l'alcohol.

És urgent una resposta enèrgica de l'Administració i de la societat per fer front a aquestes situacions infrahumanes.

33.- Mare de família amb tres fills petits a càrrec seu. És viuda de fa poc sense dret a pensió. Només té l'ajuda del seu pare, modest pensionista. Per a aliments necessita 27.000 ptes.

34.- Cap de família, 36 anys, amb incapacitat laboral per malaltia. Li cal urgentment un audífon. La Seguretat Social no li pagarà fins d'aquí a dos anys. Són 43.000 ptes.

35.- Ancià amb tres nets a càrrec seu per causa de la mort de la mare i absència del pare. Per pagar deutes de llibres i material escolar li calen 12.690 ptes.

36.- Esposa separada amb tres fills petits. Fa feines de neteja en cases particulars. Per malaltia ha estat una setmana sense poder treballar. Per a rebuts de llum. 3.043 ptes.

37.- Obrer en atur i sense subsidi ha de pagar l'última lletra del pis que ocupa amb la seva esposa i dos fills. Li falten 13.157 ptes.

38.- Senyora de 62 anys té en tràmit una pensió per malaltia greu. Mentre necessita ajuda per a aliments. Li calen 10.000 ptes.

39.- Matrimoni jove amb un fill petit. No tenen recursos econòmics. Necessiten amb urgència una estufa de butà. Són 13.000 ptes.

BARCELONA

Dues setmanes que foren curulles d'activitats

La parròquia de Sant Medir participa i canta

BARCELONA.— Amb l'slògan Sant Medir dolça festa, s'anuncia arreu de Barcelona, la festa del nostre Sant tan barceloní.

A la parròquia de Sant Medir, enclavada a la barriada de Sants, és engrescador assistir a qualsevol acte litúrgic. Des del començament fins al final, tothom hi participa d'una manera activa. Els cants formen part en tots moments.

Aquesta festa tan simpàtica de primers de març, amb aires de pròxima primavera, quan els ametllers comencen a florir i l'oreneta ha fet volada.

Durant dues setmanes hi havia programa. Cal destacar la romeria del dia 3 a l'ermita, dinar i cercavila a Gràcia, a la tornada. Els caramels es llançaren a tones.

Sant Medir, aquest Sant tan de la nostra terra. Festa popular que uneix barris de la ciutat, llavor fecunda perceptible a la llunyania de 2.000 anys. Encara avui té vivència.

GOIGS AL VENERAT MARTIR SANT MEDIR

De Déu l'eterna eternitat vulgarem intercedir. No ens neguem vostra assistència glòria martir Sant Medir.

Pura treballareu la terra amb tanta tenacitat i omplireu les vostres feines de viua. Tregueu i fidei que una feugui la seva feua, prompte detall.

No ens neguem.

Vida que la dura tribuna servirem jocosament. No heu de veure altra cosa que viua cristianament. Esperem que vistes iudicem, reduïm que ens heu servir.

No ens neguem.

Vestra vida tant sincera produï el fet esclatant. Terri vobis parvum vera la segum tot parat iudicant. Quomodo de la labera de matarier i maner.

No ens neguem.

Batimur agra mortis proxi del bibe Sant Sever on el vobis son un rit de la nostra sena lo.

De Déu an vida formata i estubim a mort. An nos neguem.

Si el camp guardem de tempestas de subera i gressu. A Claret, les gress modestas en angustia i gressu. A Vila formata un dictionem non eis illud del mal trap.

No ens neguem.

Des del tron de l'Epistola fons un agra modus. A Claret, les gress modestas en angustia i gressu. A Vila formata un dictionem non eis illud del mal trap.

No ens neguem.

Si el redde d'una manerem tenis l'ermita dionem. A la Sordera hanc d'iterna parvum un agra lo gress. Tenim agra fidei que hanc vobis a parvum.

No ens neguem.

De Déu l'eterna parvum. An nos neguem.

No ens neguem vostra assistència glòria martir Sant Medir.

Antiphona: *Sanctus Sanctus Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Qui sedet ad dexteram Patris. Qui videtur cum Patre et Spiritu Sancto. Qui procedit a Patre et Spiritu Sancto. Qui procedit a Patre et Spiritu Sancto. Qui procedit a Patre et Spiritu Sancto.*

Oratio: *Protra, quoniam, omnipotens Deus: ut qui bressi Martirio in stellis collum. Intercedat que te tal nominis amore roborum. Per Dominum nostrum. R. Amen.*

Antiphona: *Sanctus Sanctus Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Qui sedet ad dexteram Patris. Qui videtur cum Patre et Spiritu Sancto. Qui procedit a Patre et Spiritu Sancto. Qui procedit a Patre et Spiritu Sancto. Qui procedit a Patre et Spiritu Sancto.*

FE I CULTURA: TROBADA PER COMUNICAR-VOS ELS OBJECTIUS, ACTIVITATS I SERVEIS DE S.A.F.O.R.

a les 12 hores 3 de Març de 1987

Saló de Graus Facultat de Filosofia

Un servei de nova creació que porta molta empenta

SAFOR, o l'objectiu d'evangelitzar la universitat catalana

BARCELONA.— SAFOR, servei de la Universitat, de Barcelona d'acord amb la Delegació de Pastoral Universitària de l'Arxidiòcesi de Barcelona, es proposa realitzar dins el recinte universitari, diverses activitats de caire evangelitzador, com l'acollida de persones que ho desitgin, la informació de tipus eclesial, la realització de seminaris i col·loquis sobre diferents temes, especialment els que fan referència a la relació entre fe i cultura, celebracions eucarístiques en certs moments d'alguns temps litúrgic...

El dia 3 de març d'enguany a les 12 hores, al Saló de Graus de la Facultat de Filosofia, tingué lloc l'acte de presentació de l'esmentat servei. Aquesta trobada fou una ocasió molt important per conèixer els objectius i activitats que oferirà aquest Servei.

El programa de la trobada fou:

- Salutació del Rector de la Universitat de Barcelona, Dr. Josep M.ª Bricall.
- Intervenció del Delegat de Pastoral Universitària de Barcelona, Dr. Antoni Matabosch.
- Presentació del programa d'activitats del Servei.
- Comunicació sobre la presència dels Cristians a la Universitat a càrrec del Dr. Josep Vaquer, catedràtic de matemàtiques.
- Diàleg obert entre tots els assistents.

IMPROMPTU

El gust amarg

ORIOL CAMPS

Els esdeveniments de cada dia, que, pròdigs, ens serveixen els mitjans de comunicació, se situen en un punt que amargueja i, a vegades, intensament.

Segui qui sigui l'inventor d'allò que "el fi justifica els mitjans", va fer un pobre servei a la humanitat.

Perquè n'hi ha hagut molts que s'ho han pres al peu de la lletra, i ja n'hem vist els resultats abans i ara, i que malauradament amb tota seguretat veurem en el futur. Impera la violència a molts llocs. I la violència no té justificació ni que sigui al servei del més alt ideal humà que és la llibertat. La tan acaronada llibertat que la violència allunya perquè n'és la negació.

I és amarga aquesta apologia de la violència que aquests dies s'ha viscut al País Basc on, obcecadament hi ha qui s'entesta a no voler considerar que el camí de la llibertat passa per un diàleg obert, tan vehement i tossut com es vulgui, però amb totes les possibilitats de reeixir. La força de la raó sempre serà per damunt de la raó de la força.

GLOSSES DOMINICALS

La conversió

En el llindar de la predicació evangèlica es troba una paraula: conversió. Joan Baptista, l'home auster sorgit del desert, cridava a tots els qui volien escoltar-lo: "Convertiu-vos perquè el regne del cel és a la vora". Ho deia a la gent que acudia a ell de tot arreu; també als cobradors d'impostos i als soldats. I ho escoltaven aquells fariseus i aquells saduceus que el Profeta qualificava de "raça d'escurçons", pel seu cor dur com la pedra.

La conversió fou també predicada per Jesucrist, que va dir de si mateix que havia vingut a "criar els pecadors perquè es convertissin". I la predicació de l'Església sempre ha tingut aquesta finalitat: fer que els homes es converteixin a Déu.

Però en el fons ¿què és la conversió a Déu en Jesucrist? És més que un canvi intel·lectual d'opinió, pel qual hom és convençut pels ensenyaments de Jesús de Natzaret. Tampoc no és únicament una rectificació de la pròpia conducta, gràcies a la qual hom s'aparta d'alguns mals costums. És així i més encara, perquè la conversió compromet tot l'home en la seva relació fonamental amb Déu. De fet, la conversió és una decisió essencialment lliure, per la qual una persona accepta Crist; accepta, doncs, la totalitat de les veritats que Ell va revelar als homes, el seu programa de vida, els valors morals que Ell va predicar, les exigències necessàries per a viure segons Déu. També comporta, aquesta conversió, el penediment dels pecats propis. Perquè l'home, com diu el salmista, "ha nascut en la culpa".

En la conversió hi ha sempre una crida de Déu, que és una invitació a l'home a sortir de la seva pura limitació i del seu estat pecador en el qual es divinitza a si mateix. La resposta positiva del convertit, segons paraules del pare Rahner, equival a "en-

trar en si mateix i a acceptar lliurement una fonamental experiència religiosa de la referència ineludible de l'home al misteri que anomenem Déu". Per això la conversió és, en definitiva, fe, esperança en el camí inesperat que ve de Déu, amor a Ell i al pròxim i decidit apartament de la vida passada.

El camí de la conversió és sovint llarg i difícil. El poeta francès Paul Claudel va perdre la fe ben aviat. Va esdevenir un home culte segons l'època i va viure sense el fre de la moral. Però la nit de Nadal del 1886, a la catedral de Notre Dame de París, estant dret enmig de la gent, i mentre cantaven el "Magnificat", el seu cor fou corprès en un instant: "Vaig creure, diu ell mateix; amb una força d'adhesió, amb una exaltació de tot el meu ser, amb una poderosa convicció, amb una seguretat tan gran, que no hi havia lloc per a cap dubte". Fou com un llampec que li comunicà una dolça emoció juntament amb un sentiment de terror i gairebé d'espant.

Perquè la veritable i autèntica conversió va tardar; encara quatre anys a arribar. La resistència fou terrible, perquè les idees filosòfiques romanien intactes i la religió catòlica li semblava encara un cúmul d'anècdotes nèvies. Aquell jove de divuit anys va utilitzar tots els mitjans de resistència al seu abast. Per fi, el dia de Nadal del 1890, Claudel, ja convertit a Déu, va rebre la seva segona comunió a la mateixa església de París.

Per a nosaltres resta aquest seriós advertiment del poeta: "la gent jove que amb tanta facilitat abandona la fe, no sap pas el patiment que costa de recuperar-la".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

URGELL

Un cop acabats els treballs de restauració de què ha estat objecte

El retaule d'Abella de la Conca torna al museu de la Seu

LA SEU D'URGELL.— El dia 11 de febrer el director del taller de restauracions, de la Generalitat de Catalunya a Sant Cugat del Vallès, lliurà a la direcció del Museu Diocesà d'Urgell el retaule gòtic d'Abella de la Conca, que havia estat restaurat dels danys soferts en el robatori i pel pas del temps.

Les taules de Pere Serra, el desembre del 1985, havien estat traslladades a Barcelona on han estat exposades, amb catorze peces més de la diòcesi, a "Thesaurus", mostra d'art dels bisbats de Catalunya, de l'any 1000 al 1800, promoguda per "La Caixa".

Acabada la mostra, el 28 de febrer de 1986, el retaule va ser traslladat al taller de restauracions on s'ha realitzat una neteja general de la pintura, han reconstruït les peces de la motilura de la base i n'han canviat els trossos sobreposats i han reforçat també les tres

taules centrals. La pintura ha recuperat la seva viva original i ara resta també garantida la consistència de l'obra.

Sobre el mateix tema del robatori cal recordar que el dia 18 de març, a l'audiència provincial de Lleida, tindrà lloc el judici contra J.R.B. detingut a Estepona i acusat d'estar relacionat amb el robatori del retaule, trasllat a l'estranger o posterior intent de venda. El robatori va ser realitzat la nit del 6 al 7 de juny del 1972 a l'església d'Abella de la Conca (Pallars Jussà).

Els restauradors que van portar l'obra van aprofitar el viatge per acabar el treball de restauració del retaule de Sant Ermengol i del sagrari renaixentista de l'església de la Casa Missió.

A punt Urgellia VII

Mossèn Benigne Marquès, Se-

cretari de la publicació "Urgellia", ha informat que la primera setmana d'abril estarà ja enllestida l'edició del VII volum de l'obra que ha preparat la Societat Cultural Urgel·litana. Enguany la publicació recull deu estudis d'història a càrrec dels següents investigadors: Cebrià Baraut, Manuel Riu, Carme Batlle, P. Rasico, Benigne Marquès, Alexandre Olivar, Enric Moliné i Pilar Pastos.

El P. Cebrià, de Montserrat, segueix la publicació dels documents medievals de l'Arxiu Capitular d'Urgell i corresponen a l'edició d'enguany els dels anys 1076-1092. Carme Batlle i Imma Navarro han preparat un estudi sobre els mercaders occitans a la Ciutat durant el s. XIII. El missal gòtic del Bisbe Galceran de Vilanova és objecte d'estudi per part del P. Olivar, de Montserrat, i de mossèn Vives que escriuen respectivament sobre el contingut litúr-

gic i artístic del còdex. Entre els articles que suscitaran més l'interès dels historiadors cal destacar l'estudi del P. Cebrià sobre un tema àmpliament debatut: "La data de l'acte de consagració de la catedral d'Urgell del 819 o 839". Una tesi gairebé exhaustiva sobre un document molt antic i polèmic. Com a nota curiosa s'ha d'esmentar l'estudi d'un professor americà

de català als EE.UU. sobre "El català preliterari en set documents dels ss. XI i XII, procedents del bisbat d'Urgell".

L'obra, de 500 pàgines i 30 il·lustracions en color i blanc i negre, serà distribuïda a partir de la primera setmana d'abril.

A. MIRABET

Un artista d'Agramunt dona un viacrucis a la parròquia

AGRAMUNT.— L'art no és solament una riquesa patrimonial sinó que és sobretot l'expressió sublim de la fe del poble. Així ho palesa el gest del senyor Ignasi Villalta i Gilabert, autor de les estacions d'un viacrucis que ha lliurat a l'església parroquial de la capital de Sió. L'obra és un ferro forjat i presenta cada estació en un marc, que té forma de llibre amb les pàgines obertes, i les figures ressalten damunt una placa de marbre de color clar.

Noranta figures diferents componen l'obra de l'artista que, els dies festius, ha esmerçat més de dos anys en el seu treball.

És alligador saber que l'autor s'ha inspirat en un antic devocionari de la seva mare, "el seu llibre de missa" diu ell, que sempre havia vist a casa i que era per a ell el vademècum de la pietat que

Ignasi Villalta ha treballat el ferro amb ànima d'artista.

respirava en la llar.

A part del bell devocionari, Ignasi Villalta ha visitat també diversos viacrucis; en tots hi ha descobert detalls inèdits per a la seva obra i, en silenci, ha preparat el seu valuós treball. Després d'exposar l'obra en una sala del poble, manifestà al rector el desig de fer-ne donació a l'església, on ja ha estat col·locada en els murs austers del monument romànic amb una de les més meravelloses portala-

des del gòtic lleidatà.

Ignasi Villalta sempre ha sentit el gust per treballar el ferro i ha conreat aquest art. La seva família, els únics confidentes del seu projecte, l'han encoratjat en la seva realització i, tot i haver rebut ofertes de compra, ha volgut donar a l'església de l'Assumpció la seva obra. El poble ha agraït, admirat, el gest del seu veí.

A.M.

FETS I CRITERIS

Per què falten vocacions al sacerdoci?

La pregunta que plantejo provoca respostes molt diverses. Uns diuen que hi ha menys vocacions al sacerdoci perquè ha disminuït la natalitat. D'altres, que abans els pares enviaven algun dels seus fills al Seminari perquè hi havia pocs col·legis i així asseguraven una educació.

Hi ha qui pensa que les crisis sacerdotals i la imatge del sacerdot no ajuden a engrescar els joves. També es fa referència a la por dels joves a comprometre's per tota la vida. Entre els sacerdots es parla molt sovint de la manca d'una pastoral vocacional ben plantejada.

No nego que aquests aspectes poden ser, i són, factors que repercuteixen en la falta de vocacions; però em va colpir l'explicació que vaig sentir en una reunió que vàrem tenir a Zagreb, fa dos anys. En parlar del tema de les vocacions sacerdotals, es comentava que aquestes també havien disminuït a Iugoslàvia i un bisbe d'aquest país va afirmar que ell havia arribat a aquesta conclusió: "La nostra societat no en vol de sacerdots i, com que Déu respecta la llibertat humana, aleshores no ens n'envia".

Sempre m'ha quedat molt viva aquesta argumentació tan contundent, de tal manera que a aquest meu article li volia posar el títol següent: "Senyor, no ens doneu més sacerdots... perquè no els volem".

No m'he atrevit a tant; però si féssim un "referèndum" potser ens donaria un percentatge bastant elevat en favor d'aquesta "escandalosa" afirmació.

I de ben segur que trobaríem "gent d'Església" que justificaria aquesta situació actual i ens diria que ja ens hem acostumat a tenir menys sacerdots; que no manquen pas les misses suficients els diumenges. Fins i tot trobaríem qui pensa que aquesta situació ens obligarà a donar més participació als seglars i a evitar, de retop, el "monopoli clerical".

Al meu entendre, crec que la raó principal és que no som ben conscients ni de la urgència ni de la gravetat d'aquesta situació. És el problema número u que té plantejat l'Església a la gran majoria dels països de l'Europa occidental.

L'Església, tal com Jesucrist l'ha volguda, no viu sense ministres de l'Evangeli i de l'Eucaristia. Hem de reaccionar amb esperança i acceptar que aquesta manca de vocacions interpel·la la vitalitat eclesial, la fe i l'amor de les comunitats cristianes.

Tot el poble de Déu, pastors, religiosos i religioses, seglars, educadors i pares de família tenim la responsabilitat de pregar i de col·laborar en la promoció de les vocacions sacerdotals.

Són pocs els sacerdots per les necessitats pastorals de les comunitats cristianes, són pocs davant les exigències del món actual i són pocs en relació amb els allunyats o amb els indiferents.

No podem ser pessimistes perquè no podem dubtar de l'amor amb què Jesucrist estima l'església i tota la família humana. Hem de pregar amb més convicció:

Senyor,
ajudeu-nos a demanar més sacerdots
ajudeu-nos a demanar-vos-els
amb una pregària ben sincera,
ben sentida i ben confiada.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

TENIU HORES LLIURES?

A CATALUNYA CRISTIANA TENIM FEINA PER A VÓS

Tant si residiu a una ciutat com a un petit poble de Catalunya, podeu integrar-vos a l'equip de promoció de CATALUNYA CRISTIANA. Solament és necessari que:

- Estimeu CATALUNYA CRISTIANA.
- Us agradi relacionar-vos amb la gent.
- Hi pogueu dedicar amb constància el vostre temps lliure.
- Us faci il·lusió guanyar-vos un sobre-sou.

La tasca és molt senzilla, però us l'hem d'explicar amb detall. Si podeu desplaçar-vos a les nostres oficines de Barcelona, us atendrem amb molt de gust. Si, per raó de la distància del vostre lloc de residència, això no fos possible, us enviarem per escrit totes les instruccions. En qualsevol cas, truqueu en hores d'oficina al (93) 215.28.05, Sta. Puig.

GIRONA

Aquest any s'ordenaran dos preveres i un diaca

Acceptar-nos com a do de Déu

Els homes afermem la personalitat a mesura que afermem la nostra autonomia. Però les històries dels homes i la història del conjunt humà a voltes van massa enllà. Es desmarquen fins i tot de Déu, de qui han rebut justament la semen de la seva personalitat.

Una opció molt corrent és que el qui posa el seu "ser" i orienta la seva realització personal pels camins de Déu no ha passat l'estadi de l'adolescència. Cal oblidar-se de Déu —diuen— si vols ser lliure. Cal prescindir de Déu si es vol aconseguir una societat que miri endavant. És una filosofia que corre i que s'escampa com una taca d'oli. Convé saber-ho per a saber-se'n guardar.

La referència de la bondat i la maldat es posa en l'humanisme cultural en voga, en el poder d'adquisició, en el nombre de vots, com si l'ètica es derivés de la sociologia —una cosa està bé o malament segons el què diu la majoria—. L'home s'emmiralla en ell mateix i acaba en un narcisisme que li fa perdre el cap.

L'home —es diu— en tot cas és un malalt no un pecador, una víctima de l'ambient; cal eliminar la idea de pecat a fi que l'home s'alliberi de tota consciència de culpa. No hi ha pecat.

"Por tinc, Senyor, que ja no tingui por", el poeta fa dir a Jonàs. L'home, un do de Déu, cerca la seva identitat i les seves certeses en ell mateix. Però "quan Déu revé, quan Déu es lleva despulla l'home de la seva pretesa de ser just".

Només quan ens acceptem com a do de Déu, sortim del nostre encallament. A la llum de Crist ens adonem de la nostra ombra. El fill pròdig de l'evangeli s'adona d'on ha anat a parar quan li revé a la memòria la vida que feia a la casa del pare.

En la persona de Jesús, no vista com un fet cultural, sinó des del convenciment de la seva presència, prenen consciència de salvats i, per tant, de pecadors; i sentim la necessitat de desfer-nos del pecat. Ja el sabem l'Evangeli, però el retenim com una filosofia, no com una comunió amb algú. Només el que sent la necessitat de comunió amb Déu-Pare té la sort de descobrir-se pecador.

Per això, la setmana passada, en recomanar la lectura de l'Evangeli, escrivia: "Les pàgines i les lletres dels evangelis són com una gelosia des de darrera de la qual el Senyor es comunica".

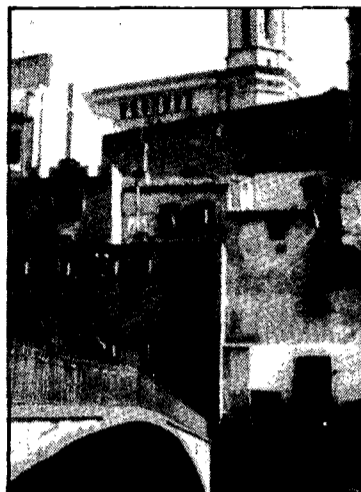
JAUME CAMPRODON
Bisbe de Girona

El seminari gironí compta amb cinc estudiants de teologia

GIRONA.— Amb motiu de la celebració del Dia del Seminari el rectorat del centre ha donat a conèixer algunes dades sobre el seu funcionament. En aquest moment els estudis al Seminari de Girona tenen tres etapes: el Curs Introductor, els estudis de Teologia i l'etapa Diaconal.

El Curs Introductor ve després del COU i és necessari fer un curs d'introducció a la Bíblia i a la Teologia perquè els estudis són cíclics. Per altra banda es fa també un estudi a fons de la vocació i així quan els estudiants arriben a Teologia ja són més madurs, grans i decidits. En aquest aspecte cal recordar que actualment el seminarista teolog més jove té 25 anys, quan abans era normal que el més gran en tingués 24.

Pel que fa a la situació real, en aquest moment el Curs Introductor no compta amb cap alumne. En canvi, hi ha cinc estudiants en Teologia i 2 diaques. A més, cal afegir-hi altres dos estudiants que ja han començat Teologia, però han fet una interrupció voluntària per dedicar-se un temps a treballs civils. Els diaques ja fan treball pastoral en alguna parròquia i al mateix temps assisteixen a les classes de la facultat de Teologia de Barcelona.

Hi ha set nois que assisteixen a les trobades que organitza periòdicament el Servei d'Orientació Vocacional del bisbat.

Per altra part, cal remarcar que hi ha un monjo de Solius que estudia 3er. de teologia al seminari de Girona i tres laics que també segueixen els cursos. És preveu que després de Setmana Santa s'ordini un nou prevere i a l'estiu un altre, juntament amb un diaca.

Seminari Menor

El bisbat de Girona ja fa anys

que no té propiament seminari menor com a centre d'estudis. Els nois d'aquesta edat que han demostrat algun interès per ser capellans fan els estudis de BUP i COU als instituts o col·legis normals.

Però per aquesta etapa hi ha la Residència Vocacional on poden fer vida en comú. Aquest any només hi ha un noi que fa aquesta etapa, que resideix al col·legi diocesà "Cartañà", havent-se tancat temporalment la Residència Vocacional del seminari. Amb tot, hi ha set nois més que també assisteixen a les trobades que organitza periòdicament el Servei d'Orientació Vocacional del Bisbat i que viuen amb les seves famílies.

Aquests nois pertanyen al BUP i Formació Professional i formen un grup estable, fent-se plantejaments vocacionals o presentant germens vocacionals.

El propi rector del Seminari mossèn Joan Busquets, ha advertit que "tot plgat sembla molt poca cosa, però no és pas un ble que fumeja, sinó que es pot considerar una autèntica flama, encara que petita". El problema de futur, en tot cas, és "saber si es revifarà, es mantindrà o s'apagarà aquesta flama".

UN ESPECTACLE ÚNIC! CINC SEGLES DE TRADICIÓ I ART "LA PASSIÓ DE CERVERA"

TEMPORADA 1987

DIES DE REPRESENTACIÓ

15, 22 y 29 de març
5, 12, 17 y 26 d'abril

HORARI

Primera part:
VIDA PÚBLICA DE JESÚS
Matí, de 10 a 12'45 hores.

Segona part:
PASSIÓ, MORT I RESURRECCIÓ
Tarda de 2'45 a 4'45 hores.

— El dia 17 d'abril (Divendres Sant) en sessió única de 3 a 8'30 de la tarda.

DESPATX DE LOCALITATS
CERVERA

Complex Turístic de La Passió.
Passeig Balmes, 2-4 - Tel. (973) 53 13 50

L'EVANGELI FET VIVÈNCIA

XLIV VIATGE CULTURAL

29 de març del 1987

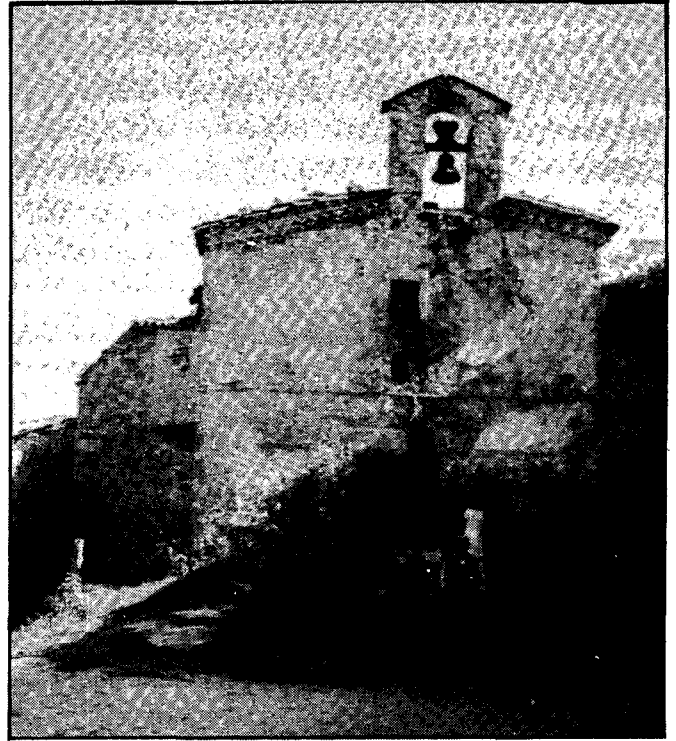
MONTSENY

ITINERARI:

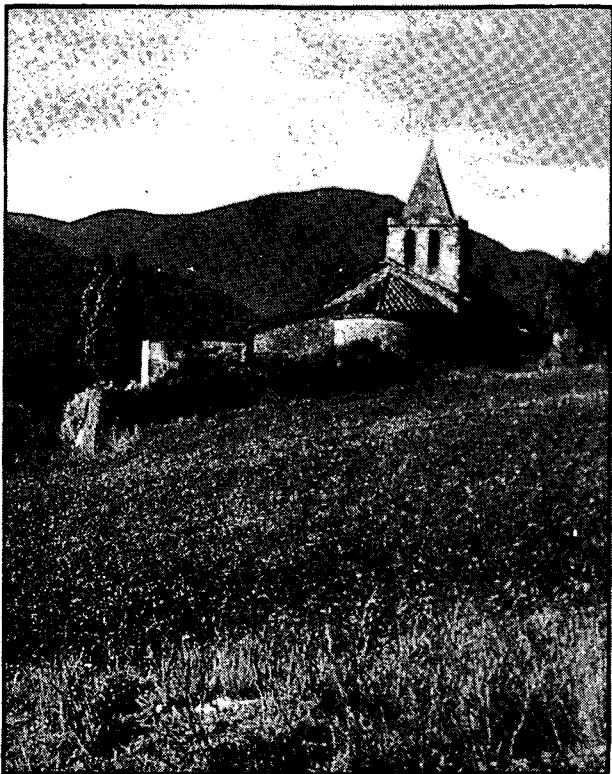
**LA COSTA DEL MONTSENY - SANTA FE DEL MONTSENY -
MONESTIR DE SANT MARÇAL - VILADRAU - ESPINELVES -
TONA - BARCELONA**

Lloc d'una gran bellesa enmig de boscos de faigs, de roures i d'avets. 645 m. d'altitud.

Ermiteja Romànica de Santa Fe.

Església de la Costa del Montseny.

Monestir primitiu i rústic, ja documentat abans de l'any 1000.

Dinarem al Restaurant:

CAN BAYÉS

Carretera d'Arbúcies, 6.
Tel. 884 90 29 ESPINELVES
GIRONA

Preu 2.500 ptes., comprant viatge, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.

Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05 Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anular l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

En ser elegit president de la Comissió de Mitjans de Comunicació

Monsenyor Martí Alanis digué que tindrà la porta oberta als periodistes

MADRID.— "Me'n vaig content", digué monsenyor Antonio Montero en presentar el seu successor en el càrrec de president de la Comissió de Mitjans de Comunicació, monsenyor Martí Alanis, bisbe d'Urgell i co-príncep d'Andorra. "Ha estat un treball agradable i sense dificultats menys dels que hi ha en casos semblants", subràlla.

Recordà que els seus nou anys al front de la comissió han estat "importants per a la normalització, encara que no suficients, de les relacions entre els mitjans de comunicació i l'Església".

"Gairebé m'envaneixo", afirmà el bisbe de Badajoz a no ocultar la seva satisfacció per la creació de la vice-secretaria d'Informació. Assegurà que "les relacions habituals entre els informadors dels mitjans més importants del país i la Conferència Episcopal Espanyola gaudeixen de bona salut", i presentà al seu successor com a "una persona que té el 'seny' català. Obert, atent sense ser molt curiós, molt capaç i serè en els seus judicis". El nou president, Joan Martí i Alanis, es va mostrar preocupat en no trobar bisbes que volguessin anar a la seva comissió, mentre que en d'altres sobren voluntaris. Els informadors comentaren, entre passadissos, que és un símptoma que els bisbes no han digerit encara, a vigílies del segle XXI, una relació normal amb l'opinió pública.

La porta oberta

Digué que rebia la comissió en un bon moment i mostrà una actitud positiva vers un major contacte entre l'Església i la societat a través dels mitjans. "Em sento

amb relativa maduresa com a bisbe, ferm en el meu terreny, però em sento més novici en els mitjans de comunicació, encara que tinc dos professionals al costat que m'ajudaran". Al·ludia a monsenyor Montero i al portaveu, Joaquín Ortega. "Des d'ara llegiré amb més atenció la premsa per aprendre allò que cal dir i com dir-ho per ser ben interpretat. Per a uns tindrà la porta oberta, i per a d'altres, la finestra. La porta no es tancarà, però mesurarem les nostres declaracions segons el grau de confiança que ens inspirin els informadors. S'hauria d'aconseguir que els bisbes assolissin majors quotes de comunicació".

Qualificà d'imitable l'actitud de l'assemblea de la Conferència Episcopal dels Estats Units (300 bisbes), oberta a 400 càmares de televisió, però tant ell com Montero reconegueren que això era impensable, de moment, a Espanya.

L'Església no té recursos per a la TV privada

El bisbe d'Urgell assegurarà en la conferència de premsa que l'Església no té recursos per embarcar-se en un projecte de televisió privada i, en tot cas, "una TV privada amb responsabilitat directa dels bisbes em faria por", ja que cada vegada que emetés una opinió sobre algun afer podria confondre's amb la posició episcopal. En canvi precisà que no hi veuria problemes si el projecte pogués ser escomès per organitzacions afins a l'Església.

(Del "YA")

El bisbe d'Urgell afirma que s'hauria d'aconseguir que els bisbes assolissin majors quotes de comunicació.

MURCIA

La Trobada del Poble de Déu es va obrint camí

MÚRCIA.— Fa uns mesos començà a la diòcesi de Múrcia la Trobada del Poble de Déu. El bisbe, monsenyor Azagra, precisà la seva finalitat, indicant que aquest treball que es realitza en tots els àmbits de l'Església murciana té com a finalitat fer que "L'església sigui més fidel al que d'ella vol Jesús, el seu fundador".

Es a dir, que sigui més fraternal, més comunitària, més familiar, més unida, que l'amor comprensiu, servicial i humil sigui més real, més veritable. Que sigui també més Poble de Déu. Que Déu regni en les nostres vides. Que cada vegada siguem més fidels seguidors de Jesús. Que tot en l'Església sigui evangelitzador, que anunciem millor l'evangeli en la nostra vida, en les nostres obres, les nostres actituds, les nostres paraules".

L'assemblea de representants de la Trobada ha treballat des del 27 de juny, data de la seva constitució, programant els passos a seguir. Amb el desig que la Trobada arribi a tots els cristians s'ha realitzat un ampli treball convocant reunions amb tots els Consells Pastorals de la diòcesi, els moviments, secretariats i grups comunitaris, organitzacions juvenils, religioses i religiosos, sacerdots de totes les zones pastorals i representants seglars dels arxiprestats.

Miguel Angel Gil, secretari general d'aquest esdeveniment, explica que la marxa de la Trobada del Poble de Déu es va obrint camí, sense pressa però sense descans. Les reunions continuen ininterromputament i cada vegada hi ha més gent que s'incorpora al treball de reflexió que es proposa.

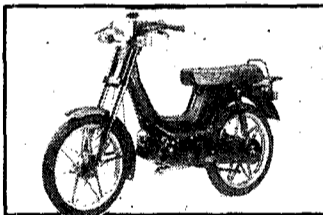

PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA TRADICIONAL SORTEIG-1987

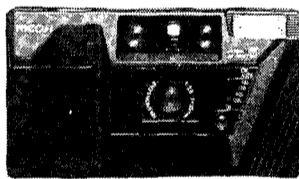
DONATIU:
CENT pessetes.

1er. Premi. Un viatge per a dues persones a TERRA SANTA.

2on. Premi. Un Ciclomotor Derbi Variant Start amb intermitents.

3er. Premi. Una magnífica càmera fotogràfica RICOH AF SYSTEM

4art, 5è, 6è Premis. Un transistor F.M. GRUNDING.

7è, 8è, 9è Premis. Un rellotge despertador QUARZ REISEWECKER.

10è, 11è, 12è Premis. Una calculadora.

EN SUPORT DE Catalunya Cristiana

El sorteig es farà el dia 29 de maig de 1987, davant de notari als locals del PATRONAT D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, c/. València, 244 - Telf. 215 27 39 - 08007 Barcelona

Qualsevol taló estripat o esmenat serà nul.
Caduca als tres mesos.

El dipositari: **Joan E. Jarque i Jutglar**
President del Patronat d'Amics de Catalunya Cristiana

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT!

Desitjo participar en el TRADICIONAL SORTEIG 1987 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

Envieu-me.....

Talonaris a 5.000 ptes.

Butlletes a 100 ptes.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població..... C.P.....

Trameto l'import per xec barrat que incloc gir postal

CATALUNYA CRISTIANA c/. València 244, 2n. 08007 BARCELONA

A l'Àfrica, dues de cada tres dones no saben llegir ni escriure.

Molts països del Tercer Món s'estan a de vida.

900 milions d'ana

El món es en plena evolució tecnològica. Canvis espectaculars es besllumen en un futur immediat. L'home és capaç de tirar endavant avenços espectaculars. En canvi, no pot resoldre problemes tan punyents com la misèria, l'analfabetisme o la fam. L'analfabetisme és un flagell que assota especialment els països subdesenvolupats, però que comença a tenir una incidència preocupant al món industrial. Els efectes beneficiosos del progrés no arriben a tots els sectors perquè la nostra societat és insolidària.

El problema de l'analfabetisme afecta més les dones. A l'Àfrica, dues de cada tres no

saben llegir ni escriure. Elles assumeixen bona part de l'educació dels fills i els perjudiquen indirectament. La dona, especialment en països subdesenvolupats, ha de romandre sempre a casa. Les mares tenint cura dels fills i les filles vigilant els germans. En moltes zones rurals no hi ha escoles. Es calcula que hi ha actualment 120 milions d'infants d'Amèrica del Sud, d'Àfrica i d'Àsia que no poden anar a l'escola. D'altres, amb una mica més de sort, han d'abandonar els centres escolars prematurament, sense haver adquirit els coneixements fonamentals. Corren el risc d'oblidar, en un termini curt de temps,

900 milions de persones no saben llegir ni escriure. N'hi ha que en saben, però se n'han oblidat. Hi ha més dones analfabetes que homes. L'ONU prepara l'Any Internacional de l'Alfabetització que podria celebrar-se el 1989. Els governs han de considerar en els seus objectius prioritaris aquest tema. L'analfabet és una persona inadaptada, marginada. Saber i poder estan molt relacionats.

tot allò que han après i integrat en la gran família dels analfabets.

L'analfabetisme va lligat amb la pobresa, la misèria. Quan els infants no poden satisfer les necessitats alimentàries mínimes, és difícil que puguin aprendre res. Aquests infants, mal alimentats, s'incorporen aviat a tasques produc-

tives. El terreny és adobat per convertir-los en persones inadaptades. Se'ls priva d'un bé tan preuat com la cultura, la possibilitat d'enriquir-se espiritualment.

Demografia galopant

Organismes com la UNESCO desenvolupen des del 1960 una tasca intensa per pal·liar aquest problema. El 63% de la població mundial adulta sabia llegir i escriure l'any 1965. Ara aquest percentatge ha augmentat i se situa en un 72%. Curiosament el nombre d'analfabets ha passat de 761 a 900 milions a causa de la demografia galopant que afecta molts països subdesenvolupats. En el món industrial, 22 milions de persones pateixen les conseqüències d'aquest handicap social i cultural.

Els problemes per als analfabets s'han agreujat en la nostra societat en relació al passat. "En una societat en plena mutació tecnològica —ha comentat M. Lohisso, representant de la UNESCO— la comunicació escrita ocupa un lloc essencial. L'analfabet no obté el respecte del seu entorn social. Els seus propis fills, als qui no pot ajudar en els seus deures escolars, no

el prenen com el seu ideal. Al final, fins i tot és possible que sentin més aviat compassió del seu pare o mare més que no pas admiració".

Manca de voluntat política

¿Com rebaixar d'una manera substancial aquesta escandalosa xifra de 900 milions d'analfabets? La solució passa per aconseguir que els governs considerin com a objectiu prioritari l'accés de tota la població a la cultura. Manquen recursos per realitzar aquesta tasca de culturització. En sobren, en canvi, per a la fabricació i venda d'armes. A molts llocs no existeix una infraestructura educativa mínimament racional. L'escola és tot un luxe.

Molts països del Tercer Món s'estan adonant que l'accés de la població a la cultura permet millorar les condicions de vida, la salut, la higiene, el civisme. En alguns llocs, malauradament, encara es privilegia només la producció.

Entre els anys 60 i 70 s'endegaren una sèrie de programes d'alfabetització per a adults a països com Tanzània, Nicaragua o Togo. Una políti-

L'ONU prepara l'Any Internacional de l'Alfabetització que podria celebrar-se l'any 1989.

Informe d'Amnesty International sobre la pena de mort als Estats Units

“Una horrible loteria”

Amnesty International, associació internacional pro-drets humans, va publicar el passat 19 de febrer un informe que, sota el títol de “Una horrible loteria”, analitza la situació de la pena de mort als Estats Units. L'informe, recollit per “La Croix”, denuncia l'augment d'execucions per la pena capital al país nord-americà en els darrers temps. En els darrers tres anys han estat condemnades a mort 57 persones, mentre que en els cinc anys precedents se'n van condemnar onze. Des de 1976, any en el qual la Cort Suprema va autoritzar el restabliment de la pena capital, 37 dels 50 estats americans l'han inclòs en la seva legislació.

De tota manera, no solament són les institucions les que es mostren favorables a la pena capital. En una recent enquesta es va obtenir la sorprenent dada que un 79% de la població nord-americana és favorable a la pena de mort. Amb tot, l'informe d'Amnesty International demostra a bastament el caràcter arbitrari, discriminatori i cruel de les penes de mort que han tingut lloc als Estats Units durant aquesta darrera dècada.

Hi ha diferents factors que influeixen a l'hora de dictar una pena de mort als Estats Units. Des de la complexitat i el cost dels processos fins a la consciència dels advocats, passant per la zona geogràfica del judici o la situació política del moment, i fins i tot, encara, el color de la pell, són factors que juguen en el sàdic joc de la pena capital, en el qual han estat condemnats fins i tot menors d'edat, deficients mentals i 23 innocents en el que va de segle.

Han estat condemnats 23 innocents

Entre els 23 innocents condemnats a mort en el que va de segle per l'administració de justícia nord-americana, destaca el cas de Doyle Skillern. El 1974 Skillern fou testimoni i còmplice des d'un cotxe d'un assassinat. Per raons desconegudes, l'autor de l'assassinat fou condemnat a cadena perpètua, mentre Skillern era condemnat a mort. El 1981 Skillern fou executat. Poc després, l'assassí fou alliberat per bon comportament.

D'entre l'estadística que es desprèn de l'informe d'Amnesty International s'observa que el fet de pertànyer al sexe femení és un avantatge per salvar-se de la pena capital. El 13% dels criminals hi pertanyen i només l'1% ha estat condemnat. Així mateix, es nota una gran diferència entre el nord i el sud del país. Al sud les condemnes a mort són més freqüents. En els darrers 10 anys, tres estats del Sud (Florida, Texas i Georgia) més Califòrnia, han dictat el 50% de les penes capitals. I és en aquests estats del Sud on han tingut lloc els dos terços de les execucions.

La diferència entre els judicis del nord i del sud ens mena a la discriminació dels negres vers els blancs a l'hora de dictar la pena. Si bé el color de la pell del culpable no és molt important, sí influeix en els jutges el color de

la pell de la víctima. D'entre els condemnats, es reparteixen una meitat cada raça, però la discriminació apareix quan la víctima és d'un color o un altre. A Florida, segons esmenta l'informe d'Amnesty International, un negre que ha assassinat un blanc té quaranta vegades més possibilitats de ser condemnat a mort que si ha mort un altre negre. D'altra banda, en aquest mateix estat del sud dels Estats Units, mai no ha estat condemnat un blanc per matar un negre, ni tampoc a Georgia, un altre estat del sud, on les condemnes són molt freqüents.

32 menors d'edat esperen l'execució

La crueltat de les execucions i condemnes són esmentades en els darrers capítols de l'informe d'Amnesty International. Entre els executats hi ha menors d'edat i deficients mentals. Maurice Mason, un agricultor negre de Virgínia, va ser enviat a la cadira elèctrica l'any 1985. Si bé realment tenia 37 anys, durant el procés, experts psiquiatres van estimar la seva edat mental en 8 anys. Així mateix, dos adolescents de 16 i 17 anys en el moment del crim l'any 1960 foren executats l'any passat. Per altra banda, 32 menors d'edat quan van cometre l'assassinat ja fa

anys, són a l'espera de l'execució, amb la condemna ja dictada.

El temps que passa entre la condemna i l'execució es fa moltes vegades etern. Tot i així, l'indult pot arribar fins i tot un minut abans de l'execució. L'any 1983, l'execució de James Autry va ser suspesa després que ja se li hagués injectat la primera injecció mortal. Com a conseqüència d'això, un any després moria James Autry.

En una altra part, Amnesty International cita la crueltat dels mètodes. Els més corrents són l'electrocució, la injecció de verí i l'asfíxia per gas. Stephen Morin, executat el 1985, va tardar quaranta minuts a morir després que se li hagués injectat el verí. Per la seva banda, el 1985, William Vandiver, va necessitar cinc descàrregues elèctriques i disset minuts per trobar la mort.

L'informe d'Amnesty International pretén conscienciar la població occidental sobre la gravetat del cas. Fa un temps, Amnesty International va enviar un comunicat al Papa Joan Pau II demanant-li que condemnés la pena de mort, com a mètode que legitima la mort i que, més que eradicar la violència i l'assassinat, el propicia i el legitima.

JOSEP COMAJUAN

En moltes ocasions, passen anys entre la condemna i l'execució.

Donant que l'accés de la població a la cultura permet millorar les condicions

Alfabetes

ca que s'ha fet amb ritmes diversos però que ha reduït el nombre d'analfabets d'una manera considerable.

En alguns casos s'ha mirat d'associar el procés d'alfabetització amb una sèrie de consells i instruccions útils per a la vida quotidiana. Els adults aprenen a llegir contractes, adquireixen coneixements bàsics d'aritmètica, comencen a llegir diaris del país. A poc a poc van prenent consciència que la vida té moltes dimensions i vivim en una realitat complexa.

Entitats com “Secours Catholique” han endegat iniciatives tan lloables com obrir a l'Índia escoles a les poblacions més allunyades. Adolescents i infants aprenen a llegir i a escriure, però també coses pràctiques que tenen una realitat palpable en la vida quotidiana. Aconseguir uns coneixements mínims representa un veritable alliberament. A Haití, l'Església va impulsar amb força tot el procés d'alfabetització. Aquest fet contribuï d'una manera important a la democratització del país.

Països industrialitzats

L'analfabetisme no afecta exclusivament els països subdesenvolupats o en vies de desenvolupament. També està experimentant un creixement important als països industrialitzats. El fet de llegir o escriure no pot ser considerat prioritari per a aquelles persones que no tenen res per menjar. Les prio-

ritats, lògicament, van per un altre camí.

Ara se'n comença a parlar perquè és una realitat que no es pot amagar. A moltes grans ciutats —Barcelona per no anar més lluny— existeixen “bosses” de pobresa importants, persones que viuen al marge de la societat. Malviuen amb recursos escassos i passen gana.

L'analfabetisme va lligat amb aquest fet. Una societat que valgui la pena, d'una certa decència moral, no pot oblidar els sectors més desvalguts de la societat.

Es diu que molts mestres quedaran sense feina en un futur no massa llunyà per l'espectacular baixada del índex de natalitat. Potser fora bo que presentessin els seus serveis entre aquest sector de la població marginada.

En les prioritats dels polítics s'han de tenir en compte realitzacions com aquesta que no són massa espectaculars però permeten de fer una societat una mica més justa, humana i solidària.

Una persona adulta que no sap llegir ni escriure ha de superar una autèntica cursa d'entrebancs cada dia. Fer qualsevol gestió, per insignificant que sigui, és un autèntic problema. Li costa molt d'integrar-se, participar, accedir al mercat del treball. L'alfabetització és una via, per millorar les condicions de vida, i també per combatre la marginació i el desencís.

TOMAS PUNTI

CALENDARI

Diumenge, 15 de març. II de Quaresma. Santa Madrona, verge i màrtir; santa Lluisa de Marillac, fundadora i sant Ramon de Fitero, abat.
El sol surt a les 6,03 i es pon a les 17,58 (hora solar).
Festa major a Puigpelat.
Dilluns, 16 de març. Sant Agapit i sant Heribert, bisbes. Sant Hilari, bisbe i màrtir.
Dimarts, 17 de març. Sant Patrici, bisbe, sant Josep d'Arimatea i santa Gertrudis de Brabant, verge.
Dimecres, 18 de març. Sant Ciril de Jerusalem, bisbe i doctor; sant Salvador d'Horta, confessor i sant Anselm, bisbe.
Dijous, 19 de març. Sant Josep Espòs de la Mare de Déu, i sant Quintil·la, màrtir.
Festa major a Horta de Sant Joan i Ribarroja d'Ebre.
Divendres, 20 de març. Sant Ambrós de Siena, dominic. Santa Eufèmia i santa Alexandra, màrtirs.
Festa major a Picamoixons.
Dissabte, 21 de març. Sant Filemó, màrtir i santa Fabiola, matrona romana.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

15 de març. Diumenge, II de Quaresma. Lectures: Primera, Gn 12,1-4a, S 32, segona 2Tm 1,8b-10, tercera Mt 17,1-9.
16 de març. Dilluns de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Dn 9,4-10, S 78, segona Lc 6, 36-38.
17 de març. Dimarts de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Is 1,10.16-20, S 49, segona Mt 23,1-12.
18 de març. Dimecres de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Jr 18,18-20, S 30, segona Mt 20,17-28.
19 de març. Dijous. Sant Josep, Espòs de la Verge Maria. Lectures: Primera, 2S 7,4-5a.12-14a.16, S 88, segona Rm 4,13.16-18.22, tercera Mt 1,16.18-21.24a o bé Lc 2,41-51a. (Jr 17,5-10, S 1, Lc 16,19-31).
20 de març. Divendres de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Gn 37,3-4.12-13a.17b-28, S 104, segona Mt 21,33-43.45-46.
21 de març. Dissabte de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera, Mi 7,14-15.18-20, S 102, segona Mc 15,1-3.11-32.
Litúrgia de les Hores: Setmana II.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Vosaltres, eixerits nosaltres, necis (Sant Pau)

Sorpren que el temps passi tan de pressa, després d'uns anys, he anat a visitar uns esposos coneguts, i, ella, com per a sorprendre'm, d'entrada m'ha dit: "No ho saps? Ara assisteixo dos cops a la setmana a un curs de teologia, al vespre". L'ambient m'ha semblat propici per a acceptar la invitació a quedar-me a dinar; puix que, essent la teologia el meu passatemps favorit, allò era trobar-se com el peix a l'aigua. Després de dinar he fullejat revistes en una de les quals hi havia la fotografia de la Mare Teresa de Calcuta que embenava i consolava els pobres. Mirant-la jo fixament, m'ha semblat que lleument movia els llavis xiuxiuant-me allò que sant Pau, amb fina ironia, deia als cristians de Corint: — "Per Crist, vosaltres us feu els eixerits; nosaltres, per Crist, ens fem necis". Els pobres del món estant cridant: Torneu-nos el Crist que ens heu usurpat.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

En memòria del traspàs del poeta Domènec Puga i Batllori

"L'etern forceig"

No fa gaire temps que sobtadament morí el malaguanyat poeta i amic Domènec Puga i Batllori, al cel sigui.

El traspàs coincidí amb el dia que l'impressor acabava d'enllestir un volum d'uns quants poemes seus titulat "L'ETERN FORCEIG".

Els fills del poeta esperen amb noble orgull que els qui el llegeixin "faran el millor i més merescut dels homenatges al seu pare, diuen en la "Nota a la 1ª edició", que enceta l'obra.

Tot seguit ve una pàgina amb el retrat de l'autor i una endreça que diu: **A tu, Dolors, inoblidable inspiradora de tota la meua poesia i mare dels meus fills, suggeridors del ventall de matissos amb què he pogut elaborar-la. Domènec.**

Segueix el pròleg exhaustiu, meticolós, escrutador amb aquell estil tan original i equànim de l'excel·lent crític literari Ernest Corral i Coll del Ram. Fa un estudi profund de l'obra poètica del seu gran amic Puga.

Comencen les pàgines on l'autor ofereix el seu estil propi, mai influenciat, malgrat ésser, segons el prologuista, un entusiasta admirador del seu país el gloriós Ignasi Iglesias, "el poeta dels vells i dels humils". També, Puga, com Iglesias, ha mostrat sempre una gran predilecció per Talia i és precisament en el conreu d'aquesta branca tan interessant per la literatura que és el teatre, que en 1962 obtenia el Premi Ciutat de Barcelona amb "L'Altra deserció", obra que fou representada per TVE, per bé que —segueix Corral i Coll del Ram— es confessa obertament deixeble, poèticament, de Joan Maragall.

El conjunt dels poemes està dividit pels temes següents: ÍNTIMES (dedicats a l'esposa, fills i àvia), SOMNIS i CANTS (cant a la rosa i uns poemes a la terra), DE L'AMOR DE SEMPRE (sonetins i un sonet, que formen un ventall de ritmes i cadències) DISPERSSES (entre ells un fragment de l'obra teatral "Vida, Passió i Triomf del Crist" Titulat "Parenostre"),

uns quants poemes guardonats clouen el llibre.

Domènec Puga ha estat conseqüent amb els seus bons principis cívics i de fe cristiana, que conformen la seva bonhomia. Els seus poemes, mantinguts sempre dins la línia de la preceptiva literària bàsica i tradicional, són com una font d'aigua clara per al qui es deleix dels esplais de lectura de bon gust. Ha sabut mantenir-se il·lès dels "ismes" i de la moda passatgera. Cal esmentar que potser on he trobat més predilecció és per a la temàtica amorosa, especialment dedicada a la seva esposa i mare dels seus sis fills.

Les seves estrofes, tant de versos consonants com assonants, són perfectes de rima i de ritme —la forma— que conjuga amb un fons equilibrat d'inspiració i de mestratge. I com diu molt bé Corral i Coll del Ram "la seva poesia és franca i nítida, intel·ligible per als intel·ligents, i allunyat igualment de les arcaiques capelletes d'antany com de les poderoses i minoritàries societats literàrio-editorials actuals".

Les dues darreres vegades que vàrem saludar-nos amb l'amic Puga, fou en els Jocs Florals de la Tercera Edat celebrats en el Saló de Cent —de l'any passat i de l'any 1983—, en el qual jo, modestament, vaig encetar els nomenaments de Mestre en Gai Saber que, a partir d'aquell any, es van succeir. Ja, en anys passats, com a premiats o com a membres de jurats de Certàmens o Jocs Florals, havíem coincidit, amb la sort, algunes vegades, de compartir la companyia amb el nostre comú amic, el patrici barceloní i eximí poeta Josep Mª Rovira i Artigues.

D'acord amb la recomanació esperànçada dels fills de Domènec Puga, he pogut "retre el millor i més merescut dels homenatges al seu pare", llegint amb fruïció aquest seu darrer interessant llibre de poemes "L'ETERN FORCEIG".

Déu faci que amb el seu terrenal "forcejar" se li hagi obert la porta celestial.

FRANCESC BLANCHER
I PUIG

ADULTS EN LA FE

El Nou Testament

JOAN GUITERAS i VILANOVA

La paraula de Déu, força de salvació, manifesta la seva plenitud en el Nou Testament. És que el Nou Pacte o Aliança es això: temps de plenitud. Resten enrera les figures i es dona pas a la gran realitat de la salvació. Després de les paraules divines, ara la Paraula es fa carn. Crist, revela, amb fets i paraules, el Pare i es revela ell mateix. La seva obra culmina en la mort i en la resurrecció. I la donació de l'Esperit. Els Apòstols reben la missió de predicar. I Crist és viscut en l'Església.

Els evangelis

A l'hora de dir què és el més important de les Escriptures, la resposta no coneix cap mena de dubte: els evangelis són els llibres més valuosos. Car són el testimoniatge principal dels fets i de les paraules del nostre Salvador.

Aquests evangelis, nascuts de l'Església, són d'origen apostòlic. Perquè el que els Apòstols predicaren per manament del Senyor, després, sota la moció de l'Esperit Sant els mateixos i els barons apostòlics ens ho transme-

teren per escrit com a fonament de la fe. És l'evangeli en quatre redaccions: Mateu, Marc, Lluc i Joan.

Els evangelis, llibres històrics

En això no hi ha dubte. Els quatre evangelis "transmeten fidelment el que Jesús Fill de Déu, mentre vivia entre els homes, féu i ensenyà realment per a la seva salvació". Els Apòstols, en llur predicació, foren fidels a la transmissió de les dites i gestes de Crist. Dites i gestes comunicades amb tota veritat. La qual prové de la resurrecció i de la llum de l'Esperit.

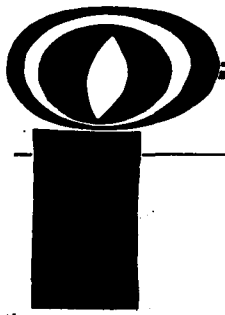
Els autors sagrats, tal com recorda el concili Vaticà II, escolliren algunes de les coses que es transmetien per paraula o per escrit. Les resumiren, les explicaren d'acord amb l'itinerari de la iniciació cristiana, insistiren en d'altres més necessàries pels seus destinataris, donaren forma a llur proclamació... De fet, comunicaven sempre la

veritat autèntica sobre Jesús. Escriviren el que recordaven o testimoniaven. Sí, es tracta de testimonis oculars. Un testimoniatge sòlid. Molt arran del fet testimoniatge. Recordeu que passa molt poc temps entre la mort de Jesús i la confecció dels evangelis. Són, per tant, documents que gaudeixen de les màximes garanties.

Els altres escrits del Nou Testament

Atesa la grandesa dels evangelis, ¿què ens resta per als altres escrits del Nou Testament? En el cànon o llista de llibres neotestamentaris hi ha les epístoles de sant Pau i altres escrits apostòlics, figurant en darrer lloc l'Apocalipsi. Val a dir que tots són escrits per la moció de l'Esperit.

Aquests llibres confirmen "tot el que fa referència a Crist Senyor, es declara encara més la seva autèntica doctrina, es manifesta el poder salvador de l'obra divina de Crist, són narrats els començaments de l'Església i la seva admirable difusió, i s'anuncia per endavant la seva gloriosa consumació".

“VOCACIÓ D’ABRAHAM, PARE DEL POBLE DE DÉU”

La veu de Déu cridant Abraham, a través dels esdeveniments però personalment, marca el començament d’aquesta història de salvació que té la seva culminació en Jesucrist. Les promeses que Déu fa a Abraham són tres: un país donat per Déu, una descendència nombrosa, una benedicció universal. En el text que llegim, aquestes promeses estan només indicades; altres textos posteriors, sobretot després del sacrifici d’Isaac, les expliquen més amplament. Abraham dona a Déu la resposta fonamental: la fe, que és obediència a la Paraula, i l’esperança en el compliment de la promesa. En el context dels diumenges de Quaresma, l’actitud d’Abraham es presenta com la recuperació de l’obediència a Déu, malme- sa per Adam, i com el paradigma dels creients: “Escolteu-lo...” (vegeu la primera lectura del diumenge passat, i l’e- vangeli d’avui).

Lectura del llibre del Gènesi (12:1-4a)

En aquells dies, el Senyor digué a Abram: “Vés-te’n del teu país, del teu clan i de la casa del teu pare, cap al país que jo t’indicaré. Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que servirà per a beneir. Beneiré els qui et beneixin, però els qui et maleixin, els maleiré. Totes les famílies del país es valdran de tu per beneir-se”.
Abraham se n’anà tal com el Senyor li havia dit.

“QUE EL VOSTRE AMOR, SENYOR, NO ENS DEIXI MAI: AQUESTA ÉS L’ESPERANÇA QUE POSEM EN VÓS”

El salm subratlla la força de la Paraula de Déu, la seva fidelitat amorosa, el seu poder salvífic i alliberador. D’altra banda, és la pregària de tots els qui, com Abraham, tenim posada en Déu l’esperança.

Salm 32:4-5,18-19,20 i 22 (R.:22)

La paraula del Senyor és sincera, es manté en tot el que fa; estima el dret i la justícia, la terra és plena del seu amor.

R. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai: aquesta és l’esperança que posem en vós.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, els qui esperen en l’amor que els té; ell els allibera de la mort, i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l’esperança en el Senyor, auxili nostre i escut que ens protegeix. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l’esperança que posem en vós. R.

“DÉU ENS CRIDA I ENS IL·LUMINA”

El text apostòlic subratlla encara el tema de la vocació. Com Abraham, al començament, també els cristians hem estat cridats en Jesucrist. També com per al pare dels creients, aquesta vocació no és una resposta als mèrits propis, sinó fruit de la lliure i amorosa iniciativa de Déu.

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu (1:8b-10)

Estimat: Tot el que has de sofrir juntament amb l’obra de l’Evangeli, suporta-ho amb la fortalesa que Déu ens dona. Ell ens ha salvat i ens ha cridat amb una vocació santa, no perquè les nostres obres ho hagin merescut, sinó per la seva pròpia decisió, per la gràcia que ens havia concedit per Jesucrist abans dels segles, i que ara ha estat revelada amb l’aparició de Jesucrist, el nostre salvador, que ha desposseït la mort del poder que tenia i, amb la Bona Nova de l’Evangeli, ha fet resplendir la llum de la vida i de la immortalitat.

Cridats

En l’itinerari de la nostra vida cristiana hi ha un principi que massa vegades oblidem, o no tenim prou viu i conscient: la iniciativa de la salvació no és de nosaltres, sinó de Déu. En altres termes: ningú de nosaltres ha nascut cristià, encara que hàgim nascut —gràcies a Déu!— en una família cristiana; tots hem estat objecte, personalment, d’una iniciativa amorosa de Déu que ens ha cridat i ens ha comunicat la salvació en Jesucrist.

• La crida de Déu

A la segona lectura d’aquest diumenge ho recorda sant Pau al seu deixeble Timoteu, i a tots els deixebles que som nosaltres, l’assemblea cristiana: “Déu ens ha salvat i ens ha cridat amb una vocació santa, no perquè les nostres obres ho hagin merescut, sinó per la seva pròpia decisió, per la gràcia que ens havia concedit per Jesucrist abans dels segles, i que ara ha estat revelada amb l’aparició de Jesucrist, el nostre salvador...”.

Això es tan decisiu, en la vida cristiana, que el nom del Poble de Déu significa aquesta realitat: Església, ekklesia en grec, significa precisament “assemblea convocada de tot el poble”. I quan sant Pau saludava els cristians de Corint els anomenava “sants per vocació” (1 Cor 1,2). El pare del poble dels creients, Abraham, té com a característica l’haver estat cridat per Déu (vegeu la 1ª lectura d’avui).

Aquesta crida té un contingut ben precís: som cridats a identificar-nos a Jesucrist, el Fill de Déu. La paraula de l’evangeli d’avui és també coherent, en aquest sentit: “Aquest és el meu Fill, escolteu-lo”. A la carta als romans sembla que Pau comentí aquestes paraules quan diu: “Sabem que Déu col·labora en tot per al bé d’aquells qui són cridats segons el seu disseny. Perquè els qui per endavant ha conegut, els ha predestinats també a esdevenir conformes a la imatge del seu Fill per tal que Ell sigui primogènit entre molts germans. I els qui ha predestinats, també els ha cridats, també els ha justificats; i els qui ha justificat, també els ha glorificats”. (Rom 8, 28-30).

• La resposta

Quan ens plantegem la vida cristiana com allò que és, com una resposta a la iniciativa amorosa de Déu per viure en comunió amb Ell; per Jesucrist, en l’Esperit Sant, molts problemes que semblen importants s’esvaïxen. La fe deixa de ser una qüestió ideològica per passar a ser una qüestió de relació personal. El pecat

deixa de ser una qüestió en el marc de la legalitat per passar a ser una qüestió d’aliança entre Déu i l’home. La llibertat deixa de ser una possibilitat de fer el bé o el mal per convertir-se en l’esforç de viure en comunió amb el Bé absolut... No puc dir, amb tota la veritat, que “sóc jo el qui em batejo” —en realitat, aquesta expressió mai no és certa—, o “em batejo perquè vull”, sinó que he de reconèixer que “rebo” el do del baptisme per la remissió dels pecats, i el segell del Do de l’Esperit Sant per viure segons aquest mateix Esperit. La nostra actitud davant Déu no és —no pot ser— la del qui passa factura, sinó la del qui es presenta amb humilitat i joia a rebre el que no mereix.

Penso que és molt important remarcar aquest element en els nostres dies. A la nostra societat, i a la nostra Església, hom s’inclina amb facilitat a subratllar els aspectes voluntaristes de la vida, a impulsar la competitivitat, a promoure el lideratge, a enaltir la militància, etc. Hi ha molts aspectes, en tot això, ben interessants i aprofitables: no hem pas de voler ser uns cristians esmorteïts i insignificants, gairebé invisibles enmig dels homes. Però la nostra característica consisteix a esforçar-nos a partir d’un fet: Crist ha estat el que, primer, ha sortit al nostre encontre. “Corro per si me’n puc apoderar ja que també el Crist Jesús es va apoderar de mi... Corro cap a la meta, cap al premi del concurs que Déu ha convocat allà dalt en el Crist Jesús...” (Filipencs 3, 12.14).

• Discernir la crida personal

A l’interior del repàs de la vida cristiana que cal que sigui la Quaresma, la renovació de la joia de saber-nos cridats per Déu, amb tot el que això significa, i alhora la responsabilitat de donar-li una resposta generosa i coherent, és un tema major.

Per cadascun dels cristians, la crida de Déu pren un to diferent. Discernir aquesta peculiaritat, viure-la quan ja està coneguda i acceptada, assumir-la en el moment de veure-la en la fe, és una tasca fonamental per a cada cristià. Un procés i una tasca que no pot fer-se sense pregària, sense silenci, sense atenció fidel a Jesucrist.

Quan l’evangeli d’avui explica que, després del resplendor de la transfiguració, els apòstols restaren amb “Jesús tot sol”, està indicant la situació no pas gloriosa en la qual es troba el cristià que percebeix una crida especial de Déu en la seva vida. Jesús s’acosta i ens toca, com als deixebles, ens anima —“alceu-vos, no tingueu por”—; però els deixebles només tenim l’evangeli, l’eucaristia, l’Església visible... ¿Només? En realitat, ¿què més podríem voler, en el temps present?

“LA SEVA CARA ES TORNÀ RESPLENDENT COM EL SOL”

El leccionari destaca, en aquesta lectura, l’al·lució al rostre resplendent de Jesús. És una imatge magnífica per indicar com és en el rostre de Jesucrist que tenim el coneixement de la glòria de Déu (vegeu 2 Cor 3,12 - 4,6). Contemplant Jesús i escoltant-lo amb la obediència ens anem transfigurant també nosaltres...!

Lectura de l’evangeli segons sant Mateu (17:1-9)

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, el germà de Jaume, els dugué dalt una muntanya alta, i es transfigurà davant d’ells. La seva cara es tornà resplendent com el sol, i els seus vestits, blancs com la llum. També se’ls apareguen Moisès i Elies que conversaven amb ell. Pere va dir a Jesús: “Senyor, que n’estem de bé, aquí dalt! Si voleu, hi faré tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies”. Encara no havia acabat de dir això, quan els cobrí un núvol lluminós i del núvol estant una veu digué: “Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m’he complagut; escolteu-lo”. En sentir-ho els deixebles, esglaiats, es prosternaren de front a terra. Jesús s’acostà, els tocà i els digué: “Aixequen-vos, no tingueu por”. Ells alçaren els ulls i no veieren ningú més; sinó Jesús tot sol.

Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no diguessin a ningú res d’aquella visió fins que el Fill de l’home no hagués ressuscitat d’entre els morts.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Fe en la paraula

En la primera lectura hem escoltat la veu de Déu —paraula de comanament— que empenyia Abram a marxar, a sortir de la seguretat de la seva instal·lació personal i familiar. **Vés-te'n del teu país, del teu clan i de la casa del teu pare.** Són unes paraules fortes i, sobretot, incòmodes. És necessita una gran autoritat, un gran poder de convicció, per part de qui les pronuncia. Sobretot si, com és el cas que ens ocupa, a aquesta exigència no hi segueix una certesa física, palpable, que mogui a canviar seguretat coneguda per seguretat promesa. El terme de la peregrinació d'Abram serà: **cap al país que jo t'indicaré** (Gn 12:1). Déu és absolut, radical. No admet les mitges tintes. Perquè és el Déu que allibera. O sigui que mena l'home cap a la consecució plena del seu ser, fent-lo passar per damunt de totes les trabes i barreres. Trencant tots els lligams que el retenen presoner. De fet, Déu ens crida a ser uns homes nous. Aquesta crida —vocació— i la resposta que suposa, no admeten contemporalitzacions. La paraula de Déu és forta. I la resposta de l'home Abram, si no és inconscient —que no ho era—, és esbalaïdora. **Abram se n'anà** —ens diu sec l'autor bíblic—, **tal com el Senyor li havia dit** (Gn 12:4). On rau la força de la paraula de Déu, capaç de trasvassar la vida d'un home? I encara, quina potència té que arriba a tòrcer el curs de la història i la dirigeix per uns camins absolutament nous? El salmista surt al pas de la nostra pregunta: **La paraula del Senyor és sincera, es manté fidel en tot el que fa; estima el dret i la justícia, al terra és plena del seu amor** (vv. 4-5). Vet aquí el

Garantia d'alliberament

(Salm 32 -H.33:-4-5.18-19.20 i 22 R.: 22)

JOSEP M. ARAGONÈS

que podríem dir-ne "el credo" de la paraula de Déu. Tot credo arrenca d'una fe. Una fe "creguda" i viscuda. Per això també, professada i celebrada. Abram ens és mostrat com el qui creu i viu la radicalitat de la força de la paraula de Déu. El salm responsorial porta la comunitat a la celebració d'aquesta fe, tot proclamant-la. La celebració de la nostra eucaristia dominical ens posa davant de l'exigència del compromís creient. També nosaltres ens hem de deixar prendre per la paraula de Déu i ens hem de posar en marxa cap al país que el Senyor ens mostra.

Les qualitats de la paraula

La paraula del Senyor és sincera (v. 4a). Diu el que és, sense fingir. És l'expressió exacta del seu pensament i de la seva voluntat. La identificació de la paraula de Déu amb la veritat és tan forta, tan

consustancial, que es feiaent, dóna fe. Per això **es manté fidel en tot el que fa** (v. 4b). No fa com nosaltres que, tard o d'hora, acabem abandonant allò que hem fet. Déu té cura de tot el que ha creat, i sobretot de nosaltres els homes. Ell ens ha pres a càrrec i no se'n desdiu mai. L'acció creadora va sempre acompanyada de l'acció provident. Proveeix a cadascú de tot allò que necessita per ser el que ha de ser. Així el salm pot afirmar que **estima el dret i la justícia** (v. 5a), perquè la paraula de Déu és recta. No fa accepció de persones. A tothom tracta igual, que és molt diferent que igualar a tothom. La mesura de la igualtat de tractament de Déu envers les seves criatures és el seu amor autèntic. Estima de debò i en veritat. L'amor de Déu és verídica i eficaç. **La terra és plena del seu amor** (v. 5b). Perquè, convé no oblidar-ho, la creació no és un acte de poder, és la manifestació de l'amor de Déu. El

Déu, que és, ens fa ser perquè ens estima amb un amor totpoderós. Per això l'obra de la creació del món és un acte que sols acabarà del tot en el repòs de Déu. Com un pare i una mare, i infinitament més encara, tot en una sola personalitat, Déu vetlla pels seus fills. **Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, els qui esperen en l'amor que els té; ell els allibera de la mort i els retorna en temps de fam** (vv. 18-19).

La Paraula és Déu

Abram no va obeir un so. Va deixar-se prendre per Déu, que li parlava des del llenguatge de les vicissituds de la seva història. Es va fiar de Déu. Perquè la Paraula és Déu. Hauríem de partir d'aquesta afirmació contundent quan escoltem la proclamació de la paraula de Déu en la celebració eucarística de cada diumenge. Enmig de l'assemblea —de l'Església— no escoltem un so més o menys intel·ligible i més o menys atractiu. Escoltem Déu que ens parla. El Déu creador-redemptor-santificador. El Déu que ens "fa ser", arrencant-nos del no-res i del caos del pecat. Per això **tenim posada l'esperança en el Senyor, auxili nostre i escut que ens protegeix** (v. 20). I així com l'antic patriarca, també nosaltres ens posem en camí. Ja hi som en el camí. La celebració de l'eucaristia ens fa caminar per la ruta de l'amor de Déu, que en Crist, **ens allibera de la mort i ens retorna en temps de fam**. Mentre caminem per aquesta senda de l'existència cristiana, la comunitat reunida prega amb fe: **Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en vós** (v. 22).

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

42. Els microtúbuls cel·lulars

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres. Sav 13,1

Hem vist que l'estructura d'una cèl·lula, a mida que va progressant la ciència es veu més i més complicada. Però al mateix temps hem de dir que s'aclareixen punts que eren interrogants molt enigmàtics fins no fa gaire. Per exemple, com hom sap, quan una cèl·lula es divideix en dues en la mitosi, s'hi formen uns filaments en forma de fus —fus acromàtic se'n diu— que van de pol a pol de la cèl·lula i determinen el moviment de separació dels cromosomes partits longitudinalment que aniran a aquells pols per a formar nuclis nous. Aquests filaments ja foren observats amb el microscopi òptic ordinari; precisament són els que donaràn nom a la mitosi, o divisió nuclear, de "mitos", fil, en grec. Però la seva estructura, composició química i fisiologia es desconeixien; eren un d'aquests interrogants que acabem de dir. Doncs bé, avui dia ja se'n sap quina és l'estructura i composició química: els anomenats filaments són en realitat uns tubs —"microtúbuls" hom en diu ara— com d'altres que es troben constantment dins de la cèl·lula i hi fan diverses funcions. I també tenen la seva història, ben curiosa, per cert:

La malaltia de la gota en provoca l'estudi

La dolorosa malaltia de la go-

ta és deguda a un grau elevat d'àcid úric a la sang. La droga més eficaç per apaivagar el dolor és l'alcaloide **colquicina**, que es treu del còlquic, planta coneguda des de fa segles per la seva virtut contra el dolor de les articulacions. Però això només se sabia empíricament. Quins mecanismes provoquen els efectes que fa la colquicina? Caldrà escatir-ho al microscopi. Un desconegut investigador de Sicília, **B. Pernice**, el 1889, va observar que la seva ingestió produïa canvis sorprenents en aquelles regions del cos on les cèl·lules s'estaven dividint: després de prendre'n un animal es veien moltes més cèl·lules en divisió que no pas sense prendre'n. Aquesta observació passà desapercibuda fins el 1933 en què **Franz Lits** de Brussel·les la tornà a fer injectant colquicina a rates de laboratori i en publicà la conclusió: la colquicina provoca augment de mitosis en els teixits germinatius. Però aquesta conclusió era falsa. Des de 1937 hom sap l'autèntica interpretació del fenomen: la colquicina interromp la divisió de la cèl·lula en el moment en què es forma el fus acromàtic, ja que en destrueix els filaments. Per això es veien tantes cèl·lules a mig dividir: totes les que no havien arribat a terme.

Passen els anys i pels volts de 1960 es torna a estudiar el

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

tema. **Edwin W. Taylor**, de la universitat de Chicago, publica el 1965 un primer resultat de la seva investigació: la colquicina s'uneix químicament a un component estructural del fus. Aquest component és una proteïna que el 1967 treballant amb **Gary G. Borisy** aconsegueix aïllar i que es troba en totes aquelles regions de la cèl·lula que **Ledbetter, Porter i Slauterback** anomenaren **microtúbuls**. És particularment abundosa a les cèl·lules del cervell. La cosa comença a interessar els biòlegs. **Wilhelm Bernhard** demostra que efectivament els filaments del fus acromàtic són microtúbuls aplegats i que també el centriol és fet de microtúbuls.

Estructura dels microtúbuls

El microscopi electrònic mostra que aquests corpuscles cel·lulars són iguals en tota mena de cèl·lules: tubs de 0,024 de micró de diàmetre amb un ull central de 0,015. Per això un de sol és totalment invisible amb microscopi òptic; només se'n

poden veure agrupacions, com en el cas del fus. La longitud és variable, però acostuma a tenir de 10 a 15 microns. Examinant la secció transversal **Keith R. Porter** el 1966 veié que normalment constava de 13 subunitats, que anomenà **protofilaments**. Químicament consten de dues proteïnes, batejades amb el nom de tubulina α i β . Cada tubulina és una molècula globular, el·lipsoïdal, de pes molecular 55.000, amb uns 500 aminoàcids dels quals ja s'han determinat una cinquena part.

I per què aquestes molècules dobles fan túbuls? Per quina reacció fisicoquímica? **Richard C. Weisenberg**, a la universitat americana de Temple, va observar que col·locant tubulines en unes condicions determinades d'acidesa, concentració i absència de ions de calci, es feia de manera espontània, un engalament de les molècules en forma de tubs. Primer s'unia una tubulina α amb una de β , després els dímers obtinguts feien anelles senzilles o dobles o piles, i de vegades com una làmina que acabava enrotllant-se; la causa d'aquest comportament encara no s'ha trobat.

Els microtúbuls reunits fan les estructures conegudes dels orgànuls del moviment de la cèl·lula: flagells, cilis, corpuscles

basals i centriols. I la funció dels microtúbuls dispersos pel citoplasma és més de constituir una bastida provisional que no pas de fer d'esquelet; fan una missió de transport no a través de la rígida sinó gràcies a la capacitat de canviar de forma. També es disgreguen de vegades amb gran facilitat per a formar-se'n de nous. D'ells s'ha vist que depèn el funcionament de moltes i complicades estructures que hi ha en els protozoos. La integritat dels microtúbuls és imprescindible per al moviment de la cèl·lula. Si es destrueixen artificialment la cèl·lula ja no es mou ni es divideix.

Tot això és molt bonic de saber, perquè ens dóna una idea més de les coses que hi ha a l'interior d'una cèl·lula, però el lector segurament deu estar esperant també la resposta a la primera qüestió plantejada: i per què la colquicina mitiga el dolor de la gota? Encara no s'hi ha trobat la resposta segura del tot però sembla que la cosa va així: com que la colquicina desfà els microtúbuls dels glòbuls blancs de la sang, fa que aquests glòbuls no englobin els cristalls d'urat i així no desprenguin els enzims irritants que són els responsables del dolor; però encara es vol fer un estudi més acurat i comprovat del procés.

QUARESMA - 87

"Els morts ressuscitaran incorruptibles" (1Cor 15,52)

De la mort a la resurrecció

De la mort a la resurrecció: heus aquí el sentit direccional de la resposta cristiana a la pregunta sobre les darreries de l'home. Participació, doncs, en la mort i resurrecció del Crist, participació que s'inicia a l'hora del baptisme i que s'acompleix a l'hora de la mort.

"Perquè així com per Adam tots moren, així també per Crist tots tornaran a la vida. Cadascú, però, en l'ordre que li correspon: primer, el Crist, com a primícies; després, els qui seran del Crist, a l'hora del seu adveniment" (1Cor 15,22-23). Resurrecció, doncs, com a Cos del Crist, és a dir, com a **adultesa** en el Crist, a partir de la **crisi de creixement** que és la mort, però també a través de la **mediació històrica** de l'Església, de tota la història de l'Església que depassa la singularitat de les nostres històries personals. Per això la fe de l'Església situa la resurrecció dels morts a l'hora de la parúsia, quan el Crist "lliurarà el Regne a Déu Pare, quan haurà destruït tot principat i tot domini i poder. Perquè cal que ell regni fins a posar tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destruït serà la mort" (1Cor 15,24-26).

Encontre beatificant amb el Crist i resurrecció

De la mort a la resurrecció. ¿Què passa entre la mort i la resurrecció? I si en el moment de la mort es produeix l'encontre beatificant amb el Crist ressuscitat i, per tant, la salvació escatològica del qui mor, ¿què hi afegim de la resurrecció?

Ens ajudarà a entendre-ho el clima espiritual que vivia la comunitat cristiana de Tessalònica, tal com es reflecteix a 1Te 4,13-18. **L'experiència pasqual** havia inaugurat l'Església (i les esglésies) com a comunitats de creients en la presència del Senyor ressuscitat, que **esperaven el seu retorn**. Això donava sentit a l'esperança cristiana dels qui vivien; però, ¿i els morts? ¿Què passa amb els morts? ¿És lícit de projectar l'esperança en la situació dels qui han mort, o bé, respecte dels qui s'han adormit, només hi ha lloc per a la tristesa com fan els altres que no tenen esperança?

Pau resol d'entrada la qüestió dient: "Ja que si creiem que Jesús morí i ressuscità, també Déu s'endurà amb ell els qui s'adormiren en Jesús" (v.14). Res, doncs, de **somni mortal**, després de la mort: els qui moren en Crist, **viuran** en el Senyor!; però res, tampoc, més enllà de la mort, d'una prolongació de la vida, sobre la base d'una suposada "immortalitat de l'ànima", independent i al marge de l'encontre amb el Ressuscitat. Però aquesta convicció no és encara suficient per a "nosaltres, els qui vivim, els qui som deixats fins a l'adveniment del Senyor" (v.15). Els qui s'adormiren en Jesús resten certament en la **memòria viva** de l'Església pelegrina, i hi resten amb tota la seva integritat personal, en "cos i ànima"; però això no és suficient, sobretot si hom té en compte que, per sortir a

l'encontre del Ressuscitat, al dia del seu adveniment, cal formar part de la "comunitat reunida". ¿Què passarà amb els qui han mort el dia de la parúsia?

La resposta de Pau, resposta fonamentada en l'autoritat que li ve del Senyor, és prou clara: "els qui han mort en Crist ressuscitaran primer. Després nosaltres, els qui vivim, els qui som deixats, serem enduts juntament amb ells en els núvols, a l'encontre del Senyor en els aires; i així estarem sempre amb el Senyor" (vv. 16-17). Una resposta en la qual Pau suposa que formarà part dels vius, i una resposta envoltada d'un llenguatge apocalíptic; però una resposta ben clara quant al sentit de la resurrecció: ressuscitar vol dir **reunió escatològica de tots els salvats**. I resposta suficient per als tessalonicencs, que no es feien problemes sobre el **com** de la resurrecció: "Així, doncs, consoleu-vos mútuament amb aquestes paraules" (v. 18).

El "camí" de la resurrecció

Però el **com** de la resurrecció sí que ho és, de problema, per a nosaltres. I ho és a dues bandes: primer, perquè ens costa comprendre i acceptar "racionalment" l'existència postmortal **tout court**, i més encara si aquesta existència postmortal se'ns explica revestida de la representació conceptual de l'**ànima separada**; i segon, perquè no estem disposats a admetre un tipus de **resurrecció corporal** que d'alguna manera signifiqui la reanimació del cadàver. Tant és així que estem temptats a explicar-nos les coses per la via més simple: la resurrecció es produeix a l'hora de la mort; l'existència postmortal és només "ser en Crist" (deixant en suspens qualsevol mena d'afirmació sobre la subsistència postmortal de la persona); la resurrecció dels morts és un mite que tradueix la convicció de la fe sobre la "vida eterna" (sense cap mena de referència a la salvació de la història i de la matèria).

La qüestió de l'ànima

Comencem pel començament, és a dir, per la qüestió de l'**ànima**. És sabut que l'antropologia bíblica concep l'home com una unitat, amb la qual cosa es vol dir que la Bíblia desconeix la divisió de l'home en ànima i cos, però de cap manera es vol dir que la Bíblia ignori la presència en l'home (i en els altres éssers vivents) d'un principi vital, depenent directament de l'**alè diví**: la Bíblia afirma clarament aquest **esperit** de l'home, que és "diferent" de l'esperit dels altres éssers vivents perquè Déu mateix el crida al diàleg de salvació i li confereix llibertat i futur. Però sí que es vol dir que, segons la Bíblia, la salvació de l'home és sempre la salvació de l'home sencer i, per tant, també de la seva dimensió corporal i mundana. L'home, cridat tot sencer, a fruit dels béns escatològics.

El Nou Testament coneix en l'home l'existència d'un esperit o

ànima, alliberat per l'Esperit de Déu; un esperit, però, que, mentre "som en el cos", gemega, juntament amb tota la creació, "anhelant la gràcia de la filiació, la redempció del nostre cos" (Rom 8, 23). "Cos", doncs, no és una categoria oposada a l'"ànima"; "cos" i "som en el cos" són expressions de la nostra existència salvada i mortal, que reclamen la plenitud de la salvació per a l'home sencer i pel món, fora del qual l'home no pot ni existir ni ser salvat. En aquest sentit, l'"esperit" que Jesús lliura a les mans del Pare en el moment de la seva mort és tota l'existència humana de Jesús, la qual, com en el cos dels altres homes, assoleix la plenitud escatològica en el moment de la mort.

Conceptes i llenguatge

És cert que el missatge cristià s'ha revestit de categories i de llenguatge aliens a les categories i llenguatge bíblics, però això no vol dir que s'identifiqui amb una determinada antropologia, posem per cas, l'antropologia dualística platònica; i no és menys cert que, malgrat l'èxit obtingut per aquest tipus d'antropologia, la teologia cristiana no ha volgut comprometre la fe amb vinculacions il·legítimes amb cap mena d'antropologia. Cal dir, doncs, que, per exemple, l'expressió "mort = separació d'ànima i cos" no vol ser res més que l'expressió d'una situació "diferent" que es produeix a l'hora de la mort, situació en la qual l'existència de l'home resta fora de les coordenades de temps i espai, en el sentit de no restar-hi sotmesa; la qual cosa no té res a veure amb allò que caldria entendre en el context d'una antropologia dualística quan es parla d'"ànima separada".

Des d'aquesta perspectiva, i essent fidel a la intuïció profunda de l'antropologia de Sant Tomàs d'Aquino, no hi hauria cap inconvenient a afirmar que l'home només pot existir com a persona en la unió d'ànima i cos, i que, per tant, és inconcebible l'existència d'una "ànima separada del cos"; la qual cosa no té res a veure amb l'afirmació del materialisme que "nega" l'autonomia d'origen i de destí de l'esperit de l'home.

Però, en el nostre cas, el problema ressorgeix amb més força que mai. L'observació empírica demostra que, en la mort, es produeix el cessament de la vida de l'organisme viu que anomenem home i que a partir d'aquest moment es produeix una progressiva descomposició d'allò que anomenem cos. ¿Com és possible, aleshores, de continuar parlant de l'existència de l'home més enllà de la mort? Semblaria que el recurs més fàcil seria aquest: quan un home mor, el seu cos resta sense vida, però l'ànima de l'home surt d'aquest cos i pot continuar vivent (i millor que abans) fora del cos; i no nego la simpatia que desperta aquesta mena de recurs, si hom s'adona de tanta xerrameca (amb perdó!) parapsicològica i espiritista com la que avui triomfa arreu, i si hom constata el renaixement de tota mena d'explicacions reencarnacionistes. Però la fe cristiana,

quan parla de la resurrecció corporal, parla d'una altra cosa!

"Cos" i resurrecció

En realitat, caldrien dir dues coses. La primera, que l'home que mor s'endinsa, mitjançant el Ressuscitat, en la vida de Déu, en la qual troba consistència i vigoria l'existència total de l'home que ha mort; això és el que vol dir sant Pau quan expressa el seu desig "d'anar-me'n i d'estar amb Crist" (Flp 1,23) i quan afirma: "Nosaltres tenim la nostra ciutadania al cel, d'on anhelem com a Salvador el Senyor Jesucrist, que transformarà el nostre pobre cos per fer-lo conforme al seu cos gloriós, amb aquella acció que li permetrà fins de sotmetre tot l'univers al seu domini" (Flp 3,20-21).

La segona cosa fa referència al "cos". "Cos" és un terme que pot significar dues coses: el conjunt anatòmic (que és allò que resta sense vida a l'hora de la mort) i el conjunt de relacions interpersonals i intramundanes que hem anat forjant al llarg de la nostra vida. Més encara: quan parlem del "nostre" cos, de la **identitat** del nostre cos, tenim molt clar que el "nostre" cos és exactament el mateix ara que deu o vint anys enrera (i és evident que, anatòmicament el nostre cos no és el mateix), i que només és "nostre" el cos que actualment ens serveix de lloc d'automanifestació del nostre esperit (dels nostres pensaments i dels nostres sentiments) i de lloc de comunió amb els altres.

Aquesta problemàtica del "cos", sobretot en relació amb la resurrecció, era molt present en la comunitat de Corinti, encara que probablement plantejada d'una altra manera, tal com es dedueix de 1Cor 15,35-52. Pau planteja la qüestió: "Però algú dirà: Com ressuscitaran els morts? I amb quin cos tornen?" (v. 35); i la resposta de Pau és taxativa: "la carn i la sang no poden posseir l'herència del Regne de Déu, ni la corrupció no posseirà mai la incorruptibilitat" (v. 50), una resposta que, tot passant per les comparances, afirma: "Així serà també la resurrecció dels morts. Se sembla en la corrupció, i ressuscitarà incorruptible; se sembla en el deshonor, ressuscitarà gloriós; se sembla en la feblesa, ressuscitarà vigorós; se sembla un cos animal, ressuscitarà un cos espiritual" (vv. 42-44).

El cos ressuscitat serà, doncs, un "cos espiritual", és a dir, el "cos" animat per l'Esperit de Déu, a diferència del cos d'ara, dotat només de vida natural i abocat a la mort. Aquest és el "cos", "conforme al cos gloriós" del Crist, un

"cos" sota l'acció de l'Esperit de Déu.

Podem dir que és nostre aquest cos?

¿En quin sentit diem que és "nostre", aquest "cos"? És "nostre", en primer lloc, perquè cadascú de nosaltres l'haurà anat forjant al llarg de la seva vida, a mesura que haurà anat establint lligams de fraternitat i de compromís humà; i, per cert, en aquest cas, seria un "cos" que ens aniria creixent al llarg de la història, després de la nostra mort, atès que la història ens porta a tots, més enllà de la nostra mort, i només al final de la història l'home pot considerar que el seu "cos" ha arribat a la seva plenitud humana.

I, en segon lloc, es "nostre", més que cap altra cosa, perquè el rebrem de Déu com un regal; i no hi ha dubte que allò que ens és donat és molt més nostre que allò que hem comprat o guanyat.

Encara hi ha una altra pregunta: però, i el cadàver, què? Es cert que, després de la mort, allò que fou "nostre", deixa de ser-ho; però no és menys cert que "allò" fou també autorealització humana i habitacle de l'Esperit, i que, si diem que el món que hem viscut no pot deixar de conservar les nostres petjes humanes, molt més cal dir-ho d'allò que fou el nostre cos material. Per això, el destí del cadàver no és indiferent: i cal rebre com una bona notícia el fet que tot l'univers, àdhuc la matèria inorgànica, participará un dia d'allò que, sense saber ni el com ni el quan, anomenem la **transformació escatològica**.

Properes qüestions

Resten preguntes, no és veritat? I potser una, de molt important, giraria en torn de la "vida eterna", de com cal entendre aquesta "eternitat" i de com l'home hi participa. Es tracta de veure el dinamisme humà en el més enllà de la mort; i es tracta d'una qüestió profundament relacionada, per exemple, amb el tema de la intercessió dels sants i amb el de les pregàries pels difunts.

Serà bo, doncs, que en continuem parlant. I serà bo que fixem la nostra atenció en el "moment" de la mort: ¿com és aquest "moment", respecte als altres "moments" de la vida d'una persona? ¿Què li dóna el fet que sigui precisament el "moment" **escatològic** per a cada home?

JOSEP GIL i RIBAS, *pvre.*

COLEGIO SHALOM

RR. Esclaves del Sagrat Cor de Jesús
Pre-escolar (Mixte) - EGB (Concertat) - BUP
Bones instal·lacions - Ampli jardí - Servei de menjador.
Rambla Catalunya, 83. 08008 - Barcelona.
T. 215 25 22.

Del 27 d'abril al 5 de maig del 1987

IX PELEGRINATGE A TERRA SANTA

ITINERARI:

Les tres regions de la Palestina dels temps de Jesús: Galilea, Samaria i Judea.

VISITANT: Cesarea marítima (zona romana i zona croada), Haifa, Santuari del Carmel, St. Joan d'Acra, Cafarnaüm, Benaurances, Tabgha, Natzaret, Primat de Pere, Tiberíades, Mont Tabor, Riu Jordà, Sebastià, Pou de la Samaritana, Jerusalem.

DES DE JERUSALEM, sortides a: Betlem, Betània, Betfagé, Hebron, Ein Karem, Jericó, Mar Morta, Qumram i Ein Guedi.

A JERUSALEM: Sant Sepulcre i Calvari, Sant Cenacle, Hort de Getsemani, Via-Crucis, Litóstrotes, Església de les Nacions, Mesquites d'Omar i Acsa, etc.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la plegària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

De retorn escala a Atenes:

Dinar i visita a la ciutat amb autocar

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona. De 10 a 1 i de 5 a 7 (Srta. Maria Figueras). Tels.: 215 27 39 / 27 84.

La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

Direcció tècnica

G.A.T. 48

"Simposio Nacional Joseff" amb motiu dels cent anys de la vinguda de la mare Petra Pérez

Sant Josep de la Muntanya acull 150 orfes

El passat novembre féu cent anys que la mare Petra Pérez Florido, fundadora de la congregació religiosa de les "Mares dels desemparats Sant Josep de la Muntanya" venia a Barcelona per fundar un orfenat dedicat a sant Josep.

Motivacions de la vinguda

Era en ple dia del Nadal de

1884, quan un terratrèmol féu straguejar la ciutat de Màlaga i els seus contorns, produint l'enrunament de molts edificis i una gran quantitat de morts i desfetes de famílies.

Donada la gran misèria, foren molts els fills que de la dita contrada andalusa vingueren a Barcelona, a la recerca de treball, donat que la nostra ciutat es preparava per la primera Exposició Internacional del 1888 i obria grans

vies, així com aixecava la façana de la catedral i el monument a Colom. Entre els vinguts hi havia molts infants orfes, recollits pels seus parents amb dificultats d'estatge i d'escola.

La mare Petra, filla del Vall d'Abdelajís —prop de Màlaga— fundadora d'una llar d'orfes i que havia viscut de prop l'estrallamentat, essent coneixedora de la realitat dels nostres emigrants andalusos, pensà a venir per prestar el seu ajut, confiant en Déu i en el patriarca sant Josep, del qual era ferventa devota. Arribava aquí el capvespre del 25 de novembre de 1886.

En la "Muntanya pelada" del barri de Gràcia

Després d'uns estatges provisionals, coneixedora la família Bertran del fi caritatiu que es proposava la mare Petra, li llogà una torre d'estiu al barri del Putxet de Sant Gervasi de Barcelona, on fou inaugurat, el gener de 1887, un orfenat i beneïda la primera capella dedicada a sant Josep. Essent insuficient l'estança, una altra família, els Olano, li llogaven també per cinc anys i amb bones condicions, una casa d'estiu del barri de Gràcia per quaranta nenes òrfenes. Anant tot sovint la mare Petra a les oficines municipals de la ciutat, conegué el seu secretari general, Ignasi Verdós i Maurí. Admirat aquest i atret pel zel de la fundadora, renuncià el seu càrrec i es féu sacerdot diocesà per posarse a la plena disposició de la mare Petra.

Posada a la venda l'estatge del carrer de Sant Salvador de Gràcia, i no tenint mitjans per comprar-la, la mare Petra acut a sant Josep, com també hi acudeixen les quatre comunitats que té fundades. Practiquen els "Set diumenges de sant Josep", i la resposta del sant no es fa esperar. La Sra. Carme Masferrer Sancerni feia donació de la seva finca "Masferrer" a l'obra de la mare fundadora. La finca estava situada a la vessant de la "Muntanya Pelada" de Gràcia i comprenia 320.000 pams quadrats de terreny, amb dos pous d'aigua i una pedrera calcària. D'acord amb la mare fundadora i com un acte d'agraïment a sant Josep, es formalitzà l'escriptura de donació el mateix dia de sant Josep, davant del notari senyor Josep Ferrer i Bernades.

L'actual santuari de Sant Josep de la Muntanya

Desitjosa la mare Petra d'expressar el seu agraïment al sant Patriarca, volgué no sols dedicar-li un orfenat, sinó tot un santuari digne del sant espòs de Maria. Amb aquesta idea encarregà a l'arquitecte Francesc Berenguer, amic i col·laborador de Gaudí, que projectés els plànols d'un gran santuari, junt amb la llar d'infants orfes. La primera pedra es col·locà el 14 d'agost del 1895. Mercès al zel de la mare Petra i el dinamisme de mossèn Ignasi Verdós, conegut i estimat pels sectors benestants de Barcelona, el dia de sant Josep de l'any 1902, el carde-

Un grup d'infants del "Santuari-Llar" jugant prop la "Font de sant Josep".

nal Casañes, consagrava l'actual santuari, que des d'un començament es convertia en un dels centres de devoció josefina més importants d'Espanya. Per altra banda la "Llar per infants orfes i necessitats" augmentà dia a dia, i avui, després de 86 anys, aixoplugava 100 nenes i 50 nens, més una quinzena d'ex-alumnes ancians i 35 monges, que els atenen. Tot plegat formen una família josefina de 200 persones que viuen a l'ombra de sant Josep.

Avui el culte i devoció a sant Josep de la Muntanya és conegut arreu del món. Per aquest motiu, enguany, amb ocasió de la festa patronal, el Consell General de la Congregació religiosa, unit al Consell Pastoral del Santuari i a la Junta de la Pia Unió de sant Josep, han organitzat un "Simposio Nacional Joseff" durant els dies 16, 17 i 18 de març, recordant el "Centenari de la vinguda de la mare Petra a Barcelona", al qual s'han inscrit nombrosos grups josefins de tot l'Estat espanyol.

JAUME ARMENGOL

La nostra llengua

de Joan Bosch i Ribas per a "CATALUNYA CRISTIANA"

que transmeten l'alegria dels més íntims sentiments, brollant sinceres i fermes com les aigües dels torrents.

En els braços de la mare hem après els primers mots, de la Llengua Catalana que avui dia parlem tots

Sorgides del fons de l'ànima, de nostra ànima immortal, que així gosa a Déu parlar-li i ens apropa més a Ell.

els que som d'aquesta terra, que ja la portem al cor i els altres que l'han apresada perquè estimen aquest lloc.

Obrint el nostre esperit per pregar-li amb senzillesa, sol·licitar el seu ajut en les coses de la terra,

Emplena nostra memòria i assadolla el pensament, per assolir en la vida la raó i l'enteniment.

agrair-li el sacrifici d'assumir amb sa Passió el perdó de nostres faltes i la nostra redempció.

La Llengua dels nostres avis que ens fa un esgarrinx de

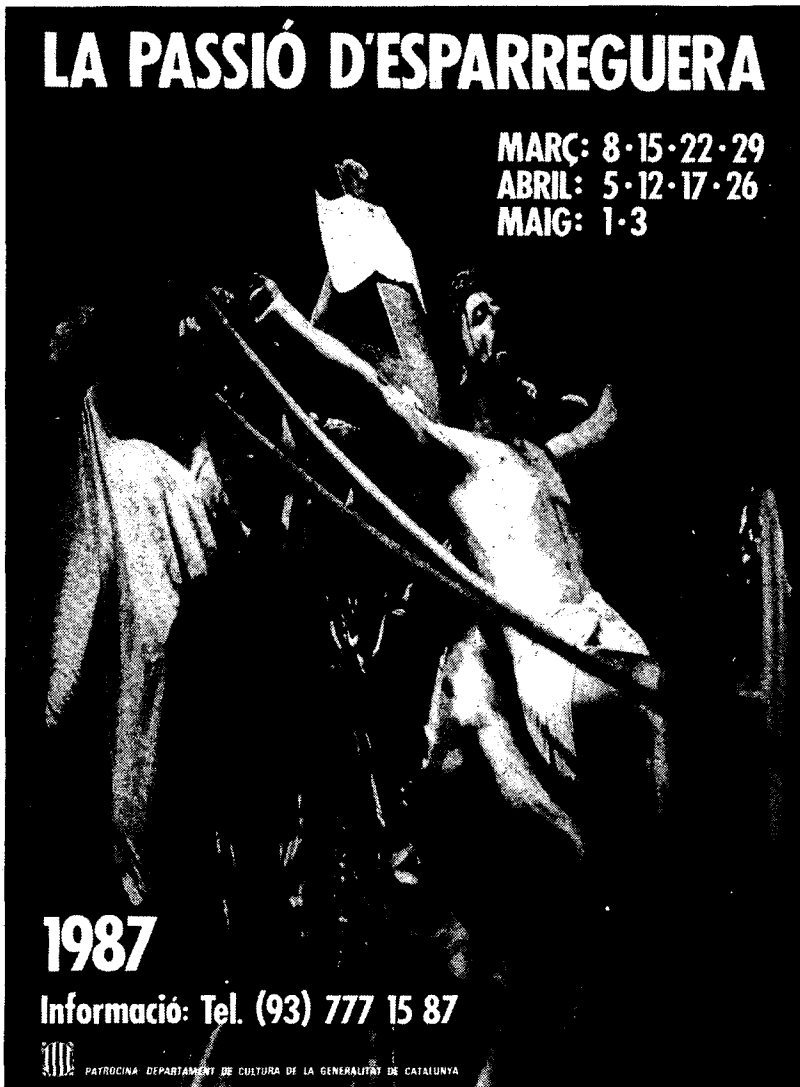
Tan bella és la nostra Llen-
gua

[goig i se'ns arrela tan fort, quan expressem amb els llavis que volem gaudir parlant-la tendres paraules d'amor fins a l'hora de la mort.

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA

LA PASSIÓ D'ESPARREGUERA

MARÇ: 8-15-22-29
ABRIL: 5-12-17-26
MAIG: 1-3

1987

Informació: Tel. (93) 777 15 87

PATROCINA DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

MARÇ: 8•15•22•29
ABRIL: 5•12•17•26
MAIG: 1•3

HORARIS

PRIMERA PART: "Vida pública de Jesús"
SEGONA PART: "Passió, mort i resurrecció"

Matí: de 10'15 a 12'30
Tarda: de 15'15 a 18

PREUS

PLATEA PREFERENT 900 Ptes.
PLATEA 800 "

AMFITEATRE 1.ª 700 Ptes.
" 2.ª 600 "
" 3.ª 450 "

L'actual teatre, inaugurat l'any 1969, té una cabuda de 1.800 espectadors, per les seves característiques ha merescut de ser considerat el millor teatre de Catalunya.

Declarada d'interès nacional.

Les representacions començaran amb puntualitat.

La destrucció de Jerusalem i el Temple (i III)

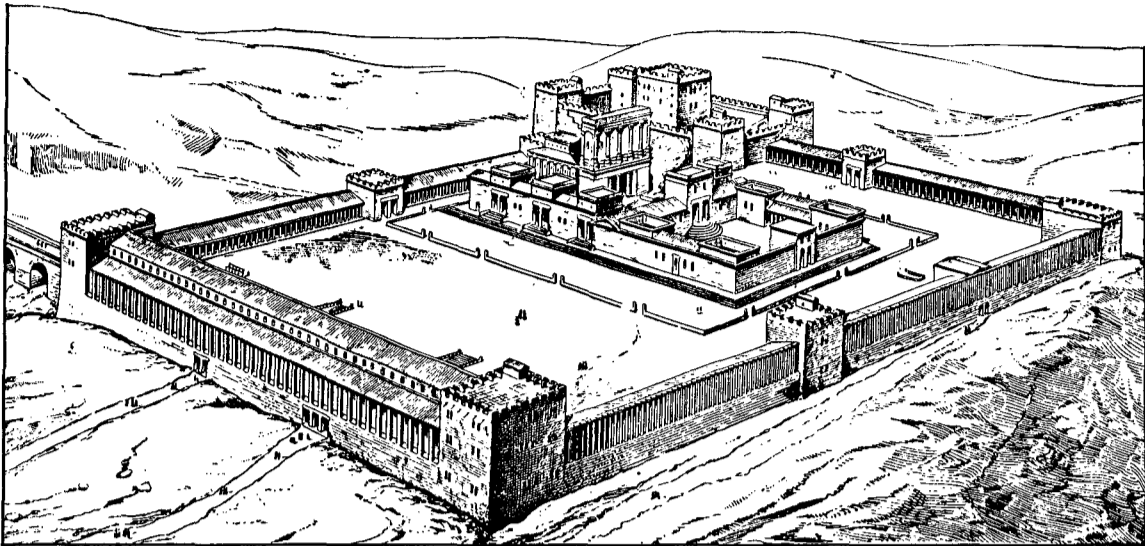
El mur de circumval·lació. La fam. Aleshores Titus celebra consell amb els seus comandants, i s'acorda rendir la ciutat per la fam. Tot l'exèrcit, sota la direcció personal de Titus, hi treballà amb tant d'entusiasme que només en tres dies quedà enllestit el mur de circumval·lació de tal forma que no estigués a tret dels assetjats, però que els encerclés completament.

El mur, fet d'estaques, pedres i terra, partia del Nord, baixava per l'Oest, s'internava pel barranc de Hinnom, pujava a l'Est per la muntanya de les Oliveres, torçava cap a l'Oest travessant el barri ocupat de Betzeta, i acabava en el punt de partida. Tenia 39 estadis (més de 7 Kms), protegit amb 13 torres intercalades on s'allotjava la tropa de guàrdia. Des d'aquell dia ningú no pogué entrar ni sortir de Jerusalem desbordant de pelegrins amb motiu de la Pasqua. Josep Flavi dóna la xifra hiperbòlica de 2.700.000; diu gràficament: "la nació entera havia estat empresonada dins d'una gàbia" (VI, 428).

Dins la ciutat, la fam aviat és feu espantosa. Per un grapat de blat o d'ordi mig podrit algunes famílies donaven el seu patrimoni enter. Quan ja no quedà res, es mastegava fins el cuir dels escuts, dels cinturons o de les sandàlies. I a fora, el mur de circumval·lació implacable. Els jueus que intentaven acostar-se'hi cercant frenèticament algun aliment, eren crucificats, 500 en un sol dia. Arribà a faltar fusta per a tantes creus. Un dia fou descobert un jueu desertor mentre recuperava d'entre els propis excrements les monedes d'or que s'havia empassat abans de fugir. Va córrer la veu que els desertors jueus tenien el ventre ple d'or. Des de llavors tots els jueus que s'acostaven a la circumval·lació eren estripats. En una sola nit, 2.000 (V 548-552).

Conquesta de l'Antònia. Per tal d'abreujar la terrible agonia de Jerusalem, Titus ordenà construir 4 nous bastions, tots ara contra la imponent fortalesa Antònia. Es talaren els voltants de Jerusalem en un radi de 90 estadis (16 Kms.), i quedaren enllestits en 21 dies. Joan de Giscala falla en la temptativa d'incendiar-los. Entren en acció els ariets; obren bretxes. Dos dies més tard una vintena de legionaris entren per les bretxes, sorprenen adormits als sentinelles i els degollen. Toquen les trompes en senyal de victòria. Els defensors es desperten de sobte, pensen que ha entrat l'exèrcit romà en ple, i fugen precipitadament cap al Temple. Titus mana enderrocar l'Antònia.

L'assalt al Temple. El 17 de juliol els jueus es concentren en el Temple per a l'última resistència. Aquesta data és, per al Jahvisme, la més amarga de la guerra: per primera vegada, des de segles, cessa l'holocaust del matí i del vespre (Ex 29,38-39). Els romans assalten i incendien els pòrtics dels Atris Exteriors. Però els murs dels Atris Interiors, construïts per Herodes amb enormes carreus, resisteixen els cops dels ariets. També fracassen els intents d'escalarlos. Llavors Titus ordena calar foc a les portes. Les flamarades fonen el revestiment de plata, cremen la fusta dels batents i es propaguen als sostres enteixinats dels pòrtics interiors. L'incendi dura tot el dia i la nit. Era el 5 d'agost. Amb vistes a l'assalt final, Titus celebra consell d'estat major sobre si el Santuari ha de ser destruït o respectat. Alguns comandants opinen que s'ha de tractar com una

El Temple de Jerusalem i la fortalesa Antònia (assaig de reconstrucció de M. de Vogué).

fortalesa, ja que com a tal l'han convertit els jueus. Titus, però, opina que s'ha de respectar. I així s'acorda (VI 236-242).

L'assalt al Santuari (VI 243-322). Arribem al dia 6 d'agost del 70, el més luctuós per a l'hebraisme de tot el món. Posició dels dos fronts: els romans posseeixen els Atris Exteriors; els jueus, parapetats fins ara darrera els murs inexpugnables dels Atris Interiors, ja no estan protegits des de l'incendi de les portes; el camí fins al Santuari, cor del poble d'Israel, no oferiria grans dificultats a l'assalt romà.

Aquell matí els jueus fan una sortida desesperada per la porta oriental, anomenada Bonica (Ac 3,2), i ataquen per sorpresa els soldats ocupats a apagar els residus de l'incendi. L'atac és repel·lit després de tres hores de duríssim combat.

Titus es retira a descansar a la seva tenda instal·lada a l'Antònia, perquè ha decidit d'esperar l'alba del dia següent per donar l'assalt final. Però els jueus renoven la sortida del dia anterior i ataquen furiosament; els romans els rebutgen i els persegueixen a través dels Atris Interiors en direcció al Santuari.

En l'ardor de la persecució, "un soldat, sense esperar cap ordre i sense temor de semblant empresa —o més ben dit, mogut per un cert impuls sobrenatural—, agafa un tió encès i, alçat per un company, llança el foc a dins per una finestra que donava a les estances circumdants del Santuari pel costat septentrional" (VI 252). El foc pren en els enteixinats de cedre i s'estén ràpidament.

Titus, avisat a corre-cuita, es precipita vers el Santuari i dóna ordres d'apagar el foc. Enmig del brogit, ningú sent els seus crits. Els legionaris, a la vista del foc, que significava victòria i saqueig, presos d'un furor irrefrenable, propaguen l'incendi i comencen la matança dels jueus, encerclats per les flames i les espases. L'altar dels holocaustos era un escull enmig d'un bassal de sang que s'escorria escales avall del Temple.

Aleshores Titus, repetint el famós gest de Pompeu, penetra fins al Sancta Sanctorum, on el foc no havia arribat encara (només cremaven les estances circumdants), i mana als soldats que respectin aquell lloc santíssim. Però res no aconsegueixen ni els seus crits ni les seves bastonades. L'incendi acaba per abrandar tot el Santuari. Mentre durava l'incendi els soldats plantaren davant de la porta oriental les àguiles imperials i oferiren sacrificis als déus de Roma.

Josep Flavi observa que l'incendi del segon Temple s'esdevin-

gué el 10 d'Ab (6 d'agost), el mateix dia en què Nabucodonosor incendià el primer (Jr 52,12-14). En canvi, 2Re 25, 8-10 assenyala el dia 7 d'Ab, si bé alguns manuscrits i versions assenyaen el dia 9. La tradició rabínica ha fixat aquest 9 d'Ab (5 d'agost) per als dos incendis. Es pogueren salvar alguns objectes sagrats que després varen figurar en el triomf de Titus a Roma. Els altres objectes de valor varen a anar a parar com a botí dels soldats en tan gran quantitat que l'or perdé en els mercats de Síria la meitat de la seva vàlua.

Ruïna de la Ciutat. Joan de Giscala amb molts dels seus zelotes havien aconseguit d'esmunyir-se del Temple i refugiar-se en la Ciutat Alta al costat de Simó Bar-Giora. Però els romans ataquen i incendien la Ciutat Baixa fins a Siloè, i 10 dies després de l'incendi del Temple escometen i conquereixen la Ciutat Alta. Els jueus, perduda tota esperança, cessen en la resistència, àdhuc abandonen les robustes torres del Palau d'Herodes, i s'amaguen en els subterranis i les clavagueres. Tots són o degollats o fets presoners; entre aquests, els dos cabdills jueus. Era el 2 de setembre.

Titus ordenà arrasar Jerusalem, exceptuant les tres torres del Palau d'Herodes: Hippos, Fasael i Mariamma, com a testimonis davant la història de les fortificacions de la ciutat i del valor dels romans. Els presoners foren concentrats en el recinte del Temple carbonitzat. Foren jutjats, i els zelotes, que es denunciaven mútuament, executats. Però Titus es reservà els dos cabdills i 700 d'entre els més fornits per tal que figuresin en el seu triomf de Roma. Els altres varen ser enviats a les mines

d'Egipte, o a les províncies de l'Imperi per als espectacles de lluita de gladiadors o de feres; o bé, si eren menors de 17 anys, venuts com a esclaus.

Balanç dels 5 mesos de setge: 97.000 presoners, 1.100.000 morts. Són les xifres de Josep Flavi (VI 420). La primera és versemblant; la segona sembla exagerada. Tàcit dóna el nombre de 600.000 morts (Hist. VI, 13).

Celebració de la victòria. Titus deixà de guarnició a Jerusalem la legió X Fretensis. I amb la resta de l'exèrcit marxà a Cesarea, i més tard a Alexandria, des d'on salpà cap a Roma per celebrar la victòria. La celebrà el dia 1 de juliol del 71 conjuntament amb el seu pare Vespasià, el qual el féu proclamar com a emperador coregnant. El seguici triomfal passà per la Via Sacra del Fòrum enmig de les ovacions del poble. En el seguici figuraven Joan de Giscala i Simó Bar-Giora, els 700 presoners seleccionats, i entre els objectes del botí s'exhibien rotlles de la Llei, trompetes de plata, el canelobre d'or massís i la taula dels pans de la proposició, tots els quals varen ser dipositats posteriorment en el temple de la Pau.

L'antic costum romà exigia que, durant la desfilada triomfal, fos executat el més important dels presoners. Joan de Giscala va ser condemnat a cadena perpètua. Però Simó Bar-Giora va ser arrossegat amb una corda al coll fins al peu del Capitoli, i allí va ser executat a l'estança més profunda del Tullianum o Presó Mamertina. Tot seguit s'oferi el sacrifici final a Júpiter Capitoli.

Una pena humiliant fou imposada als jueus de tot l'Imperi: el tribut anual d'un didracma (2 denaris) que tot home d'Israel havia

de pagar al Temple de Jerusalem (Mt 17,24), des d'ara s'hagué de pagar pel temple de Júpiter Capitoli de Roma.

En memòria de la victòria s'encunyaren monedes amb una dona simbòlica plorant asseguda al peu d'una palmera amb aquesta inscripció: "Judaea capta". I en honor de Titus, el Senat i el poble romà va erigir després de la seva mort el conegut Arc de Titus sobre la Via Sacra. Encara conserva els dos alts relleus, obra mestra de l'art flavià: l'un representa Titus dalt la seva quadriga mentre la deessa Victòria el corona de llorer; l'altre mostra els portadors dels trofeus: el cèlebre canelobre de set braços, la taula dels pans de la proposició i, creuades en forma d'X entre els peus de la taula, dues trompetes de plata del Temple.

Epíleg de la guerra. Els insurgents tenien encara a Judea en el seu poder tres fortaleses construïdes estratègicament per Herodes el Gran: Maqueront, Heròdium i Masada. El nou governador de Judea, Lucilius Bassus, s'apoderà de les dues primeres amb relativa facilitat. Morí el 71.

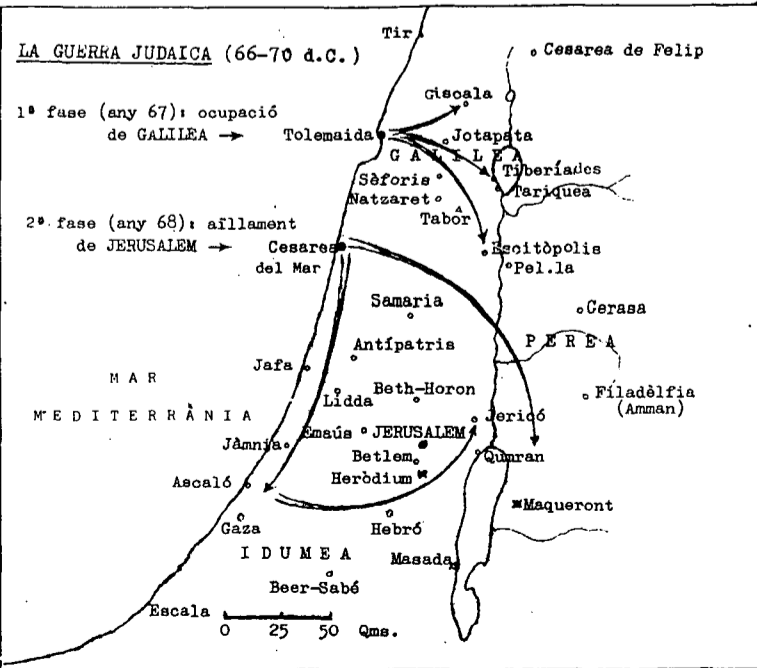
El seu successor en el càrrec, Flavi Silva, trobà una resistència major a Masada on s'havien refugiat 1.000 zelotes a les ordres d'E-leazar, fill de Judes el Galileu. Masada era una fortalesa bastida dalt d'una roca escarpada, pràcticament inaccessible. Silva hagué de procedir a un setge en tota regla. Construï el voltant de la roca el clàssic mur de circumval·lació, de 4.500 m., visible encara; i per la banda occidental, menys escarpada, aixecà un formidable terraplè en rampa, també existent avui dia, de 70 m. d'amplada per 125 d'alçària, que permetia acostar les màquines de guerra a la muralla del cim. Els ariets comencen a actuar en diferents indrets, i reben ten la muralla. Els zelotes, veient-se perduts, imiten el gest dels numantins de dos segles abans: ho incendiant tot, immolen les seves famílies, i s'immolen de la següent manera: es divideixen en deu grups de 100 i elegeixen a la sort els 10 que han de matar cada grup; després aquests 10 elegeixen el qui els ha de matar a ells, i aquest últim se suïcida.

Quan els romans entraren a la fortalesa el 15 d'abril del 73, es veieren rodejats del més absolut silenci. Dels subterranis sortiren 2 vells i 5 criatures, únics testimonis de la tràgica fi de Masada.

Actualment les ruïnes de Masada han estat acuradament excavades per l'arqueòleg israelià Yigael Yadin. L'Estat d'Israel ha convertit Masada en un dels principals llocs històrics nacionals. És visitadíssim pels jueus-turistes vinguts de tot el món. Per als jueus, Masada conté un símbol i un missatge, expressat en el gran rètol que des de lluny saluda els visitants: "Shenith Masada lo tippol" "Massada no caurà per segona vegada".

Judea estava totalment conquerida, Jerusalem destruïda, el Temple incendiat. ¿Què li queda a Israel? Com sempre, no li resta més que recollir les relíquies del passat amb vistes al futur. A Jànnia es reuneixen l'any 90 un grup de fariseus i doctors de la Llei, i treballen silenciosament en la reconstrucció de la futura roca espiritual del judaisme: la Llei escrita formada per la Torah i els Profetes, i la Llei oral formada per la Mishna i el Talmud.

ALBERT VIDAL i CRUANAS

VI Mostra d'arts plàstiques juvenils

Un dels guardonats està en un centre penitenciari

Marta Ferrusola, esposa del President de la Generalitat, i Enric Puig, Director General de Joventut, van lliurar al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat els guardons de la 6a. Mostra d'Arts Plàstiques, en homenatge a Antoni Gaudí, convocada per l'Institut Català de Serveis a la Joventut. També hi fou present el Director General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació, Xavier Hernández.

La 6a. Mostra d'Arts Plàstiques, que comprenia les modalitats de dibuix, pintura, escultura i treball fet en grup, s'ha desenvolupat en dues fases: la primera (fase comarcal) en la qual les obres presentades van ser exposades a diferents indrets de Catalunya i la segona (fase Catalunya) en què el jurat seleccionà les obres guardonades.

El jurat de la fase Catalunya estava format per insignes personalitats del món de l'art i de la pedagogia: senyors Jordi Aguadé, Sergi Aguilar, Ramon Besora, Lluís Bosch, Josep M. Cadena,

Jaume Genovart, Andreu Martro, Lluïa Navarro, Conxita Oliver, Bartomeu Palau, M. Teresa Peris i Carme Solé.

La 6a. Mostra d'Arts Plàstiques, en homenatge a Antoni Gaudí, ha comptat amb la participació de 3.824 joves catalans, dividits en quatre categories (de 7 a 10 anys, d'11 a 14 anys, de 15 a 17 anys i de 18 a 25 anys).

Pel que fa als participants, cal esmentar que 104 joves dels Centres Penitenciaris de Catalunya també han pres part en la Mostra. Aquesta participació, fruit de la col·laboració entre la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació del Departament de Justícia i la Direcció General de Joventut, cal enmarcar-la en el seguit d'actuacions conjuntes que ambdues Direccions Generals desenvolupen normalment en diferents camps. Així, d'entre els joves que recolliren els guardons, també hi fou present Santiago Fernández Gil, de 19 anys, guardonat amb un accésit de pintura per la seva obra "Sub-23".

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

RETROBAMENT/87.— El Grup Sardanista del C.E. Huracans de Lleida juntament amb l'Agrupació Sardanista i l'Ajuntament de Corbins han iniciat les tasques preparatòries de la dotzena edició de les Festes de Retrobament dels Sardanistes Veterans de les Terres Lleidatanes, que tindrà lloc els dies 14 i 15 de març de 1987 a l'esmentada vila de Corbins, a la comarca del Segrià. Es tracta de la ja tradicional festa que cada any aplega els impulsors de l'activitat sardanista a les contrades ponentines i que se celebra enmig d'un esperit de confraternització entre els veterans dansaires i d'enaltiment de la sardana.

COLLES SARDANISTES.— El dia 1 de febrer s'inicià el Campionat de Catalunya 1987 per a colles sardanistes, que propugna i coordina des de fa més de vint-i-cinc anys la Unió de Colles. Com ja és tradicional, la tanda de competicions puntuables per a aquest certamen començà amb el concurs de colles de les Fires de la Candelera, a Molins de Rei (Baix Llobregat).

Cal remarcar que la Unió de Colles Sardanistes ha procedit a trametre a totes les colles, els impresos d'actualització d'afiliació a l'entitat així com d'inscripció al Campionat de Catalunya 1987. Tota colla que per qualsevol motiu no rebí l'esmentada documentació és pregada de comunicar-ho a la Secretaria de la UCS, carrer de la Riera Alta núm. 61, primer, primera - 08001 Barcelona, amb la màxima urgència.

"GUIA DEL SARDANISTA.— La Coordinadora d'Entitats Sardanistes a Barcelona ha iniciat la reedició de la que fou "Guia del Sardanista", una publicació que, l'any 1945, en plena represió de les activitats catalanes, imprimia el senyor Enric Requena i Serrats.

La "Guia" actual, d'un format i presentació adients a les estructures gràfiques d'avui, tindrà una periodicitat inicial de tres mesos, i es repartirà a les ballades i principals actes sardanistes.

La reedició de la "Guia" coincideix, tristament, amb la mort del senyor Requena, ocorreguda el dia 3 de febrer passat. Reposi en pau i que la continuïtat de la seva tasca sigui ben profitosa.

LLIBRES

Un sant capellà, amb ànima d'infant⁽¹⁾

Entre tres —una escriptora, un dibuixant i un editor— han tret a la llum pública una petita obra maestra, que si es coneix i es dona a conèixer... que en farà de bé!

L'escriptora és M.ª Àngels Papiol, una mestra que en sap molt dels infants, que treballa a la "Comissió pro beatificació del Dr. Tarrés", i que va a tractar durant molts anys el Dr. Pere Tarrés, el metge, fejecista i sacerdot, protagonista d'aquest llibre. Al Dr. Tarrés tothom que el coneix l'estima i admira, tant els d'un costat com els de l'altre, i el seu procés de beatificació avança de pressa. A la seva tomba, a un altar lateral de Sant Vicenç de Sarrià, hi ha sempre gent pregant.

El dibuixant és Antoni Batllori Jofré, prou conegut a la nostra terra i que la gent diuen que dibuixa com un Junceda. L'editor és en Casals, que ha inclòs el llibre **Missatge de Pere Tarrés a la joventut** en la seva col·lecció **Temes** fent-ne una presentació primorosa: bon paper, tipografia acurada, portada a tot color i un preu molt assequible perquè el llibre es pugui donar a conèixer, a través de parròquies, associacions d'apostolat, catequesis a tots els adolescents i joves de Catalunya.

I per què dic que farà molt de bé? Mossèn Francesc Raventós, vice-postulador de la Causa del Dr. Pere Tarrés, diu en la portada del llibre que ens ocupa: "Conèixer el Dr. Tarrés és sentir-se esperonat a treballar de valent, a esforçar-se per superar-se cada dia més, a donar-se als altres seguint el seu eslògan del 'tot o res'". I Sabater i Cortés diu en unes paraules de la introducció: "la seva vida et pot ajudar molt a lluitar, a adonar-te que mereix la pena viure, que viure és una contínua meravella d'amor i que tenim un Déu que ens estima follament i ens vol constructors d'un món nou amb Ell". Tot això crec que és veritat però encara es deixen una cosa: que la lectura d'aquest llibre petit pot encoratjar mantes vocacions al sacerdoci i a la vida de total lliurament a Déu en mig del món. Els joves connectaran de seguida amb la figura del Dr. Tarrés, un capellà sant amb ànima d'infant, tal com ell ho havia demanat a la Verge Maria, quan tenia solament dotze anys, en una poesia que deia així: "Doneu-me ànima d'infant, Mare meva, i feu-me sant". Mossèn Tarrés fou

un home que va saber guardar els valors de la puresa i juvenesa tota la vida; un home responsable, treballador i madur que va santificar-se pel camí curt de la infantesa espiritual. Fes, lector amic, que, quant de tu depèn, no hi hagi cap jove que no conegui aquest llibre.

Dr. IGNASI SEGARRA, *pure*.

(1) M.ª Àngels Papiol i Mora, **Missatge de Pere Tarrés a la joventut**, Editorial Casals, S.A., Barcelona, 1986, 150 pts. (141 més IVA).

Aclariment sobre la doctrina de la creació⁽¹⁾

Biblioteca de teologia 7

Alexandre Ganoczy

Doctrina de la creació

Herder

L'objectiu d'aquest manual de la doctrina de la creació és abans de tot exposar breument i clarament tot allò que constitueix el tema del tractat corresponent tal com s'ensenya en l'actualitat a les facultats de teologia catòlica. Per consegüent, servirà per a la preparació dels exàmens en aquesta matèria. A més a més d'això, el llibre té una pretensió més àmplia, la de proporcionar una visió de la dinàmica d'una determinada orientació investigadora.

Des del punt de vista metòdic el llibre està dividit en tres parts d'acord amb el procediment de l'actual dogmàtica hermenèutica: a) recerca de la problemàtica actual mitjançant: **L'anàlisi sumària de la situació**; b) investigació detallada de la **tradició doctrinal** bíblica, patristica i magisterial amb la mirada posada al **Sitz im Leben** corresponent; c) interpretació d'aquesta tradició en la seva normativa bíblica con a **resposta** a les qüestions actuals plantejades al principi.

L'autor, Alexandre Ganoczy, doctor en filosofia i teologia va néixer a Budapest l'any 1928. És professor de dogmàtica a la universitat de Würzburg. La seva tasca científica s'ha centrat especialment en la investigació sobre Calví, en la doctrina dels sagraments, insistint especialment en l'actual problemàtica relacionada amb l'entorn i el futur.

(1) Alexandre Ganoczy - **Doctrina de la Creació**. Versió castellana de Víctor Bazterrica "Biblioteca de Teologia", n.º 7 - 1986 - Editorial Herder - Barcelona.

REIXACH - CAMPANYÀ
ART RELIGIÓS
Passeig de Gràcia, 117 - Tel. 217 82 44 - 08008 BARCELONA

Més de cent anys
al servei de la
comunitat cristiana

Cinquantenari d'una revista de reflexió teològica editada a l'Índia

Una de les revistes de teologia més antigues del Tercer Món celebra enguany els seus cinquanta anys de vida. Es tracta del jesuïta Jordi Gispert a Printsman, Nova Delhi i que té per secretari de redacció i administrador un català. Es tracta del jesuïta Jori Gispert-Sauch.

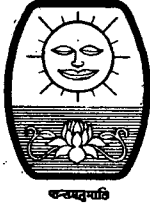
La publicació permet seguir de prop els pols teològics de l'església indú així com del món asiàtic. Tota ella està escrita en anglès.

Les subscripcions costen 12 dòlars anyals i es poden fer a l'adreça següent: Vidyajyoti, 23 Raj Nivas Marg, Delhi 110054.

ISSN 0970-1079

Vidyajyoti

JOURNAL OF THEOLOGICAL REFLECTION

GOLDEN JUBILEE YEAR
New Focus on Evangelization
A Hindu on Tolerance
Lights from the Field
Christ's Self-Consciousness

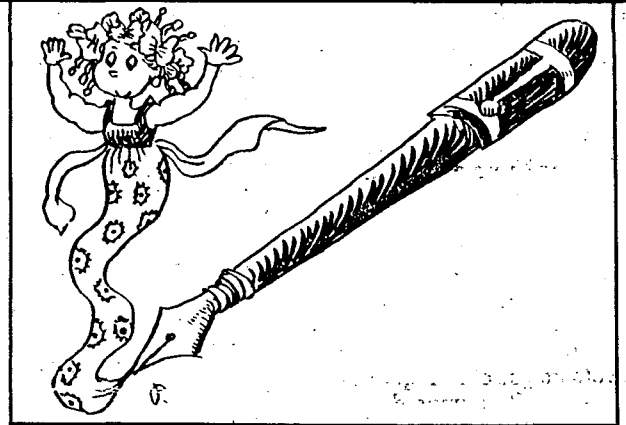
JANUARY 1987

CAMPANYA "el país a l'escola"

Organitzada per: Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana, Omnim Cultural, Acció Cultural del País Valencià, Centre de Documentació i Animació de la Cultura Catalana (Catalunya Nord), Obra Cultural Balear, Cercle d'Agermanament Occitano-Català.

Sota els auspicis dels departaments d'Ensenyament i de Cultura de la Generalitat de Catalunya, de les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona i de l'Ajuntament de Barcelona.

Amb la col·laboració de: Fundació Congrés de Cultura Catalana, Diari AVUI, «Punt Diari», «El Temps», «Cavall Fort», «Tretzevents», «Rodamón», Xarxa Cultural.

ACTIVITATS PER AL CURS 1986-87

ALUMNES D'EGB

- CONCURS DE MURALS SOBRE JACINT VERDAGUER I LA SEVA OBRA «CANIGÓ»
- APRENENTATGE DE SARDANES
- FOMENT DE LA CANÇÓ POPULAR CATALANA
- CONCURS D'OBRES DE TEATRE PER A MESTRES I ALUMNES

ESTUDIANTS DE BUP, COU I FP

- CONCURS DE TREBALLS SOBRE JACINT VERDAGUER I LA SEVA OBRA «CANIGÓ»
- CONCURS DE POESIA JUVENIL
- CONCURS D'OBRES DE TEATRE
- CONCURS DE TREBALLS SOBRE ACTIVITATS JUVENILS
- IV JORNADES D'INTERCANVI PER A ESTUDIANTS

DEMANEU TOTA MENA D'INFORMACIÓ AL SECRETARIAT DE LA CAMPANYA

Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana
Rambla de Catalunya, 15, pral. 08007 BARCELONA
Telèfon 302 14 61

CAMPANYA "el país a l'escola"

BUTLETA D'INSCRIPCIÓ
(A enviar tan aviat com decidiu la participació)

Escola: .....
Adreça: .....
Telèfon: ..... Població: ..... DP: .....

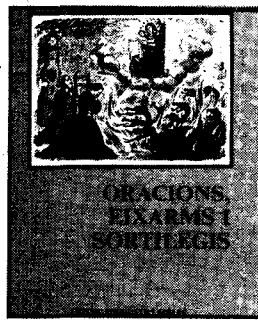
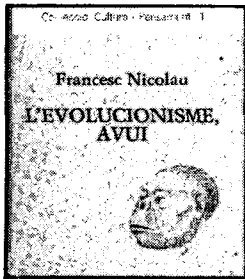
CURSOS EGB	Activitats en les quals desitja participar (marques amb una X les que us interessin)	CURSOS BUP, COU, FP
.....	☐ Concurs de murals	☐ Concurs de treballs sobre Verdguer
.....	☐ Aprenentatge de sardanes	☐ Concurs de poesia
.....	☐ Foment de la Cançó	☐ Concurs de Teatre BUP, COU I FP
.....	☐ Concurs de Teatre EGB	☐ Concurs de Treballs Activitats Juvenils
		☐ IV Jornades d'Intercanvi per a Estudiants

Nom de la persona responsable a qui adreçar-se: .....

EDITA CATALUNYA CRISTIANA

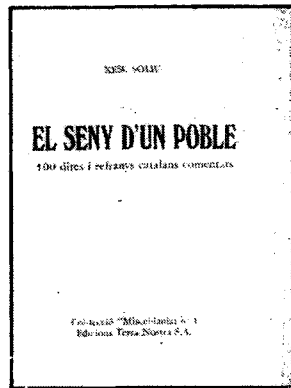
Llibres del vostre interès

— "L'EVOLUCIONISME, AVUI"
Autor: Francesc Nicolau
Tema: Científic
P.V.P. 575'—
Pàg. 190 Fotos en B/N
Col·lecció: Cultura i Pensament n.º 1

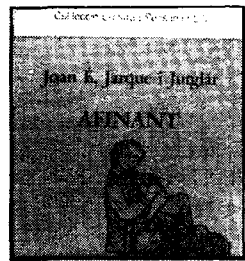

— "EL SENY D'UN POBLE"
Pseud. autor: Xesc Soliu
Tema: 100 dites i adagis catalans comentats
P.V.P. 1.000'—

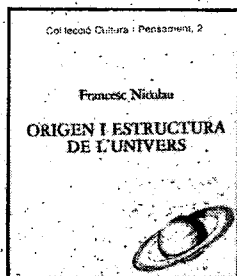
Pàg. 270 Fotos en color
Col·lecció: Miscel·lània n.º 1

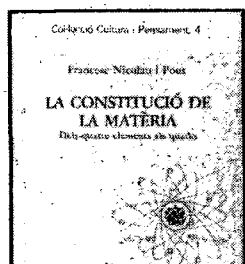
— "AFINANT"
Autor: Joan E. Jarque i Jutglar
Tema: Espiritualitat
P.V.P. 800'—
Pàg. 235 Fotos en B/N
Col·lecció: Cultura i Pensament n.º 3

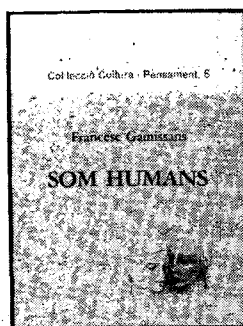
— "ORIGEN I ESTRUCTURA DE L'UNIVERS"
Autor: Francesc Nicolau
Tema: Científic
P.V.P. 630'—
Pàg. 190 Fotos en B/N
Col·lecció: Cultura i Pensament n.º 2

— "LA CONSTITUCIÓ DE LA MATÈRIA"
Autor: Francesc Nicolau
Tema: Científic
P.V.P. 950'—
Pàg. 270 Foto B/N
Col·lecció: Cultura i Pensament n.º 4

— "SOM HUMANS"
Autor: Francesc Gamisans
Tema: Entrevistes
Pàg. 240 Fotos B/N
Col·lecció: Cultura i Pensament n.º 5

— "ORACIONS, EIXARMS I SORTILEGIS"
Autor: Esteve Busquets i Molas
Tema: Religiós
P.V.P. 1.600'—
Pàg. 300 Fotos B/N

6% d'IVA a part

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAL

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinòde suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper biblòprint - Impres a dues tintes
Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Atorgats els premis musicals "Èxits d'Or 86"

El cant de l'enyor, La puerta de Alcalá, The Lady in red, Prospettiva Nevsky i la banda musical de la pel·lícula Top Gun han estat els guanyadors dels premis Èxits d'Or 86, guardons musicals dels Països Catalans instituïts per l'emissora de ràdio RKOR amb la col·laboració de mitjans de comunicació de tota l'àrea lingüística catalana, entre ells CATALUNYA CRISTIANA.

Els cinc Èxits d'Or 86 han estat atorgats a les millors cançons interpretades en català, castellà, anglès, qualsevol altre llengua que no sigui cap de les tres precedents i millor banda original musical d'una pel·lícula que han assolit més vots dels ciutadans. S'han rebut vots de gairebé cinquanta comarques de Catalunya del Nord, Catalunya Principat, País Valencià, Illes Balears i Pitiüses, Franja de Ponent i Andorra. Els catalans que viuen a d'altres països d'Europa i els que resideixen a Amèrica també han participat en les votacions a través dels casals.

En l'apartat de millor cançó interpretada en català, l'Èxit d'Or 86 ha estat per a El cant de l'enyor, original de Lluís Llach i interpretada pel mateix Llach, Maria del Mar Bonet i Marina Rossell. La resta de temes musicals catalans més votats han estat: 2/ Maremar, de Lluís Llach; 3/ Quan tothom viurà d'amor, interpretada per Marina Rossell i Lluís Llach; 4/ T'estimo, de Lluís

Llach; 5/ Astres, de Lluís Llach; 6/ Pensament, de Marina Rossell; 7/ Paraulas d'amor, de Joan Manuel Serrat; 8/ Perduts enmig de l'espai, de Double Buble; 9/ D'magat t'estimo, interpretada per Santi Vendrell; i 10/ Inquietuds, interpretada per Hèctor Vila, Maria Josep Villarroja, Francesc Rocca i Sílvia Comas.

La cançó interpretada en castellà més votada ha estat, per majoria absoluta, La puerta de Alcalá, de Victor Manuel i Ana Belén. En segon lloc ha quedat Cruz de Navajas, de Mecano. 3/ Que canten los niños, de José Luis Perales; 4/ El ruido de fondo, de Miguel Ríos; i 5/ Palabras de amor, interpretada per Amaya amb la col·laboració de Joan Manuel Serrat.

L'Èxit d'Or 86 a la millor cançó interpretada en anglès ha estat per The lady in red, de Chris the burgh. 2/ True blue, de Madonna; 3/ A king of magic, de Queen; 4/ Through the barricades, d'Spandau Ballet; i 5/ Brothers in arms, de Dire straits.

El quart apartat d'Èxit d'Or era el reservat a qualsevol cançó interpretada en alguna llengua que no fos cap de les tres precedents (ni català, ni castellà o anglès). L'Èxit d'Or 86 ha estat per a una cançó interpretada en italià, Prospettiva Nevsky, d'Alice; en segon lloc ha quedat Huracán (francès) de la princesa Estefania de Mónaco; 3/ Adesso tu (italià)

d'Eros Ramazzoti; 4/ Libertad (diverses llengües), de Nana Mouskouri; i 5/ La Stagione dell'amore (italià), de Franco Battiato.

El darrer apartat de premi era per a la millor banda original musical d'una pel·lícula. L'Èxit d'Or 86 en aquesta modalitat de guardó ha estat per al tema Take my breath away, del grup Berlín, corresponent a la pel·lícula Top Gun. Les altres quatre bandes musicals de pel·lícula més votades han estat la dels films: The Mission; 9 1/2 Weeks; Carros de foc; i Memòries d'Àfrica.

RKOR, organitzadora dels premis Èxits d'Or, és una emissora de ràdio legal i independent que emet en el 93.5 FM per a totes les comarques centrals del Principat. Fou la primera de l'Estat espanyol que adoptà una programació basada en la música contemporània per a adults. RKOR ofereix al llarg de tot el dia música molt seleccionada dels anys 50, 60, i 70 principalment, per bé que també inclou obres dels 80. Evita sempre, però, tot allò que és massa estrident. El gruix de la seva audiència està situat entre els 20-45 anys.

Enguany, RKOR convocarà els Èxits d'Or 87, que seran dirigits, igual que en la primera edició, pel periodista Xavier Tudela. Els Èxits d'Or 87 tindran importants novetats en relació als premis corresponents a l'any 1986.

COSTUMS I TRADICIONS

Menjars quaresmals de l'antigor

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

La Quaresma d'ara no és tan rígida com antanyasses. Els besavis i els rebesavis visqueren en uns temps de força rigor. Els dejunis i l'abstinència de menjar carn eren duts fins a l'extrem. Així, temps hi hagué en el qual només es feia un apat, molt frugal, a la posta del sol i els qui no podien resistir tantes hores sense ingerir aliments, podien menjar un rosegó de pa sec, en algun cas sucuat amb aigua si no es tenien bones dents o queixals.

Hom creia que la prohibició de menjar carn, no era per ella mateixa, sinó perquè procedia d'animals de sang. D'ací que fos autoritzat només el peix perquè no té sang. Un altra menja que el poble s'autoautoritzava eren els cargols, car el cos dels cargols, o sigui la carn, popularment és anomenada "peix".

La picaresca de la gent, però, es manifestava de moltes maneres. Així, hom podia menjar anques de granota si l'animaló havia estat capturat o pescat dins de l'aigua, perquè era peix. Al contrari, si la granota havia estat caçada fora, es considerava carn i no podia menjar-se en dies prohibits. Aleshores, hom procurava capturar-les a l'aigua. L'ànec era considerat animal d'aigua.

L'Església antigament hagué de prohibir una mena de dejuni absolut. És a dir, passar-se una setmana sense menjar ni beure res segons una pràctica del poble jueu. D'ací la prohibició per part de la jerarquia catòlica.

Hi hagué temps en què es considerava prohibida la llet perquè era producte d'ani-

mals de pèl o de llana, és a dir, de cabres o de vaques. Més cap als nostres dies ja s'estengué el seu ús, fins a l'extrem que durant la Quaresma, a Barcelona venien la llet pels carrers i se'n feia més consum que a la resta de l'any.

D'entre els peixos, el més apreciat era el gall perquè deien que en el seu cap hi ha tots els atributs de la Passió. Hom desfeia el bastiment del crani i en guardava les espines perquè portaven sort.

En matèria d'escudella, aquesta havia de ser d'aigua, sense gens de porc, ni gallina, ni cap altra mena de carn. Els divendres solia ser de congre amb espinacs, patates, verdures, mongetes i un sofregit d'all i julivert. També es feien sopes d'oli amb verdures, pa i aigua. Arengades era menja força corrent. En canvi el bacallà, tot i que aleshores era producte barat i popular es considerava una llaminadura.

La xocolata era tinguda per menja de negres i d'infidels, però els convents no en feren cas i aviat el poble, també. Pel que fa a les postres, abundaven les coques amb espinacs, panses i pinyons. Formatges, pastissos amb mel i coses per l'estil.

També és féu força ús de les farinetes de blat de moro, amb avellanes i nous picades i sucre. Havien estat substituïdes de la xocolata.

Els ous es guardaven cuïts o posats en calç, fins per Pasqua que eren regalats als fillols, sobretot posats en les mones.

MODA

"Pielespaña '87"

Se celebrà "Pielespaña '87", el més important Saló de Moda de Pell organitzat per Fira de Barcelona en col·laboració amb l'Agrupació Empresarial de Confeccionistes d'Ant, Napa i Double Face que, una vegada més, obrí les seves portes oferint les últimes i més excepcionals propostes que els creadors, confeccionistes i assaonadors espanyols han elaborat per a la pròxima temporada quan a matèries, dissenys i acabats.

Presidí l'obertura de "Pielespaña '87" el conseller d'Economia i Finances Sr. Josep Maria Cullerell, acompanyat del Sr. Arturo Más Gavarró, director general de la Generalitat, així com dels membres del Comitè Organitzador i directius de Fira de Barcelona, que recorregueren el Saló visitant tots els stands que en aquesta nova edició augmentà la participació a 167 expositors entre nacionals i estrangers sobre una superfície neta de 5.000 metres quadrats d'exposició.

En aquesta cinquena edició de "Pielespaña" certamen es-

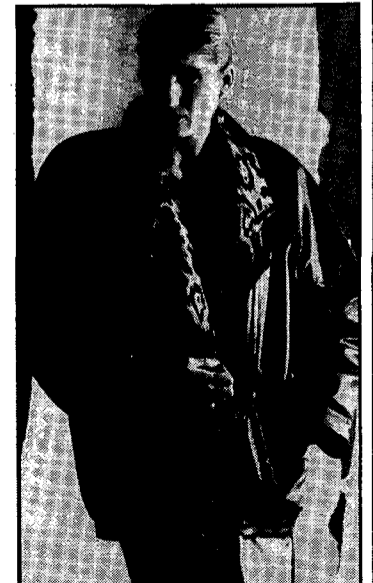
Abric en double face gris clar, amb mànigues muntades sobre sises molt folgades. Model exhibit a "Pielespaña '87".

a base de platejats, daurats i fins de coure. Molts estampats gofrats de simbologia militar, geomètrics i temes inspirats en les lletres, grafismes i pells de rèptils. Presència de la napa Zimber de tactes calents i greixats els quals ofereixen un aspecte sense lluentor; acabats envellits i efectes gravats, perforats i estampats.

Tota classe de peces i temes per a home/dona, amb molta importància a les gavardines de tall militar, els abrics doble face i moltes caçadores basades en el tema aviació, entre gran quantitat de faldilles, bruses, jaquetes i vestits, fins arribar a rutilants vestits llargs per a nit amb gran profusió de brodat aplicats i de pedreria.

Hem d'afegir, que la celebració d'aquest certamen transcorregué una vegada més pel camí de l'èxit ja que s'arribaren a verificar vendes de molts milions, amb gran satisfacció per part de tots els expositors que dia rera dia tenen cura i afalaguen amb zel les seves col·leccions. I no és en va, ja que tots saben que "Pielespaña" és considerada com l'únic certamen en la seva especialitat i que a més, cal dir-ho, es desenvolupa amb autèntica professionalitat sota la mirada experta de directius i organitzadors.

MARIA JOSE EJARQUE

Marta Bach. Conjunt en napa negra, amb coll solapa en pell de pantera. Model exhibit a "Pielespaña '87".

Dinotte. Sobre una granota de napa grisa, abric ponx en napa serigrafada a tons daurats. Models exhibits a "Pielespaña '87".

trictament professional només per a professionals, es presentaren totes aquelles idees, iniciatives i creacions de caràcter nou, les recents investigacions i innovacions de les quals cristal·litzaren en uns resultats autènticament positius, ja que la pell ha revolucionat el mercat sobre altres productes, havent-se convertit en la matèria preferida del consumidor actual.

Una presència viva de peces dins d'unes línies de moda de marcada tendència cap el clàssic i més tradicional, avalaven gairebé totes les col·leccions que s'exhibien en els stands, fet que quedà ratificat en les mostres que cada dia es pogueren contemplar sota l'experta batuta de Paco Flaqué, durant els quatre dies que durà el certamen.

Una proposta de colors que partint dels naturals de la pell s'inclinaren gairebé sempre pels tons clàssics. Presència de bicolor, de tons pastels que competint amb altres més intensos veient-se accentuats lleugerament amb alguns tocs metàl·lics

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

L'ESCALA

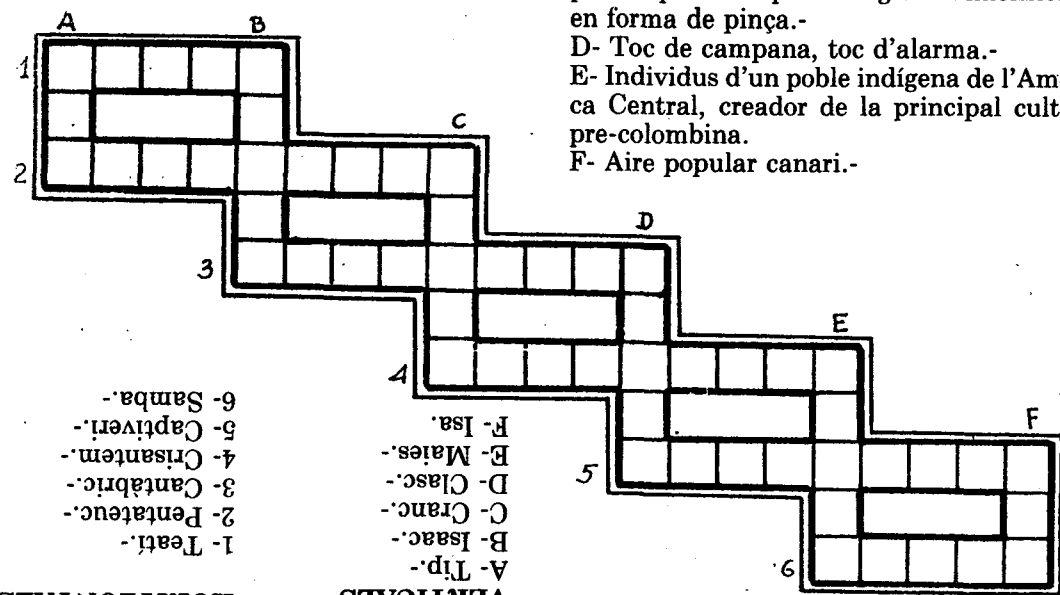
HORIZONTALS

- 1- Membre de l'orde de clergues regulars fundat per sant Gaietà de Thiene.-
- 2- Col·lecció de cinc llibres de la Bíblia.-
- 3- Nom d'un mar que banya les costes del Nord d'Espanya.-
- 4- Gènere de plantes perennes de la família de les compostes de fulles alternes i de flors

- abundants solitàries i de color morat, groc, daurat, molt emprades en decoració.-
- 5- Captivitat.-
- 6- Dansa d'origen africà dels negres de Rio de Janeiro, São Paulo i Bahia.-

VERTICALS

- A- Que ha menjat molt, fart.-
- B- Fill de Jacob.-
- C- Nom comú dels crustacis decàpods amb el primer parell de potes de grans dimensions i en forma de pinça.-
- D- Toc de campana, toc d'alarma.-
- E- Individus d'un poble indígena de l'Amèrica Central, creador de la principal cultura pre-colombina.
- F- Aire popular canari.-

HORIZONTALS

VERTICALS

- 1- Teati-
- 2- Pentateuc-
- 3- Cantàbric-
- 4- Crisantem-
- 5- Captiveri-
- 6- Samba.-

- A- Tip.-
- B- Isaac-
- C- Cranc-
- D- Clasc-
- E- Mates-
- F- Isa.

FILATELIA

Per ENRIC GRAUPERA

Sèrie: Enters Postals de la Ciutat del Vaticà —27-XI-1984— (i 2). El 4art. és una carta de seda amb la figura del drac, enviada per l'emperadriu xinesa Elena al papa Innocenci X, conservada en l'Arxiu Secret Vaticà. Disseny: Tiziana Cipriani. L'últim és el gràfic il·lustratiu dels nous locals de l'Arxiu. Disseny: Robert Sabbtucci.

Des de Lleó XIII, l'Arxiu Secret i la Biblioteca han estat sempre oberts als estudiosos. Al front de la Biblioteca hi hagué durant molts anys un gran català: el P. Anselm Albareda, monjo de Montserrat. El 19 de juny del 1936, Pius XI el nomenà Prefecte de la Biblioteca. El seu treball d'ordenament i modernització fou autènticament benedictí. Fundà les col·leccions: Annalecta Montserratensia i Catalonia Monastica, on plasmà els fruits del seu estudi del monaquisme. Entre altres llibre escrigué els següents: Bibliografia de la Regla benedictina, L'Abat Oliva, Monumenti Cartografici Vaticani etc. L'any 1951, el papa Pius XII, el nomenà Abat Titular de Ripoll; en el 1962, Joan XXIII el nomenà Cardenal adscrit a les Congregacions de Ritus i de Seminaris i Universitats, i a la Comissió Pontifícia per als estudis bíblics. Morí a Barcelona el 20 de juliol del 1966.

JEROGLÍFIC

Per SNOF

COM ÉS AQUEST CA?

Solució 389

CERCO LOCAL

CERCOL OCA L

FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL • FUTBOL •

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
Valladolid-Ath. Bilbao 2-0	PJ GF GC Ptos. 1. R. Madrid 30 53 26 43 + 13	1. Valladolid-Ath. Bilbao (1) 1	Hugo Sánchez (Real Madrid) 25	At. Madrid-Valladolid
R. Madrid-Sevilla 2-1	2. Barcelona 30 40 19 42 + 12	2. R. Madrid-Sevilla (1) 1	Lineker (Barcelona) 14	Ath. Bilbao-R. Madrid
Español-Sabadell 3-1	3. Espanyol 30 50 27 40 + 10	3. Español-Sabadell (1) 1	Magdaleno (Mallorca) 14	Sevilla-Español
R. Murcia-Cádiz 1-0	4. S. Gijón 30 42 33 32 + 2	4. Murcia-Cádiz (1) 1	Ramón (Sevilla) 14	Sabadell-R. Murcia
Las Palmas-R. Mallorca 3-0	5. At. Madrid 30 33 32 31 + 1	5. S. Gijón-Santander (1) 1	Calderón (Betis) 13	Cádiz-Las Palmas
S. Gijón-Santander 2-1	6. R. Mallorca 30 37 38 31 + 1	6. Zaragoza-Barcelona (1) 1	"Pichi" Alonso (Espanol) 12	R. Mallorca-S. Gijón
Zaragoza-Barcelona 2-0	7. Sevilla 30 37 30 30	7. Betis-Osasuna (X) X	Contreras (Las Palmas) 12	Santander-Zaragoza
R. Betis-Osasuna 0-0	8. R. Betis 30 29 37 30	8. R. Socied.-At. Madrid (X) 2	Pineda (Espanol) 11	Barcelona-R. Betis
R. Sociedad-At. Madrid 0-1	9. R. Sociedad 30 34 31 29 - 1	9. Logroñés-Huelva (X) 1	Marina (Atl. Madrid) 10	Osasuna-R. Sociedad
	10. Valladolid 30 29 28 29 - 3	10. Málaga-Hércules (X) 2	Flores (S. Gijón) 10	
	11. Ath. Bilbao 30 34 34 29 - 1	11. Figueres-Coruña (X) X	Sarabia (Ath. Bilbao) 9	
	12. Zaragoza 30 26 28 29 - 1	12. Valencia-Oviedo (1) 1	Julio Salinas (At. Madrid) 9	
	13. R. Murcia 30 28 39 28 - 2	13. Jérez-Castellón (1) 1	Andrés (Las Palmas) 9	
	14. Osasuna 30 19 31 25 - 3	14. Elche-Sestao (X) X	"Perico" Alonso (Sabadell) 8	
	15. Las Palmas 30 37 45 24 - 6		Cholo (Sevilla) 8	
	16. Santander 30 29 43 24 - 6		Rincón (Betis) 7	
	17. Cádiz 30 19 33 23 - 7		Valdano (R. Madrid) 7	
	18. Sabadell 30 26 48 21 - 9			

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a: l'Associació Cristiana de Dirigents
Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL
OFERIMENTS
ADMINISTRATIU i oficial electricitat. Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

SECRETÀRIA import-export-Full-time, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

CAMBRER, o neteja general. INEM 38.082.106.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

BIÒLOGA i llicenciada en farmàcia. Contracte mercantil.

TENIR CURA d'ancians o malalts durant el dia. INEM 0037.328.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

ADMINISTRATIU amb experiència o portar botiga o una altra feina. INEM 37.050.357.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

VARIS

DONARIA classes d'anglès particulars. Bon preu a convenir.

RESIDÈNCIA 3.ª EDAT enfront cinema Coliseum. Direcció mèdica. Preus mèdics. Gran Via de les Corts Catalanes, 618 1er. 1.ª, Tel. 318 49 10. Barcelona 08007.

SEGELLS usats Espanya. Ofereix intercanvi Eloi Oro, c/. Bassa, 12, Artesa de Lleida.

SOLTERA 34 anys desitja amistat sincera amb noi cristià i si arribem a entendre'ns casar-nos. Apartat de Correus 6.005 Barcelona 08080.

ES VEN col·lecció segells del món meitat preu. T. 212 04 70.

OCASIÓ: Per necessitat veng panteó amb capella interior de marbre per 6,5 milions. Interessats escriviu a l'apartat de correus 23.333 de Barcelona.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel: 245 37 58.

TENS inquietuds espirituals, apostòliques? Vols ser missioner/a, sacerdot? Tel. 318 53 01. c/. Carmen, 18, pral. Barcelona.

VENDES

FINQUES GUANTER
(A.P.I.)
VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants.
FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a
CAT. JUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2on. 08007 - Barcelona

NOM .....

ADREÇA .....

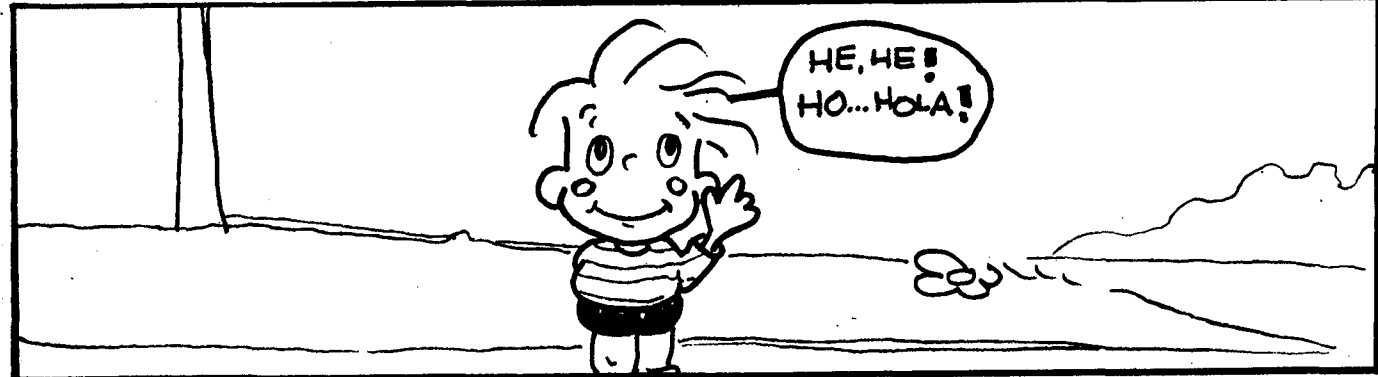
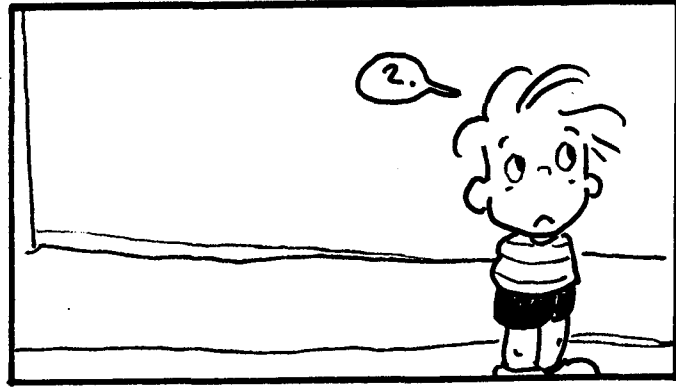
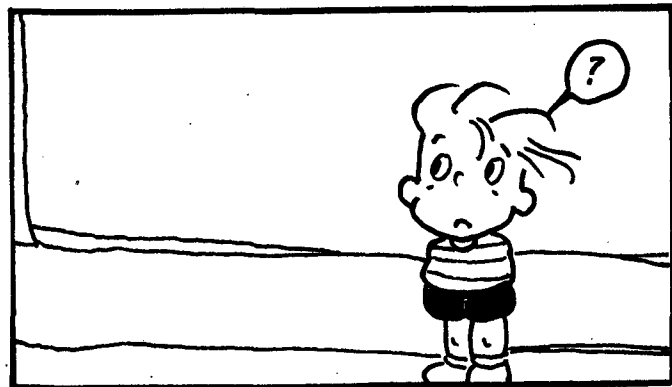
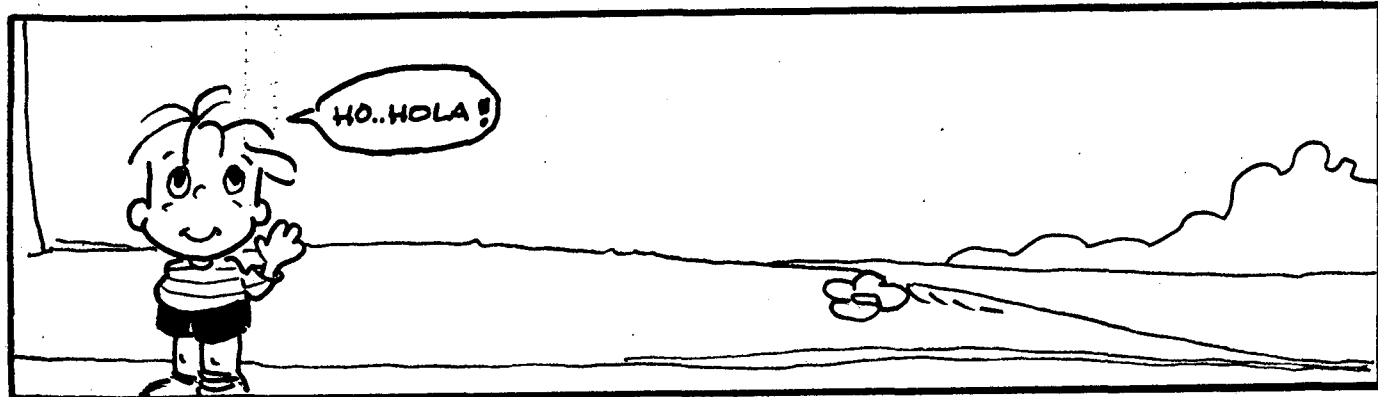
POBLACIÓ ..... Tel. ....

PREU LÍNIA ..... SETMANES .....

----- 100 ptas.
----- 200 ptas.
----- 300 ptas.
----- 400 ptas.
----- 500 ptas.
----- 600 ptas.
----- 700 ptas.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 241. 2on. 08007 - BARCELONA

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 346

Històries d'Eixerits

Un nou company

El perquè, no ho sé, el fet és que, des de la setmana passada, a la meua classe, tenim un nou company. Tots malpensem que hi ha gat amagat, però ningú no s'atreveix a dir res. En aquestes altures de curs, és estrany canviar de classe, oi?

El què ha passat és cosa seva; i el director i els "profes" ho deuen prou saber. A mi allò que em pesa dintre meu, és la tristesa del meu company. Mira... no ho sé... el veig trist. Sí, sí, està trist!

És clar, tots tenim la nostra colla, i a l'hora de l'esbarjo, es queda sol. No ho fem expressament, però... no hi pensem. Cada colla va a la seva, i prou.

El nou company es diu Ernest. Sé el nom, però no sé com és ell. Demà intentaré jugar amb ell, i després, si ho vol, parlarem com a companys i com a amics.

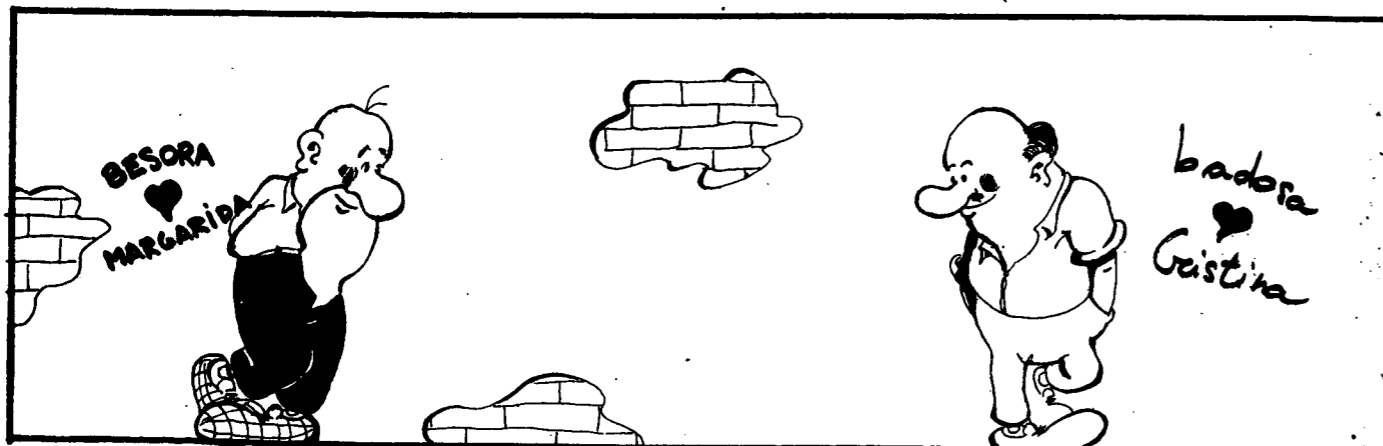
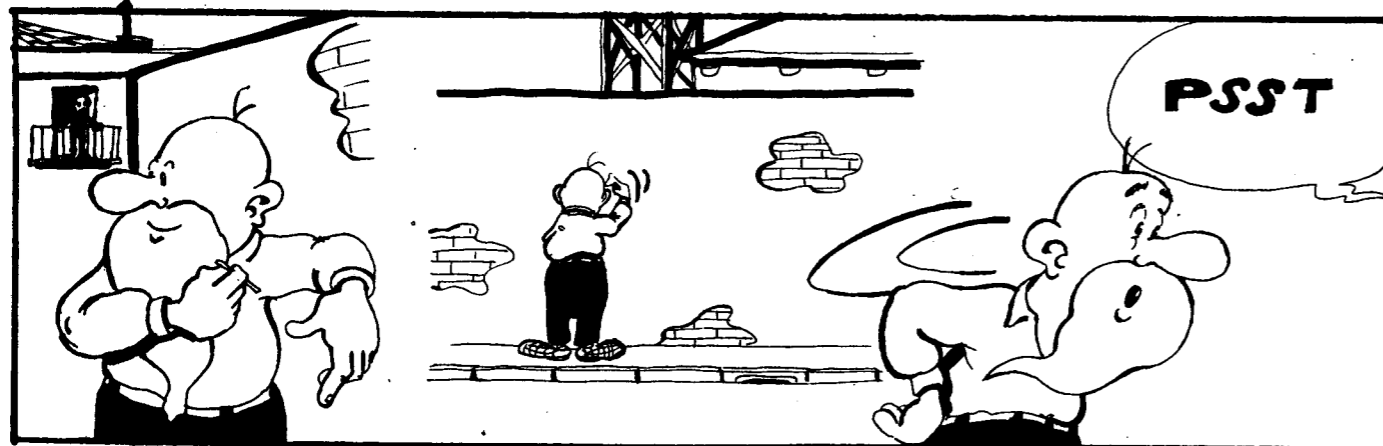
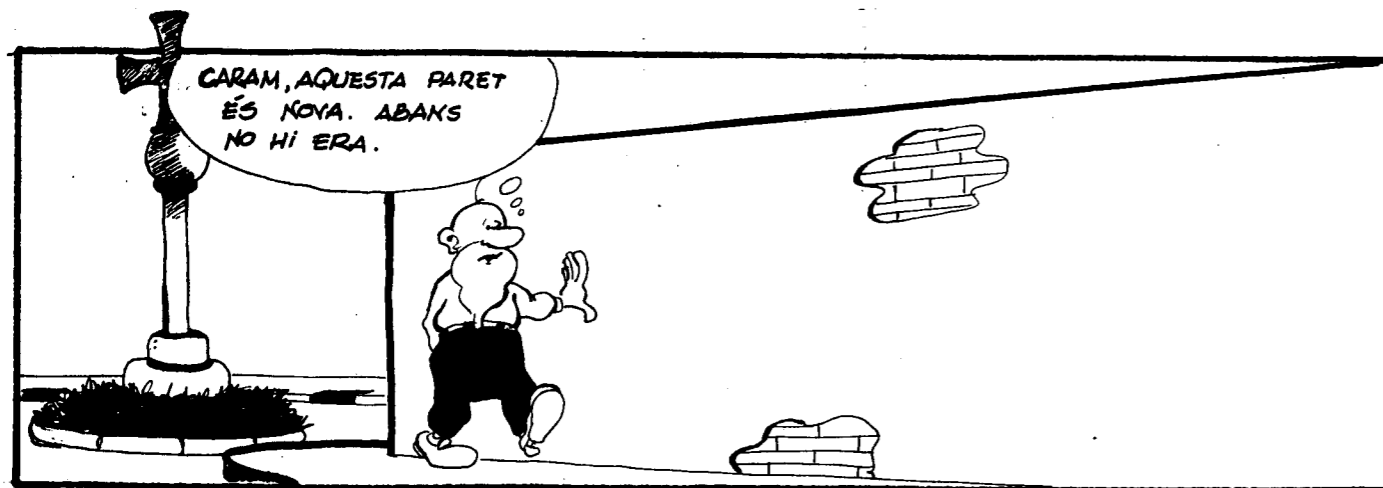
Si em vol explicar què passa, bé; si no, m'és igual, en tinc prou amb escoltar-lo, parlar-li i que em vulgui al seu costat; en tinc prou amb què un petit somriure il·lumini la seva cara.

L'Eixerit

GALI

EN BADOSA i EN BASORA

Jesús ens parla

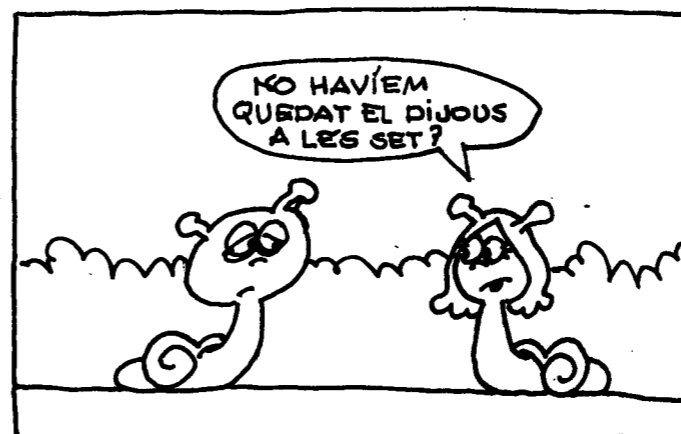
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Mateu, capítol 17, versets de l'1 al 9 (Mt 17:1-9).

Reflexionem: 1. És bonic de veure com Jesús tenia sempre envers els Apòstols i deixebles una actitud d'estimació i de comprensió. I és encoratjador, pensar que també la té amb nosaltres, oi? Jesús acabava d'anunciar als Apòstols la seva Passió i la seva Mort. No ho havien entès del tot; no els cabia al cap que la glòria del Messies hagués de ser fruit de la humiliació i de la mort.

2. Per donar-los conhort, Jesús, en un lloc solitari i només als més íntims els dona a conèixer per uns instants, el terme del seu camí: la glòria del Fill de Déu fet home, després d'haver passat per la mort de la creu. Jesús ens estimarà fins a donar la vida per la Salvació de tots. És aquest amor al Pare i als homes allò que dona un valor infinit a la creu.

3. Pere ja s'hi voldria quedar. Pere voldria convertir sincerament aquest instant tan extraordinari, en un moment etern. Segur que nosaltres contemplant la glòria de Jesús hauríem pensat i desitjat el mateix. Però, com Pere, ens cal escoltar i seguir Jesús. El camí que féu Jesús és també el nostre. I podem tenir la certesa que ens menarà a la glòria eterna del seu Regne.

El mossèn

DIUMENGE - 15

- 10.05 Temps d'esperança.
- 10.45 Matinal a TV3.
- 13.30 Avanç informatiu.
- 12.45 Fi d'emissió.
- 13.33 Esports en acció (Rep.).
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Felix, el gat.
- 16.00 No passa res (Repetició).
- 17.00 N'hi ha que neixen estrellats: Ep. 10.
- 17.30 Vida salvatge.
- 18.00 Identitats.
- 19.00 Música vista.
- 19.30 El dia en què canvià l'univers.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 30 minuts.
- 21.30 A cort obert: "Transplantament de cor".
- 22.30 Ràdio Cincinnati.
- 23.00 Gol a gol.

DILLUNS - 16

- 12.35 Avanç informatiu.
- 12.37 Universitat oberta: "Roma sota August".
- 13.05 TV3, segona vegada: "Gol a Gol".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Balla amb mi - Cap. 30.
- 15.50 Caistor, tocat i enfonsat - 2.
- 16.40 Digui, digui... - 50.
- 17.00 Music Box.
- 17.35 Universitat oberta.
- 18.00 Scooby Doo.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Capità Harlock.
- 19.20 Oliana Molls.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Informatiu cinema.
- 21.30 Cinema 3.
- 23.30 Telenotícies.

DIMARTS - 17

- 12.15 Servei d'informació agrària.
- 12.35 Avanç informatiu.
- 12.37 Universitat oberta.
- 13.05 TV3, segona vegada: "Trossos" i "Botó fluix".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Balla amb mi - Cap. 31.
- 15.50 Laurel i Hardy.
- 16.10 Caistor, tocat i enfonsat - 3.
- 17.00 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta.
- 18.00 Scooby Doo.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Capità Harlock.
- 19.20 Dolç i agre.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Perry Mason.
- 22.00 Galeria oberta: "Manon".

DIMECRES - 18

- 12.15 Servei d'informació agrària.
- 12.35 Avanç informatiu.
- 12.37 Universitat oberta.
- 13.05 TV3, segona vegada: "Música vista" "Joc de Ciència".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Balla amb mi - 32.
- 15.50 Laurel i Hardy.
- 16.10 Caistor, tocat i enfonsat - 4.
- 17.00 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta.
- 18.00 Scooby Doo.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Bàsquet.
- 20.45 Telenotícies.
- 21.00 Simon y Simon.
- 22.15 Arsenal.
- 23.20 Telenotícies.
- 23.40 "Copés d'Europa".

DIJOUS - 19

- 12.15 Servei d'informació agrària.
- 12.35 Avanç informatiu.
- 12.37 Universitat oberta.
- 13.05 TV3, segona vegada: "Informatiu Cinema".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Balla amb mi - 33.
- 15.50 Laurel i Hardy.
- 16.05 Caistor, tocat i enfonsat - 5.
- 17.00 Music Box.
- 17.30 Universitat oberta.
- 18.00 Scooby Doo.
- 18.30 Avanç informatiu.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Capità Harlock.
- 19.20 El meu amic Winnetou: "Rastres de sang".
- 19.45 Filiprim.

- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Vostè jutja.
- 22.30 A tot esport.
- 23.45 Temps de neu.
- 00.05 Telenotícies.

DIVENDRES - 20

- 13.05 Avanç informatiu.
- 13.07 TV3, segona vegada: "A tot esport".
- 14.05 Migdia.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.15 Balla amb mi - 34.
- 15.50 Laurel i Hardy.
- 16.10 El vaixell espia - 6.
- 17.00 Divulgatiu.
- 17.40 Digui, digui... (20).
- 18.00 Scooby Doo.
- 18.32 Fes flash.
- 19.00 Capità Harlock.
- 19.20 El meu amic Winnetou.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 No passa res.
- 22.00 TV3, Presenta: "La majoria d'edat".
- 23.00 Trossos.
- 23.30 Telenotícies.

DISSABTE - 21

- 12.30 Agenda sardanista.
- 12.32 Sardanes.
- 13.00 Oliana Molls.
- 13.20 Avanç informatiu.
- 13.22 Universitat oberta.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Els barrufets.
- 16.00 Clau R.
- 16.50 Esports en acció.
- 18.20 Digui, digui... - 50.
- 18.40 El gran oceà del capità Cook - 5.
- 19.30 Botó fluix.
- 20.00 Joc de ciència magazine.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 Futbol.
- 23.00 Nascuts al vent: "Els ulls de la nit".

DIUMENGE - 15

- 9.00 L'art de viure.
- 9.30 Naturalesa ibèrica.
- 10.00 Santa Missa-El dia del Senyor.
- 11.00 Concert.
- 12.00 Poble de Déu.
- 12.30 Soldats.
- 13.25 Curro Jiménez.
- 14.30 Set dies.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Els snorkels.
- 16.00 S'ha escrit un crim: "Los tipos duros no mueren".
- 16.55 Punt de trobada.
- 17.50 Dibuxos animats.
- 18.20 De 7 en 7.
- 18.45 Estrenes TV.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 L'arca de Noé.
- 21.35 Cançó trista de Hill Street.
- 22.30 Estudi Estadi.

DILLUNS - 16

- 7.30 Bon dia.
- 9.00 Follow me 37 i 38.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 Això s'enfonsa.
- 10.10 Arts i tradicions populars.
- 10.30 El dominical. Rep.
- 11.30 Fortuna i poder - 17.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 La cuina de primavera.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Retorn a Eden - 2.
- 16.25 La tarda.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.25 Positron.
- 19.00 El joven Sherlock.
- 19.25 De pel·lícula.
- 19.25 Consum.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Programa Informatiu.
- 22.15 Classe mitja.
- 23.20 Viure cada dia.
- 00.10 Telediari 3-Telesport.

DIMARTS - 17

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 39.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 Això s'enfonsa.
- 10.10 Arts i tradicions populars.
- 10.30 Viure cada dia.
- 11.30 Fortuna i poder - 18.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Terenci a la fresca.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Retorn a Eden - 3.
- 16.25 La tarda.
- 17.55 Avanç informatiu.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.25 Els electrofollets.

- 19.00 La quarta part.
- 19.30 Les noies d'or: Ep. 20.
- 20.00 Els comptes clars.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Les monarquies.
- 22.05 Sessió de nit.
- 23.40 Ahir i avui de l'aviació.
- 00.10 Telediari 3-Telesport.
- 00.40 Testimoni.

DIMECRES - 18

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 40.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 Això s'enfonsa.
- 10.10 Arts i tradicions populars.
- 10.30 Moments. Rep.
- 11.30 Fortuna i poder - 19.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Al ritme d'un temps.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Retorn a Eden - 4.
- 16.25 La tarda.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.25 L'alegre pandilla. Ep. 14.
- 19.00 Tocata.
- 20.00 Parlament.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Aquí et vull veure.
- 22.15 Els Colby.
- 23.10 Espanya en guerra 1936-1939.
- 00.00 Telediari 3-Telesport.

DIJOUS - 19

- 7.30 Bon dia.
- 9.00 Follow me - 39.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 Això s'enfonsa.
- 10.10 Arts i tradicions populars.
- 10.30 Aquí et vull veure (Rep.).
- 11.30 Fortuna i poder - 19.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç informatiu.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Què vol veure?
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Retorn a Eden - 5.
- 16.25 La tarda.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.25 El quiosc.
- 19.00 El bigori de Babel.
- 19.30 L'art de viure. Rep.
- 20.00 MASH.
- 20.30 Telediari - 2.
- 20.55 Bàsquet.
- 22.40 Debat.
- 00.10 Telediari 3-Telesport.

DIVENDRES - 20

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 40. Rep.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 Això s'enfonsa.
- 10.10 Art i tradicions populars.
- 10.30 Fila 7.
- 11.30 Fortuna i poder - 20.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.30 Avanç Informatiu.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Músic mots.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Retorn a Eden - 6.
- 16.25 La tarda.
- 17.55 Avanç informatiu.
- 18.00 Barri Sésamo.
- 18.25 Dibuxos animats.
- 18.55 Els visitants - 16.
- 19.30 El llegat de les illes.
- 20.00 Val més prevenir.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Naturalesa ibèrica.
- 21.55 Divendres cinema.
- 00.00 Telediari 3-Telesport.

DISSABTE - 21

- 9.00 Fi de segle. Rep.
- 10.35 Les aventures de Gulliver.
- 10.55 Gent jove.
- 11.55 La bola de cristall.
- 13.15 Loteria Nacional.
- 13.30 Objectiu-92.
- 14.30 Programa informatiu.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Els Ewoks.
- 16.00 Primera Sessió.
- 18.00 Dibuxos animats.
- 18.30 La vall secreta.
- 19.00 Les aventures dels ossos Gummy.
- 19.25 Futbol.
- 21.30 Telediari - 2.
- 22.00 Informe setmanal.
- 23.15 Cas per a dos.
- 00.15 Especial Musical.

DIUMENGE - 15

- 10.00 Santa Missa.
- 11.00 La bona música.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 14.45 Recull informatiu.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 16.00 Connexió amb Madrid.
- 16.00 Sessió de tarda.
- 17.25 Les aventures d'Alvin i els esquiroles.
- 18.00 La bona música.
- 18.55 El dominical.
- 19.50 Connexió amb Madrid.
- 19.50 Com gat i gos.
- 21.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 21.30 El debat.
- 22.30 Connexió amb Madrid.
- 22.35 Diumenge cinema.

DILLUNS - 16

- 17.00 Plaça major.
- 17.30 Mirades.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 David el Gnom.
- 19.20 Fills i filles - 43.
- 19.40 Curs d'anglès 4.1.
- 20.00 Agenda informativa.
- 20.30 Retrats.
- 21.00 Dilluns cinema.
- 22.35 Últimes preguntes.
- 23.00 Jazz entre amics.

DIMARTS - 17

- 17.00 Digui, digui.
- 17.15 El carrer de l'espectacle.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.

AVÍS IMPORTANT

Publicuem els programes de TVE, CIRCUIT ESTATAL, incomplets en relació a les setmanes anteriors, perquè no hem rebut oportunament l'avanç de programació que normalment ens trameten des de Madrid.

El món de la televisió

En l'univers del Cinema, la Història o ciència històrica, és una font important a la qual s'acut per cercar inspiració.

Joana d'Arc la santa heroïna francesa, ha rebut tractament cinematogràfic 16 vegades. La millor versió, per la seva interiorització del personatge, és la de Dreyer, autèntica meravella del Setè Art.

Segons quina part de la història es tracti, i fent un esquema molt generalitzat, a part les que guarden una gran fidelitat als fets, com l'esmentada, les pel·lícules de gènere històric han estat dividides en: bíbliques, "de romans", de l'època medieval i cinema bèl·lic.

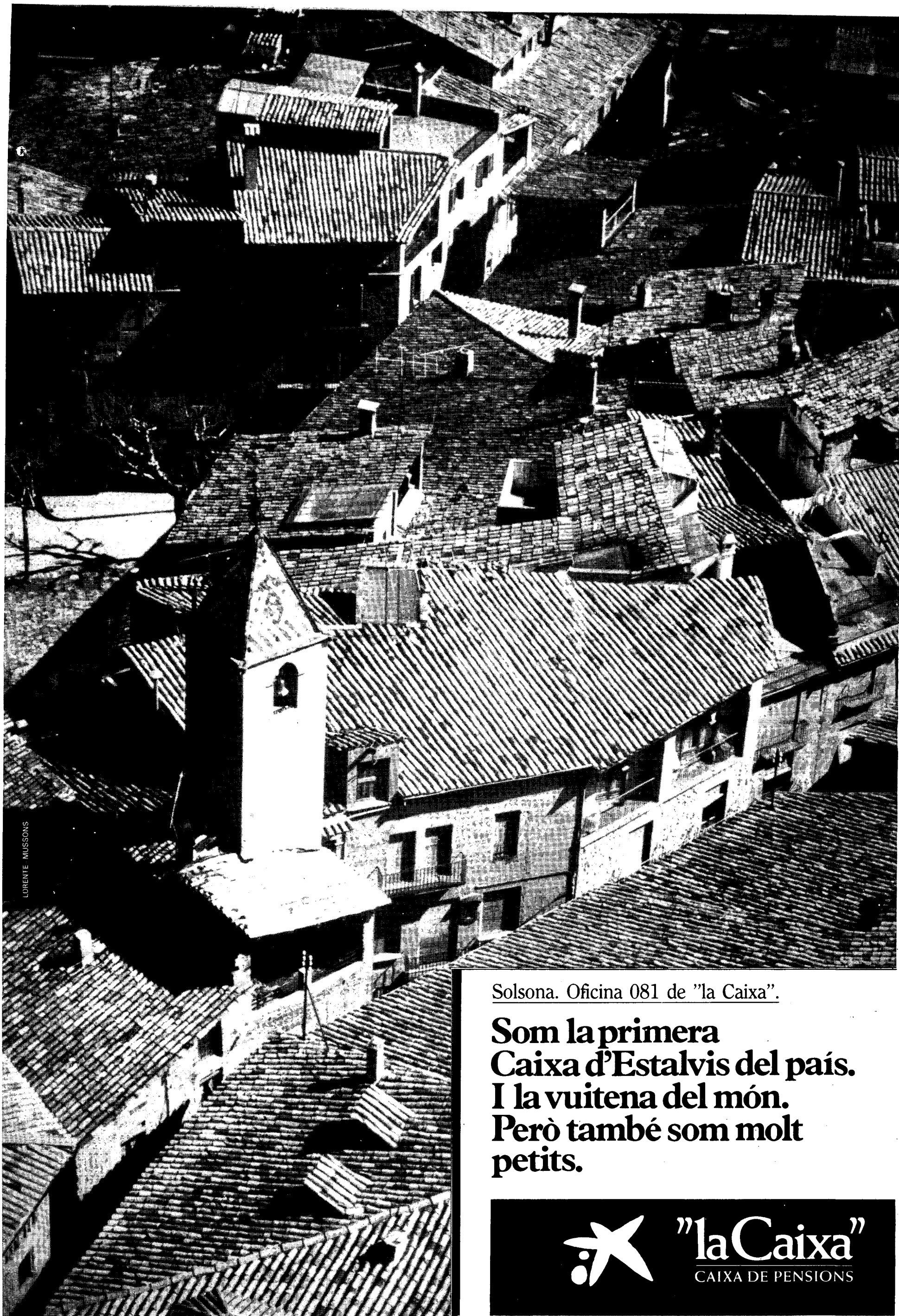
Sobre un fons històric, poden muntar-se pel·lícules d'aventures, que mentre no toquin dades essencials, poden passar totalment per verídiques. Aquest és el cas, dins del cinema "bèl·lic" de pel·lícules com: "El puente sobre el río Kwai", "Objetivo: Birmania", "Destino Tokio", "El tren", "Los mejores años de nuestra vida".

Els films bíblics, molt coneguts del públic, mai no procedeixen d'una profunda reflexió, sinó que es plantegen —segons els entesos— amb una superficialitat exasperant, esgarrifosa, junt a una posada en escena colossalista. En la transposició dels fets en imatges, De Mille fou un il·lustrador, un imaginari i un il·luminat. Reflecteix la seva pròpia fe, a través del prisma de la seva fantasia personal. Si de "romans", grecs o cartaginesos es tracta —que és el mateix— succeeix quelcom semblant. De les bíbliques, recordem "El signo de la Cruz", "Ben Hur", i "Los diez mandamientos", amb la famosa separació de les aigües del mar Roig, per donar pas al poble israelita, camí de la Terra Promesa. De les "romans", recordem la famosa "Cabiria" de l'italià Pastroni. Dels romanços medievals, recordem "Ivanhoe" i "Los caballeros del rey Arturo" dins de les constants de l'època: festes, torneigs, deferència amb l'honor de les dames.

Tornem al cinema "bèl·lic". Els americans, a partir de la Segona Guerra Mundial, hi trobaren un veritable filó, inagotable fins fa poc temps.

Davant de tot això, podem situar la visió lírica i apaivagadora de la guerra. Pel·lícules com "La gran il·lusió", de Renoir, o "El arpa birmaniana", del japonès Ichikawa, posseïxen entre d'altres valors, el ser, abans de tot, autèntics manifestos antibèl·lics, la qual cosa, veient el que porten les guerres, —ruïnes de tots tipus— mereixen el millor dels elogis.

JOAN SANS

LORENTE MUSSONS

Solsona. Oficina 081 de "la Caixa".

**Som la primera
Caixa d'Estalvis del país.
I la vuitena del món.
Però també som molt
petits.**

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS